

THE INTERIOR ARCHITECTURAL DESIGN
BAANCHUENKAO RESORT SPA

MISS POTCHANAD RUNGCHANG

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE BACHELOR DEGREE OF ARCHITECTURE
DEPARTMENT OF INTERIOR ARCHITECTURE FACULTY OF ARCHITECTURE
RAJAMANGALA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY THANYABURI
2010

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	โครงการออกแบบปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายใน บ้านเชิงเขารีสอร์ท สป่าจังหวัดระนอง
โดย	นางสาวพจนาด รุ่งแจ้ง
ภาควิชา	สถาปัตยกรรมภายใน
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ภีมณัช ภัทฐภาสสิทธิ์
ปีการศึกษา	2553

โครงการบ้านเชิงเขา รีสอร์ทแอนด์สปา จังหวัดระนอง เนื่องด้วยจังหวัดระนองเป็นจังหวัดเล็กๆทางภาคใต้ตอนบน และเป็นจังหวัดที่มีองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวครบ สมบูรณ์ และยังมีชื่อเสียงในเรื่องของน้ำพุร้อน ซึ่งเป็นน้ำพุที่บริสุทธิ์และมีชื่อเสียงโด่งดังเป็นอันดับ 1 ของประเทศ เนื่องจากไม่มีการเจือปนของกำมะถัน สามารถทานได้เลย อีกทั้งเป็นโครงการที่สร้างขึ้นเพื่อรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นรีสอร์ทที่เน้นบริการด้านสปาเป็นหลัก เพื่อเป็นอีกหนึ่งทางเลือกให้แก่ผู้ที่รักสุขภาพ

กิตติกรรมประกาศ

โครงการบ้านเชิงเขา รีสอร์ทแอนด์สปา จังหวัดระนอง เนื่องด้วยจังหวัดระนองเป็น จังหวัดเล็กๆทางภาคใต้ตอนบน และเป็นจังหวัดที่มีองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวครบ สมบูรณ์ และยังมีชื่อเสียงในเรื่องของน้ำพุร้อน ซึ่งเป็นน้ำพุที่บริสุทธิ์และมีชื่อเสียงโด่งดังเป็นอันดับ 1 ของ ประเทศ เนื่องจากไม่มีการเจือปนของกำมะถัน สามารถทานได้เลย อีกทั้งเป็นโครงการที่สร้างขึ้น เพื่อรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นรีสอร์ทที่เน้นบริการด้านสปาเป็นหลัก เพื่อเป็นอีกหนึ่ง ทางเลือกให้แก่ผู้ที่รักสุขภาพ

ผู้ให้คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์

อาจารย์กิมณัช ภัทรภาสสิทธิ์

ผู้ให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการประกอบการศึกษาในการทำวิทยานิพนธ์

บ้านเชิงเขา รีสอร์ท สปา จังหวัดระนอง

ผู้ให้ความสนับสนุนด้านต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์

นางสาวนิรนุช พันธุ์ศิริ ผู้จัดการบ้านเชิงเขา รีสอร์ท สปา

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สามารถสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลาย ท่าน และองค์กรต่างๆที่ได้ให้ทั้งความร่วมมือ คำแนะนำที่มีประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า รวมทั้ง เป็นที่ปรึกษาในการให้ข้อมูลด้านต่างๆทำให้วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นดังมีรายนามที่จะ กล่าวต่อไปนี้

- ขอขอบคุณอาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ทุกๆท่าน และอาจารย์ที่ได้รับเชิญมา สอนจากต่างมหาวิทยาลัย
  - ขอขอบคุณ อาจารย์ กิมณัช ภัทรภาสสิทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาที่สืบทอดที่คอยให้คำแนะนำ และคอยให้ความรู้ทุกอย่างในการออกแบบโครงการ มาโดยตลอดนะคะ
  - ขอขอบคุณ คุณพ่อและคุณแม่ พี่ๆ ที่สนับสนุนเรื่องเรียน และคอยเป็นทุนทรัพย์ให้ อย่างดี ทั้งเรื่องการกินอยู่ของลูก และอื่นๆอีกมากมาย มาโดยตลอดนะคะ อีกทั้งยัง
  - ขอขอบคุณ พี่จี พี่โบ๊ ที่คอยให้คำปรึกษาเรื่องงานเมื่อยามน้อง
- สงสัย และ คอยช่วยเหลืองานน้องอย่างเต็มที่นะคะ

- ขอขอบคุณป้าและเพื่อนๆ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ทุกคน ที่อยู่ด้วยกันมาตั้งแต่ ปี 1 ถึง ปี 5 ทั้งลำบาก เหนื่อย และสนุกมาด้วยกันตลอดมา และยังคงคอยให้กำลังใจซึ่งและกัน โดยเฉพาะ ชาวโคฟีเนี่ย

- ขอขอบคุณ พี่หญิง ที่คอยช่วยเหลือเท่าที่จะช่วยได้ แม้พี่จะทรมารายไม่เป็น ขอขอบคุณ น้องมุข ที่คอยมาพูดคุยให้หายเครียด ขอขอบคุณของคุณที่เป็นฮีโร่ ในการทำงาน

- ขอขอบคุณ พี่หงส์ ที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้กันเสมอมา อดหลับ อดนอนไปพร้อมกัน

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่ช่วยดลบันดาลให้จิตใจของข้าพเจ้าได้มีที่ยึดเหนี่ยวจนทำให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และสำหรับคุณงามความดีอันใดที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบให้กับ บิดามารดา ซึ่งเป็นที่รักและเคารพยิ่ง ตลอดจนครูอาจารย์ที่เคารพทุกท่านที่ให้ความรู้ และถ่ายทอดประสบการณ์ที่ดีแก่ข้าพเจ้า

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญภาพ	ง
สารบัญตาราง	จ
สารบัญแผนภูมิ	ฉ
สารบัญแผนที่	ม
บทที่ 1 บทนำ.....	1-01
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ.....	1-02
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	1-01
1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	1-02
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	1-03
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไปและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	2-04
2.1 ความหมายและลักษณะของรีสอร์ท.....	2-05
2.1.1 ความหมายของรีสอร์ท.....	2-05
2.1.2 ประเภทของรีสอร์ท.....	2-05
2.2 ประเภทของโรงแรมและการแบ่งระดับชั้น.....	2-06
2.2.1 ประเภทของโรงแรมมีเกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่ง.....	2-06
2.2.2 โรงแรมที่แบ่งตามทำเลที่ตั้ง (Location).....	2-06
2.2.3 โรงแรมที่แบ่งตามหน้าที่.....	2-07
2.2.4 โรงแรมเพื่อการพักผ่อน (Resort Hotel).....	2-07
2.2.5 โรงแรมเพื่อการประชุม (Convention Hotel).....	2-07
2.2.6 โรงแรมเพื่อการพักอาศัย (Residential Hotel).....	2-07
2.2.7 โรงแรมเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวโดยใช้รถยนต์เป็นพาหนะ.....	2-07
2.3 โรงแรมที่แบ่งตามจำนวนห้องพัก.....	2-07
2.3.1 โรงแรมขนาดเล็ก.....	2-07
2.3.2 โรงแรมขนาดกลาง.....	2-08
2.3.3 โรงแรมขนาดใหญ่.....	2-08

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
2.4 โรงแรมที่แบ่งตามราคาค่าเช่าห้องพักระดับ / กลุ่ม	2-07
2.5 โรงแรมที่แบ่งตามระยะเวลาที่ลูกค้ามาพัก	2-08
2.5.1 โรงแรมสำหรับพักชั่วคราว (Transient Hotel).....	2-08
2.5.2 โรงแรมสำหรับพักประจำ(Residential Hotel).....	2-09
2.6 ระดับมาตรฐานของโรงแรม.....	2-09
2.6.1 การจัดกลุ่มโดยวิธีให้ดาว.....	2-09
2.7 ประวัติความเป็นมาสปา.....	2-09
2.8 ความหมายและลักษณะของสปา.....	2-12
2.8.1 ความหมายและลักษณะของกิจการสปาเพื่อสุขภาพ	2-12
2.8.2 ความหมายของสปา.....	2-13
2.9 ประเภทของสปา.....	2-14
2.9.1 กิจการสปาเพื่อสุขภาพ.....	2-14
2.9.2 กิจการนวดเพื่อสุขภาพ.....	2-14
2.9.3 กิจการนวดเพื่อเสริมสวย.....	2-14
2.9.4 กิจการสปาเพื่อสุขภาพ.....	2-14
2.10 คำนิยามของสปา.....	2-15
2.10.1 Club Spa.....	2-15
2.10.2 Day spa.....	2-15
2.10.3 Hotel & Resort Spa.....	2-15
2.10.4 Cruise Ship Spa.....	2-15
2.10.5 Mineral Spring Spa.....	2-15
2.10.6 Destination Spa.....	2-15
2.10.7 Medical Spa.....	2-16
2.11 องค์ประกอบของสปา.....	2-15
2.11.1 น้ำ Water.....	2-16
2.11.2 การบำรุง Nourishment.....	2-16
2.11.3 การเคลื่อนไหวและการออกกำลังกาย.....	2-16
2.11.4 การนวด Touch and Massage.....	2-16
2.11.5 การบำบัดร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณ.....	2-16

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
2.11.6 ศาสตร์ด้านความงาม Aesthetics.....	2-16
2.11.7 สถานที่ตั้ง Environment.....	2-17
2.11.8 การแสดงออกถึงศิลปวัฒนธรรม.....	2-17
2.11.9 เวลาและจังหวะของชีวิต.....	2-17
2.11.10 ระบบการบริหารจัดการที่ดี.....	2-17
2.12 การบำบัดแบบต่างๆของสปา.....	2-17
2.12.1 อโรมาเทอราพี (aromatherapy).....	2-17
2.12.2 กฤษณา หรืออะการ์วู้ด (ไม้หอม).....	2-17
2.12.3 โหระพา หรือเบซิล.....	2-17
2.12.4 พริกไทยดำ หรือแบล็กเปปเปอร์.....	2-17
2.12.5 เมล็ดแครอท หรือแครอทซีด.....	2-17
2.12.6 ซีดาร์.....	2-18
2.12.7 คาโมไมล์.....	2-18
2.12.8 อบเชย หรือซินนามอน.....	2-18
2.12.9 ตะไคร้หอม หรือซิโทรเนลลา.....	2-18
2.12.9 ตะไคร้หอม หรือซิโทรเนลลา.....	2-18
2.12.10 กานพลู หรือโคโลฟ.....	2-18
2.12.11 ขิง.....	2-18
2.12.12 มะลิ หรือจัสมิน.....	2-18
2.12.13 ลาเวนเดอร์.....	2-18
2.12.14. เลมอน.....	2-18
2.12.15. กุหลาบ หรือโรส.....	2-18
2.12.16. โรสแมรี่.....	2-18
2.12.17. แก่นจันทร์ ไม้จันทร์ หรือแซนเดินวู้ด.....	2-19
2.13 บำบัดด้วยเสียง (sound therapy).....	2-19
2.13.1 เสียงธรรมชาติ.....	2-19
2.13.2 เสียงที่มนุษย์สร้างขึ้น.....	2-19
2.14 การรักษาแบบอายุเวท.....	2-19
2.14.1 การไช้ยา ที่ได้จากธรรมชาติ.....	2-19

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
2.15 การนวด.....	2-19
2.15.1 การนวดในแต่ละรูปแบบมีข้อปฏิบัติกว้างๆ.....	2-19
2.16 โยคะบำบัด (yoga).....	2-20
2.17 สมาธิบำบัด (meditation).....	2-21
2.18 วารีบำบัด (hydro therapy).....	2-21
2.18.1 การบำบัดฟื้นฟูด้วยโคลน (mud therapy).....	2-21
2.18.2 สปาธรรมชาติแห่งหนึ่งมีบริการหมกทราย (sand therapy).....	2-21
2.19 การเลือกทำเลที่ตั้ง.....	2-21
2.19.1 สภาพแวดล้อม.....	2-21
2.19.2 ความปลอดภัย.....	2-22
2.19.3 ระบบสาธารณูปโภค.....	2-22
2.20 ข้อจำกัดว่าด้วยกฎหมายอาคาร.....	2-22
2.20.1 ข้อจำกัดว่าด้วยกฎหมายอาคาร.....	2-22
2.20.2 ความสูง.....	2-24
2.20.3 จำนวนที่จอดรถยนต์ตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2517).....	2-24
2.20.4 ระบบบำบัดน้ำเสีย.....	2-25
2.20.6 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร.....	2-25
2.20.7 พระราชบัญญัติสถานบริการ(ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546).....	2-28
2.20.8 มาตรฐานกิจการสปาเพื่อสุขภาพที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด.....	2-29
2.20.9 มาตรฐานผู้ดำเนินการกิจการสปาเพื่อสุขภาพ.....	2-30
2.20.10 ผู้ดำเนินการมีหน้าที่และความรับผิดชอบ.....	2-31
2.20.11 มาตรฐานผู้ให้บริการกิจการสปาเพื่อสุขภาพ.....	2-32
2.20.11.1 ผู้ให้บริการจะต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม.....	2-32
2.20.11.2 ผู้ให้บริการมีหน้าที่และข้อปฏิบัติดังต่อไปนี้.....	2-33
2.20.12 มาตรฐานการบริการกิจการสปาเพื่อสุขภาพ.....	2-34
2.20.12.1 ผู้ประกอบการต้องจัดให้มี ผู้ให้บริการที่มีคุณสมบัติ.....	2-34
2.20.12.2 ผู้ประกอบการต้องจัดการบริการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์.....	2-34
2.20.12.3 สถานประกอบการต้องมีลักษณะการให้บริการดังนี้.....	2-34
2.20.13 มาตรฐานความปลอดภัยกิจการสปาเพื่อสุขภาพ.....	2-35

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

2.20.14 พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร.....	2-36
2.20.15 การควบคุมดูแลกิจการสปาเพื่อสุขภาพตา.....	2-42
กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข	
2.21 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการออกแบบ.....	2-43
2.21.1 ข้อมูลส่วนทางเข้า Front of House.....	2-43
2.21.2 ลอบบี้.....	2-44
2.21.3 ห้องครัวและห้องบริการอื่นๆ.....	2-44
2.21.4 ข้อมูลส่วนบริการ.....	2-55
2.22 งานระบบและอุปกรณ์ประกอบอาคาร.....	2-57
2.23 ไฟฟ้าแสงสว่างสำรอง และฉุกเฉิน.....	2-59
2.24 ประเภทของหลอดไฟ.....	2-60
2.25 ระบบเสียงและการควบคุม.....	2-67
2.26 ระบบปรับอากาศ.....	2-67
2.27 ระบบรักษาความปลอดภัย.....	2-71
2.28 จิตวิทยาในการออกแบบ.....	2-75
2.29 กรณีศึกษาเปรียบเทียบ.....	2-77
2.29.1 เดอะ บาราย (THE BARAI).....	2-77
2.29.2 ORIETAL SPA THAI HEALTH AND BEAUTY CENTER.....	2-84
2.29.3 โซเนวา ฟุชิ บาย ซิกซ์เซ็นส์เซส (SONEVA FUSHI).....	2-90
บทที่ 3 การวิเคราะห์โครงการ.....	3-96
3.1 การวิเคราะห์โครงการ.....	3-96
3.2 วิเคราะห์ผู้ใช้สอย.....	3-97
3.3 อาณาเขต.....	3-98
3.4 การเข้าถึงโครงการ.....	3-99
3.5 บรรยากาศและสภาพที่ตั้งทั่วไป.....	3-100
3.6 เอกลักษณะการออกแบบอาคาร.....	3-103
บทที่ 4 รายละเอียดโครงการ.....	4-104
4.1 วัตถุประสงค์การออกแบบ.....	4-104
4.2 รายละเอียดโครงการ.....	4-104

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
4.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการออกแบบ.....	4-105
บทที่ 5 การออกแบบทางเลือก.....	5-106
5.1 ทางเลือกที่ 1 [บ้านเชิงเขารีสอร์ท แอนด์ สปา แบบที่1].....	5-106
5.2 ทางเลือกที่ 2 [บ้านเชิงเขารีสอร์ท แอนด์ สปา แบบที่ 2].....	5-111
5.3 ทางเลือกที่ 3 [บ้านเชิงเขารีสอร์ท แอนด์ สปา แบบที่ .....]	5-118
บทที่ 6 แนวความคิดและการออกแบบ.....	6-121
6.1 ที่มาและความสำคัญของแนวความคิดในการออกแบบ.....	6-121
6.2 วัตถุประสงค์ของแนวความคิดในการออกแบบ.....	6-123
6.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากแนวความคิด.....	6-123
6.4 แนวความคิดกับการออกแบบ.....	6-123

บรรณานุกรม

ประวัติผู้เขียน

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 ภาพแสดงหลอดฟลูออเรสเซนต์.....	2-49
ภาพที่ 2.2 ภาพแสดงหลอดคอมแพคต์ฟลูออเรสเซนต์.....	2-51
ภาพที่ 2.3 ภาพแสดงหลอดหลอดโซเดียมความดันไอต่ำ.....	2-52
ภาพที่ 2.4 ภาพแสดงหลอดเมทัลฮาไลด์.....	2-54
ภาพที่ 2.5 ภาพแสดงเครื่องปรับอากาศแบบฝังผนัง.....	2-55
ภาพที่ 2.6 ภาพแสดงพัดลมระบายอากาศแบบฝังผนัง.....	2-58
ภาพที่ 2.7 ภาพแสดงพัดลมระบายอากาศแบบฝังผนัง.....	2-58
ภาพที่ 2.8 ภาพแสดงพัดลมสปริงเกอร์.....	2-60
ภาพที่ 2.9 ภาพแสดงท่อส่งน้ำดับเพลิง.....	2-61
ภาพที่ 2.10 ภาพแสดงตู้เก็บสายฉีดน้ำดับเพลิง พร้อมอุปกรณ์.....	2-62
สำหรับติดตั้งภายในอาคาร	
ภาพที่ 2.11 ภาพแสดงแผนที่การเดินทาง.....	2-65
ภาพที่ 2.12 ภาพแสดงตัวอาคาร เดอะบาราย.....	2-66
ภาพที่ 2.13 ภาพแสดงทางเดิน.....	2-67
ภาพที่ 2.14 ภาพแสดงตัวอาคารห้องนวด.....	2-67
ภาพที่ 2.15 ภาพแสดงห้องนวด suit.....	2-68
ภาพที่ 2.16 ภาพแสดงส่วนฝึกสมาธิ และโยคะ.....	2-68
ภาพที่ 2.17 ภาพแสดงห้องพัก.....	2-69
ภาพที่ 2.18 ภาพแสดงการตกแต่งภายในร้านอาหารบ้านแมคฟาร์แลนด์.....	2-69
ภาพที่ 2.19 ภาพแสดงร้านอาหารบ้านแมคฟาร์แลนด์.....	2-70
ภาพที่ 2.20 ภาพแสดง THE ORIETAL SPA.....	2-73
ภาพที่ 2.21 ภาพแสดง ส่วนพักผ่อน THE ORIETAL SPA.....	2-74
ภาพที่ 2.22 ภาพแสดง ห้อง SUITE THE ORIETAL SPA.....	2-75
ภาพที่ 2.23 ภาพแสดงด้านบนของ SONEVA FUSHI.....	2-79
ภาพที่ 2.24 ภาพแสดงด้านหน้าของวิลล่า SONEVA FUSHI.....	2-79
ภาพที่ 2.25 ภาพแสดงวิลล่า SONEVA FUSHI.....	2-80
ภาพที่ 2.26 ภาพแสดงส่วนอาบน้ำกลางแจ้ง SONEVA FUSHI.....	2-80
ภาพที่ 2.27 ภาพแสดงส่วนสปา SONEVA FUSHI.....	2-81

สารบัญภาพ(ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 2.28 ภาพแสดงส่วนห้องพัก SONEVA FUSHI.....	2-81
ภาพที่ 2.29 ภาพแสดงร้านอาหาร SONEVA FUSHI.....	2-82
ภาพที่ 3.1 แสดงบรรยากาศบ้านเชิงเขารีสอร์ท.....	3-84
ภาพที่ 3.2 แสดงทัศนียภาพด้านบนบ้านเชิงเขารีสอร์ท.....	3-86
ภาพที่ 3.3 แสดงทิศทางลมกับอาคาร.....	3-87
ภาพที่ 3.4 แสดงทางเข้าอาคาร.....	3-88
ภาพที่ 3.5 แสดงส่วนร้านอาหารกลางแจ้ง.....	3-89
ภาพที่ 3.6 แสดงส่วนต้อนรับร้านอาหาร.....	3-89
ภาพที่ 3.7 แสดงด้านหน้าห้องพัก.....	3-90
ภาพที่ 3.8 แสดงภายในห้องพัก.....	3-90
ภาพที่ 3.9 แสดงส่วนสระว่ายน้ำ.....	3-91
ภาพที่ 3.10 แสดงกายรูปด้านหน้าอาคาร.....	3-91
ภาพที่ 5.1 แสดงผังบริเวณแบบที่ 1.....	5-106
ภาพที่ 5.2 แสดงผังบริเวณ Lobby แบบที่ 1.....	5-107
ภาพที่ 5.3 แสดงผังบริเวณ Restaurant แบบที่ 1.....	5-107
ภาพที่ 5.4 แสดงผังบริเวณ Massade Room แบบที่ 1.....	5-108
ภาพที่ 5.5 แสดงทัศนียภาพส่วน Lobby แบบที่ 1.....	5-108
ภาพที่ 5.6 แสดงทัศนียภาพส่วนพักคอยแบบที่ 1.....	5-109
ภาพที่ 5.7 แสดงทัศนียภาพส่วน Restaurant ที่ 1.....	5-109
ภาพที่ 5.8 แสดงผังบริเวณแบบที่ 2.....	5-111
ภาพที่ 5.9 แสดงผังบริเวณ Lobby แบบที่ 2.....	5-112
ภาพที่ 5.10 แสดงผังบริเวณ Restaurant แบบที่ 2.....	5-112
ภาพที่ 5.11 แสดงผังบริเวณห้องนวด VIP แบบที่ 2.....	5-113
ภาพที่ 5.12 แสดงทัศนียภาพภายนอก แบบที่ 2.....	5-113
ภาพที่ 5.13 แสดงทัศนียภาพส่วนพักคอยแบบที่ 2.....	5-114
ภาพที่ 5.14 แสดงทัศนียภาพ Restaurant แบบที่ 2.....	5-114
ภาพที่ 5.15 แสดงทัศนียภาพ spa แบบที่ 2.....	5-115
ภาพที่ 5.16 แสดงทัศนียภาพห้องนวด แบบที่ 2.....	5-115
ภาพที่ 5.17 แสดงทัศนียภาพห้องนวด VIP แบบที่ 2.....	5-116

สารบัญภาพ(ต่อ)

หน้า

ภาพที่ 5.18	แสดงผังบริเวณแบบที่ 3.....	5-118
ภาพที่ 5.19	แสดงผังบริเวณ Lobby แบบที่ 3.....	5-118
ภาพที่ 5.20	แสดงผังบริเวณ Restaurant แบบที่ 3.....	5-119
ภาพที่ 6.1	ภาพแรงบันดาลใจในการออกแบบ.....	6-122
ภาพที่ 6.2	แสดงแผนผังของโครงการ.....	6-129
ภาพที่ 6.3	แสดงทัศนียภาพภายนอกของโครงการ.....	6-130
ภาพที่ 6.4	แสดงทัศนียภาพภายนอกของโครงการ.....	6-130
ภาพที่ 6.5	แสดงแผนผัง Lobby.....	6-131
ภาพที่ 6.6	แสดงแผนผัง Lobby.....	6-132
ภาพที่ 6.6	แสดงแนวความคิดในการวางผัง.....	6-132
ภาพที่ 6.7	แสดงแนวความคิดในการออกแบบ lobby.....	6-133
ภาพที่ 6.8	แสดงทัศนียภาพ lobby.....	6-133
ภาพที่ 6.9	แสดงทัศนียภาพ lobby.....	6-134
ภาพที่ 6.10	แสดงแผนผัง Restaurant.....	6-134
ภาพที่ 6.11	แสดงแผนผัง Restaurant.....	6-135
ภาพที่ 6.12	แสดงทัศนียภาพ Restaurant.....	6-135
ภาพที่ 6.13	แสดงทัศนียภาพ Restaurant.....	6-135
ภาพที่ 6.14	แสดงแผนผัง Reception spa.....	6-137
ภาพที่ 6.15	แสดงแผนผัง Reception spa.....	6-138
ภาพที่ 6.16	แสดงทัศนียภาพ Reception spa.....	6-138
ภาพที่ 6.17	แสดงทัศนียภาพ Reception spa.....	6-139
ภาพที่ 6.18	แสดงทัศนียภาพ Reception spa.....	6-139
ภาพที่ 6.19	แสดงทัศนียภาพ Locker.....	6-140
ภาพที่ 6.21	แสดงแผนผัง Spa.....	6-140
ภาพที่ 6.22	แสดงแผนผัง Spa.....	6-141
ภาพที่ 6.23	แสดงทัศนียภาพ Spa.....	6-142
ภาพที่ 6.24	แสดงทัศนียภาพ Spa.....	6-142
ภาพที่ 6.25	แสดงทัศนียภาพ Spa.....	6-143
ภาพที่ 6.26	แสดงแผนผัง Spa VIP.....	6-143

สารบัญภาพ(ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 6.27 แสดงแผนผัง Spa VIP.....	6-144
ภาพที่ 6.27 แสดงทัศนียภาพ Spa VIP.....	6-145
ภาพที่ 6.28 แสดงทัศนียภาพ Spa VIP.....	6-145
ภาพที่ 6.29 แสดงทัศนียภาพ Spa VIP.....	6-146
ภาพที่ 6.30 แสดงทัศนียภาพ Villa room.....	6-147
ภาพที่ 6.31 แสดงทัศนียภาพ Twin room.....	6-148
ภาพที่ 6.31 แสดงทัศนียภาพ Standart room.....	6-148
ภาพที่ 6.31 แสดงรูปด้าน 1.....	6-149
ภาพที่ 6.32 แสดงรูปด้าน 2.....	6-149
ภาพที่ 6.32 แสดงรูปด้าน 3.....	6-150
ภาพที่ 6.33 แสดงรูปด้าน 4.....	6-150
ภาพที่ 6.34 แสดงรูปตัด 1.....	6-151
ภาพที่ 6.34 แสดงรูปตัด 2.....	6-151

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 แสดงขนาดของห้องนอนต่อขนาดของเตียง.....	2-48
ตารางที่ 2.2 แสดงขนาดของเตียงนอนแบบยุโรป.....	2-49
ตารางที่ 2.3 แสดงขนาดของเตียงนอนแบบอเมริกา.....	2-49
ตารางที่ 2.4 แสดงขนาดความสูงของเตียง.....	2-49
ตารางที่ 2.5 แสดงข้อเปรียบเทียบโต๊ะเขียนหนังสือและโต๊ะแต่งตัว.....	2-51
ตารางที่ 2.6 แสดงกำลังไฟสำหรับความสูงผ้า 4 เมตรที่ 500 ลักซ์.....	2-58
ตารางที่ 2.7 แสดงราคาการติดตั้งเครื่องปรับอากาศแบบฝังในผนัง.....	2-68
ตารางที่ 2.8 แสดงรายละเอียดพัดลมระบายอากาศแบบฝังในผนัง.....	2-70
ตารางที่ 2.9 แสดงการวิเคราะห์.....	2-83
ตารางที่ 2.10 การวิเคราะห์.....	2-87
ตารางที่ 2.11 การวิเคราะห์.....	2-94
ตารางที่ 3.1 การวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยทางเลือกที่ 1.....	3-110
ตารางที่ 3.2 การวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยทางเลือกที่ 2.....	3-116
ตารางที่ 3.3 การวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยทางเลือกที่ 3.....	3-119

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 6.1 แสดงความเป็นมาของแนวความคิด.....	6-122
แผนภูมิที่ 6.2 แสดงพฤติกรรมผู้ใช้บริการ.....	6-125
แผนภูมิที่ 6.3 แสดงความสัมพันธ์.....	6-126
แผนภูมิที่ 6.4 แสดงแผนภูมิวงกลมส่วนต่างๆในโครงการ.....	6-126
แผนภูมิที่ 6.5 แสดงแผนภูมิวงกลมส่วน Lobby.....	6-127
แผนภูมิที่ 6.6 แสดงแผนภูมิวงกลมส่วน Restaurant.....	6-127
แผนภูมิที่ 6.7 แสดงแผนภูมิวงกลมส่วน Locker.....	6-128
แผนภูมิที่ 6.8 แสดงแผนภูมิวงกลมส่วน Spa.....	6-128

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

อุณหภูมิโดยเฉลี่ยของโลกนั้นย่อมหมายถึงการมีจำนวนวันที่ร้อนเพิ่มมากขึ้นต่อปีด้วย ภาวะเช่นนี้ไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อสภาพทางกายภาพและระบบนิเวศดังที่ได้กล่าวไปข้างต้น แล้วยังส่งผลกระทบต่อสุขภาพกายและใจของมนุษย์อีกด้วย "ภาวะโรคเครียดจากความร้อน" หรือการเกิด "คลื่นความร้อนสูง" คนส่วนใหญ่จึงหันมาใส่ใจดูแลสุขภาพกันมากขึ้น ส่งผลให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเห็นได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในไทย ปี 2005 มีนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวถึง 11.52 ล้านคน ปี 2006 นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวถึง 13.82 ล้านคน ปี 2007 มีนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวถึง 14.46 ล้านคน และการท่องเที่ยวภายในประเทศ ปี 2005 มีนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวถึง 79.53 ล้านคน ปี 2006 มีนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวถึง 81.49 ล้านคน ปี 2007 มีนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวถึง 83.23 ล้านคน มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี

แผนยุทธศาสตร์พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวระยะยาวตั้งแต่ปี 2553-2555 เพื่อสร้างรายได้ การท่องเที่ยวให้กับประเทศไทย ทั้งนี้ ได้วางกรอบงบประมาณรองรับแผนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวไว้ 3,992 ล้านบาท แบ่งเป็นปีงบประมาณ 2555 จำนวน 1,222 ล้านบาท ปีงบประมาณ 2554 จำนวน 1,422 ล้านบาท และ ปีงบประมาณ 2553 จำนวน 1,353 ล้านบาท สำหรับเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว จะมุ่งเน้นการสร้างคุณค่าและมูลค่าให้กับแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายภาครัฐที่ต้องการสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ส่งเสริมให้เกิดจุดขายในสายตาของนักท่องเที่ยวต่างชาติ สพท.ได้วางแผนพัฒนาโครงการเร่งด่วนคือการเน้นการกระจายตัวสู่ภูมิภาคตั้งแต่ปีนี้แยกตามรายภาค ได้แก่ ภาคเหนือ เตรียมพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพน้ำพุร้อน ใช้งบประมาณ 96 ล้านบาท การท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา ใช้งบประมาณ 44 ล้านบาท กลุ่มท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย ใช้งบประมาณ 20 ล้านบาท กลุ่มท่องเที่ยวมรดกโลกเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ใช้งบประมาณ 250 ล้านบาท

จังหวัดระนองเป็นจังหวัดที่มีองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวที่ครบครัน ทั้งน้ำตก ทะเล ป่าไม้ แลที่มีชื่อเสียงมากที่สุดคือน้ำพุร้อนเป็นสิ่งมหัศจรรย์ของธรรมชาติที่ทำให้น้ำพุร้อนเมืองระนองเป็นแหล่งเดียวในประเทศไทยที่ไม่มีสารกำมะถันเจือปนอยู่เลยจึงทำให้ไม่มีกลิ่นของกำมะถันและมีความบริสุทธิ์จึงสามารถรับประทานได้จากแหล่งกำเนิดโดยไม่ต้องผ่านการกลั่นกรองใดๆ ทั้งสิ้น (POT ABLE HOT SPRING) ซึ่งดังและมีชื่อเสียงเป็นอันดับ 3 ของโลกน้ำแร่ธรรมชาติ มีความสะอาดและเหมาะที่จะใช้ในการบริโภคสำหรับคุณประโยชน์ในการอุปโภค คือ การอาบน้ำ

น้ำแร่ธรรมชาติที่มีอุณหภูมิประมาณ 42 องศา และแช่เป็นเวลา 20 นาทีจะทำให้โลหิตในร่างกายหมุนเวียนได้อย่างทั่วถึงและทำความสะอาดผิวหนังให้ปราศจากเชื้อโรครวมทั้งขนาดผิวหนังทำให้ผิวพรรณสดใสเต่งตึงและความร้อนของน้ำจะทำให้เหงื่อออกช่วยขับสิ่งอุดตันใต้ผิวหนังนอนผิวพรรณ และบรรเทาอาการปวดเมื่อยบำบัดรักษาโรคเกี่ยวกับกระดูกและทำให้ระบบการเผาผลาญในร่างกายดีขึ้นจึงทำให้รู้สึกกระฉับกระเฉงเป็นที่เชื่อกันว่าถ้าผู้ใดได้ดื่มและอาบน้ำแร่ร้อนเป็นประจำนอกจากจะทำให้ผ่อนคลายจะทำให้สุขภาพแข็งแรงและยังช่วยชลอความชราได้อีกด้วย จังหวัดระนองจึงยกกระดับให้เป็นเมืองท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ

สปาได้มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วและได้รับความนิยมไปทั่วโลกในช่วงสิบปีที่ผ่านมา รวมทั้งประเทศไทย อัตราการเจริญเติบโตของธุรกิจนี้เป็นไปอย่างก้าวกระโดดอีกด้วยปัจจัยหลายประการ เช่น การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้ชีวิตของคนทั่วไป ที่มุ่งแสวงหาการมีสุขภาพกายใจ และจิตที่ดี เพื่อให้บรรลุการอยู่ดีมีสุข กลุ่มลูกค้าเป้าหมายดังกล่าววันจะเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ และการสนับสนุนทางภาครัฐบาลที่ส่งเสริมในชาวต่างชาติหลังไหลเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย (โสณัชดา ปานสี, 2552:88) เนื่องจากมีกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน เป็นกลุ่มที่ให้ความสำคัญกับเรื่องของสุขภาพและวัฒนธรรม เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคกลุ่มนี้ จึงได้นำเสนอแนวคิดที่จะทำรีสอร์ทและสปาเชิงสุขภาพและวัฒนธรรม ด้วยเจตนารมณ์ที่จะสร้างสรรค์ให้เป็นสถานที่พักผ่อนเพื่อสุขภาพ ซึ่งตอบสนองกับสภาพสังคมในปัจจุบันโดยการสร้างทางเลือกให้กับผู้บริโภค

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1.2.1 เพื่อศึกษาถึงหลักการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน และภายนอกของโครงการ
- 1.2.2 เพื่อเป็นสถานที่พักผ่อนอีกหนึ่งทางเลือกให้แก่บุคคลที่รักสุขภาพ
- 1.2.3 เพื่อตอบสนองต่อนโยบายเศรษฐกิจที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เน้นการกระจายตัวออกสู่ภูมิภาค

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

วิเคราะห์และออกแบบวางผังในส่วนต่างๆให้เหมาะสมกับกิจกรรม ตลอดจนความต้องการทั้งด้านกายภาพและจิตใจของผู้ใช้บริการ

1.3.1 ส่วนต้อนรับ

1.3.1.1 โถงต้อนรับ

1.3.1.2 ส่วนพักคอย

1.3.2 ส่วนบริการ

1.3.2.1 ส่วนสปา

- ส่วนต้อนรับ
- ส่วนอบไอน้ำ ห้องอบไอน้ำแบบแห้ง
- อ่างน้ำเย็นและอ่างอาบน้ำ

1.3.2.2 ส่วนบริการนวด (Massage room)

- ห้องนวด VIP พร้อมห้องน้ำ
- ห้องนวดน้ำมัน
- ส่วนนวดเท้า
- ห้องนวดไทย

1.3.3.3 ร้านอาหาร (Restaurant)

1.3.3.4 ส่วนสมาธิ/ไทเก๊ก

1.3.3.5 ห้องลือคเกอร์

1.3.3.6 ห้องอาบน้ำ

1.3.3.7 ห้องปฐมพยาบาล

1.3.3.8 ห้องออกกำลังกาย (Fitness)

1.3.3 ส่วนสำนักงาน

1.3.3.1 ส่วนบริหาร

1.3.3.2 ห้องประชุม

1.3.4 ส่วนพักของ ห้องพักพนักงาน

1.3.4.1 ห้องพักพนักงานเฉพาะแผนก

1.3.4.2 ห้องพักพนักงานทำความสะอาด

1.3.4.3 ห้องเก็บของประจำแผนก

1.3.5 ห้องเครื่อง

1.3.5.1 ห้องเครื่องปั้มน้ำ ห้องเครื่องไฟฟ้า

1.3.5.2 ห้องเครื่องปรับอากาศ

1.3.5.3 ห้องเครื่องต้มน้ำ

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.4.1 ทำให้ทราบหลักการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในและภายนอก เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ

1.4.2 ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการออกแบบ รีสอร์ทและสปา และงานระบบที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

1.4.3 ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจรูปแบบการออกแบบการใช้วัสดุที่เหมาะสมกับโครงการ

บทที่ 2

รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการ

2.1 ความหมายและลักษณะของรีสอร์ท

2.1.1 ความหมายของรีสอร์ท

รีสอร์ท มีความหมายตามพจนานุกรมไทยและแปลความหมายตามศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง "สถานที่พักผ่อน"

คำจำกัดความของโครงการรีสอร์ท คือ เป็นสถานที่รองรับนักท่องเที่ยวหรือนักทัศนาจรที่ต้องการพักผ่อน คลายเครียด โดยใช้การให้บริการด้านสุขภาพที่ครบครันเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวที่ต้องการพักผ่อน หาความสำราญแบบ Private luxury เข้ามาใช้โครงการ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย)

2.1.2 ประเภทของรีสอร์ท

รูปแบบการแบ่งประเภทของโรงแรม โดยสามารถแบ่งได้ตามจุดประสงค์ของโรงแรม ดังนี้

2.1.2.1 ประเภทของโรงแรมธุรกิจ

โรงแรมประเภทนี้มักจะตั้งอยู่ในตัวเมือง หรืออยู่ภายในเขตธุรกิจ มีจุดประสงค์ให้บริการนักธุรกิจเป็นหลัก และนอกจากนั้นมักจะนิยมใช้เป็นที่จัดงานประชุม หรือ งานเลี้ยงสังสรรค์ หรือที่หลายท่านนิยมไปจัดงานแต่งงานกัน ภายในโรงแรมก็จะมีบริการที่หรูหรา ทั้งที่พัก อาหาร และเครื่องดื่ม แต่ช่วงเวลาที่แขกจะเข้าพักมักจะเป็นช่วงการเข้าพักสั้น ๆ

2.1.2.2 ประเภทโรงแรมสนามบินหรือโรงแรมท่าอากาศยาน

ตามชื่อเลยว่าเป็นโรงแรมประเภทที่ตั้งอยู่ใกล้ ๆ กับสนามบิน แขกที่เข้าพักจะเป็นพวกนักทัศนาจรที่มารอต่อเครื่องบิน ซึ่งบางที่ต้องรอนานเป็น 10 ชั่วโมง การเข้าพักมักจะเป็นช่วงสั้น ๆ เช่นเดียวกัน ไม่ค้างคืนเกิน 1 วัน หรือในบางกรณีก็จะเป็นนักธุรกิจที่มาเข้าพักแบบโรงแรมธุรกิจก็เป็นได้

2.1.2.3 ประเภทโรงแรมพักอาศัย

โรงแรมประเภทนี้ มักจะเป็นโรงแรมที่เปิดให้เข้าพักเป็นระยะเวลานาน ๆ 1 เดือนขึ้นไปหรือที่นักท่องเที่ยวต่างชาติเรียกการเข้าพักแบบนี้ว่าแบบ Long Stay มีลักษณะคล้าย คอนโดมิเนียม หรือเซอร์วิส อพาร์ทเมนท์ ที่มีบริการแบบโรงแรม เพียงแต่ความหรูหราอาจไม่เทียบเท่า

2.1.2.4 ประเภทโรงแรมเพื่อการพักผ่อน (รีสอร์ท)

โรงแรมประเภทนี้ในภูมิภาคประเทศที่ดี ห้องพักมักจะแยกเป็นส่วน ๆ เป็นบ้านหรือ

หลังคาเรือนแยกต่างหากหรือในลักษณะที่เรานิยมเรียกกันว่า รีสอร์ท จะมีจุดขายคือเน้นความสวยงามของธรรมชาติเป็นหลัก ในโรงแรม หรือ รีสอร์ท จะมีกิจกรรมต่างๆมากมาย เช่น การปั่นจักรยาน เล่นกอล์ฟ ซี่ม้า เดินป่า สปา เพราะจุดประสงค์ของแขกที่เข้าพักโรงแรมประเภทนี้คือการพักผ่อน ระยะเวลาเข้าพักจึงมีระยะเวลาในช่วง 5-7 วัน การบริการจะเป็นแบบสบาย ๆ เป็นกันเอง

2.1.2.5 ประเภทโรงแรมคาสีโน

โรงแรมประเภทนี้จะดึงดูดลูกค้าด้วยการพนัน ความบันเทิง

2.1.2.6 ประเภทโรงแรมที่พักและอาหาร (เกสต์เฮาส์)

โรงแรมชนิดนี้จะเป็นโรงแรมที่มีเพียงห้องพักและอาหารเช้าเท่านั้น จำนวนห้องพักมีไม่มากและมักเป็นธุรกิจประเภทครอบครัว ประเภทลูกสาวเป็นพนักงานต้อนรับ แม้เป็นคนทำอาหาร อะไรประมาณนั้น และไม่มีการบริการอะไรมากนัก ขอเพียงแค่มิตรไมตรีที่กินเป็นพอ ซึ่งเหมาะกับนักเดินทางที่มีงบที่จำกัด ราคาห้องพักย่อมเยาแขกส่วนหนึ่งก็ชอบเพราะมีความเป็นกันเอง

2.1.2.7 ประเภทโรงแรมบังกะโล

โรงแรมบังกะโลชนิดนี้จะมีเพียงที่พักให้เช่าในราคาประหยัดมาก แต่จะไม่มีอาหารบริการให้บริการนักท่องเที่ยวต้องเตรียมมาเอง ซึ่งภายในบังกะโลจะมีพื้นที่สำหรับการทำอาหารจัดไว้ให้

2.1.2.8 ประเภทโมเทล

เกิดขึ้นในประเทศอเมริกา ซึ่งนักเดินทางที่ต้องขับรถระยะไกล ๆ อย่างในหนังที่เราดู ขับรถข้ามรัฐกันข้ามวัน ข้ามคืน แล้วต้องการที่พักที่สามารถเอารถไปจอดได้ที่ห้องพักของตนแขกที่เข้าพักจะพักระยะเวลาสั้น ๆ เพียงข้ามคืน ส่วนใหญ่มักอยู่ริมทางหลวง แต่ในประเทศไทยกลับพัฒนามากลายมาเป็นโรงแรมมาตรฐานในปัจจุบัน

2.2 ประเภทของโรงแรมและการแบ่งระดับชั้น

2.2.1 ประเภทของโรงแรมมีเกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่งดังนี้

2.2.1.1 แบ่งตามทำเลที่ตั้ง

2.2.1.2 แบ่งตามหน้าที่

2.2.1.3 แบ่งตามจำนวนห้องพัก

2.2.1.4 แบ่งตามราคาห้องพัก

2.2.1.5 แบ่งตามระยะเวลาที่ลูกค้ามาพัก

2.2.2 โรงแรมที่แบ่งตามทำเลที่ตั้ง (Location)

2.2.2.1 โรงแรมในเมืองใหญ่ (Large Cities)

ซึ่งตั้งอยู่ใจกลางเมืองในย่านธุรกิจ การท่องเที่ยว ตลอดจนสถานบันเทิงต่าง ๆ
ลักษณะของโรงแรมมักมีขนาดใหญ่ตั้งแต่ 100 ห้องตกแต่งหรูหรา มีบริการอื่น ๆ ครบครัน

2.2.2.2 โรงแรมในเมืองเล็ก (Small Cities)

มักตั้งอยู่ในเมืองเล็ก ลูกค้าส่วนใหญ่คือนักธุรกิจ นักท่องเที่ยว นักเดินทาง และ
ลูกค้าในท้องถิ่นที่มาสังสรรค์

โรงแรมชานเมือง (Suburban Hotel) ตั้งอยู่ชานเมืองหรือนอกเมือง มีการคมนาคมสะดวก
บรรยากาศเงียบสงบ มีอากาศบริสุทธิ์

2.2.2.3 โรงแรมสถานตากอากาศ (Resort Hotel)

จะแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

(ก) โรงแรมที่ตั้งอยู่ใกล้สถานที่ท่องเที่ยว

เช่น ภูเขา ทะเล ทะเลสาบ ฯลฯ

(ข) โรงแรมที่ไม่มีธรรมชาติดึงดูดนักท่องเที่ยว

เป็นโรงแรมที่มุ่งเน้นด้านกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ เช่น สนามกอล์ฟ ซ้อม้า ฯลฯ

โรงแรมท่าอากาศยาน (Airport Hotel) ตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่สนามบิน ทั้งนี้เพราะสนามบินส่วนใหญ่ตั้งอยู่ไกลเมือง

2.2.3 โรงแรมที่แบ่งตามหน้าที่

2.2.3.1 โรงแรมเพื่อการค้าหรือการพาณิชย์ (Commercial Hotel)

มุ่งเน้นบริการนักธุรกิจ พ่อค้าที่มาติดต่อธุรกิจ

2.2.4 โรงแรมเพื่อการพักผ่อน (Resort Hotel)

มักตั้งอยู่ตามสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงาม มีบริการด้านต่าง ๆ ครบครัน

2.2.5 โรงแรมเพื่อการประชุม (Convention Hotel)

โรงแรมที่มีวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานเพื่อจัดเป็นที่ประชุมสัมมนา หรือ
อบรมอื่นๆ โดยจัดห้องไว้ให้บริการ

2.2.6 โรงแรมเพื่อการพักอาศัย (Residential Hotel)

เป็นลักษณะให้เช่าห้องพักถาวรในรูปของห้องชุด

2.2.7 โรงแรมเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวโดยใช้รถยนต์เป็นพาหนะ

(Motel)

มักตั้งอยู่ตามถนนสายสำคัญๆ ที่มีที่จอดรถติดกับห้องพัก

2.3 โรงแรมที่แบ่งตามจำนวนห้องพัก

2.3.1 โรงแรมขนาดเล็ก

โรงแรมที่มีห้องพักเดี่ยวต่ำกว่า 100 ห้อง

2.3.2 โรงแรมขนาดกลาง

โรงแรมที่มีห้องพักมากกว่า 100 ห้องไม่เกิน 300 ห้อง

2.3.3 โรงแรมขนาดใหญ่

โรงแรมที่มีห้องพักมากกว่า 300 ห้อง ตกแต๋นหรูหรา มีบริการครบครัน

2.4 โรงแรมที่แบ่งตามราคาค่าเช่าห้องพักระดับ / กลุ่ม ราคาห้องพักเดี่ยวต่อวัน

เกณฑ์สมาคม เกณฑ์ ท.ท.ท. เกณฑ์ในแผน ฯ

2.4.1 เกณฑ์ที่ 1

300 บาท

200 บาท

400 บาท

2.4.2 เกณฑ์ที่ 2

300 – 600 บาท

200 – 400 บาท

400 – 700 บาท

2.4.3 เกณฑ์ที่ 3

600 – 900 บาท

400 – 700 บาท

700 – 1,000 บาท

2.4.2 เกณฑ์ที่ 4

900 บาท ขึ้นไป

700 – 1,000 บาท

1,000 บาท ขึ้นไป

2.4.5 เกณฑ์ที่ 5

1,000 บาท ขึ้นไป

2.5 โรงแรมที่แบ่งตามระยะเวลาที่ลูกค้ามาพัก

2.5.1 โรงแรมสำหรับพักชั่วคราว (Transient Hotel)

โรงแรมที่ถูกค้ามาพักเป็นระยะเวลาสั้น

2.5.2 โรงแรมสำหรับพักประจำ(Residential Hotel)

โรงแรมประเภทให้ลูกค้าเช่าพักเป็นเวลาอย่างน้อย 1 เดือน โดยคิดค่าเช่าเป็นรายเดือน หรือห้องพักจะเป็นประเภทห้องชุด

2.6 ระดับมาตรฐานของโรงแรม

สมาคมยานยนต์ในประเทศอังกฤษหรือAutomobile Association(AA) และราชยานยนต์สโมสร หรือ Royal Automobile Club(RAC) จัดกลุ่มระดับของโรงแรมแล้วยังนับเป็นเครื่องหมายรับรองคุณภาพของโรงแรมในแต่ละกลุ่มด้วย

2.6.1 การจัดกลุ่มโดยวิธีให้ดาวมีดังนี้

กลุ่มดาวเดียว หมายถึง โรงแรมที่มีขนาดเล็ก สิ่งอำนวยความสะดวกและเฟอร์นิเจอร์ง่าย ๆ และพอใช้ มีห้องน้ำ ห้องส้วมเพียงพอในลักษณะของการใช้ร่วมกัน มีบริการอาหารและเครื่องดื่มสำหรับผู้มาพักเท่านั้นบรรยากาศเป็นกันเอง

กลุ่มสองดาว หมายถึง โรงแรมที่ตกแต่งไว้อย่างดีมีระดับห้องพักสูงกว่าระดับดาวเดียว ห้องพักกว้างขึ้น มีห้องน้ำในตัว อาหารมีครบครันขึ้น ไม่บริการอาหารและเครื่องดื่มสำหรับบุคคลภายนอก

กลุ่มสามดาว หมายถึง โรงแรมที่ตกแต่งไว้อย่างดี ห้องพักกว้างขึ้น มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มากขึ้น มีห้องน้ำที่มีอ่างอาบน้ำ มีบริการอาหารและเครื่องดื่มสำหรับบุคคลภายนอก

กลุ่มสี่ดาว หมายถึง โรงแรมขนาดใหญ่ ตกแต่งดีเป็นพิเศษ มาตรฐานสูงในด้านบริการและความสะดวกสบาย มีห้องอาหารมากกว่า 1 ห้อง

กลุ่มห้าดาว หมายถึง โรงแรมขนาดใหญ่ประเภทหรู มีมาตรฐานสากลระดับสูงในทุก ๆ ด้าน คือทั้งด้านห้องพัก ห้องอาหาร การบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

2.7 ประวัติความเป็นมาสปา

คำว่า SPA มีรากศัพท์มาจากภาษาละติน จากคำว่า " Sanus Per Aqua " หมายถึง Health trough water คือการใช้ประโยชน์จากน้ำพุร้อนหรือน้ำแร่เพื่อฟื้นฟูสุขภาพ เนื่องจากในน้ำแร่มีแร่ธาตุหลายชนิด ทั้งความร้อนและแร่ธาตุ จะช่วยกระตุ้นระบบทำงานต่างๆในร่างกายให้ทำงานดีขึ้น (พนาภรณ์ ศรีมูล, 2549: 7)

ประวัติศาสตร์ของการบำบัดรักษาโรคด้วยสายน้ำสามารถย้อนกลับไปได้นับพันๆปีในช่วง 2400 ปีก่อนคริสตกาล วัฒนธรรมของชาวอินเดียโบราณได้สร้างระบบการบำบัดร่างกายและจิตใจ ด้วยการชำระล้างในสายน้ำศักดิ์สิทธิ์ ตามหลักอนามัย

ตามอารยธรรมโบราณมีการอาบน้ำเหมือนหนึ่งพลังวิญญานธรรมชาติที่ยิ่งใหญ่ ชาวอียิปต์ ชาวอัสซีเรียและชาวมุสลิม ใช้น้ำแร่ ในการรักษา บำบัดโรค

สำหรับชาวญี่ปุ่น จีน กรีก และโรมัน ใช้การอาบน้ำอุ่นลดอาการเหน็ดเหนื่อย เมื่อยล้าของร่างกายช่วยส่งเสริมการรักษาบาดแผล รวมทั้งบำบัดอาการซึมเศร้า ไร้อีวิตชีวา ส่วนชนชาติกรีก เป็นชนกลุ่มแรกที่ค้นพบและเชื่อมั่นศรัทธาในความเกี่ยวข้องกันอย่างแยกไม่ได้ระหว่างสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง และ จิตใจที่สุข สงบและมั่นคง ดังนั้นพวกเขาจึงสร้างศูนย์กลางใกล้แหล่งน้ำพุร้อนหรือน้ำแร่ ขึ้นมาเป็นที่สำหรับใช้อาบน้ำ และ คลายอาการปวดตามข้อและกล้ามเนื้อ ฯลฯ

เมื่อประมาณ 500 ปีก่อนคริสตกาล การอาบน้ำ พัฒนาการเป็นวิธีหนึ่งในการบำบัด รักษา โดยอ้างอิงได้จาก การสร้างสถานที่ หรือ บ่ออาบน้ำที่ใหญ่โต และซับซ้อนมากกว่าที่จะใช้เป็นเพียงสถานที่ชำระล้างร่างกายเพียงอย่างเดียวเท่านั้น เช่น The Roman Bath ในเมือง บาร ที่ประเทศอังกฤษ หรือ Caloglu Hamami ในกรุงอิสตันบูล ประเทศตุรกี เป็นต้น ลักษณะการตกแต่งของโรมัน บารที่ Caloglu Hamami ในกรุงอิสตันบูล ประเทศตุรกี จะเป็นโครงสร้างที่หรูหรา เน้นการตกแต่งแบบประดับประดาอย่างฟุ่มเฟือย แต่เปิดรับแสงธรรมชาติอย่างเต็มที่ หลังคาสูง และล้อมรอบด้วยผนังกระจก สระอาบน้ำจะถูกปูด้วยหินอ่อน และกระเบื้องโมเสก กรรมวิธีในการใช้โรมัน บารพบว่า ผู้คนจะเข้าซอกมากมายเพื่อใช้เก็บรักษาข้าวของส่วนตัว และชาวโรมันไม่ได้เปลือยกายอาบน้ำ แต่จะสวมใส่ชุดที่ตัดเย็บด้วยเนื้อผ้าบางเบา รวมทั้งสวมรองเท้าแตะเพื่อป้องกันเท้าจากพื้นห้องที่มีความร้อน สำหรับผู้ชายจะเข้าไปในส่วนที่เรียกว่า Palaestrae หรือส่วนที่ใช้ออกกำลังกายต่าง ๆ ชั้นแรกพวกเขาจะผ่านการทาตัวด้วยน้ำมันจากพวกทาส ต่อด้วยการออกกำลังกายด้วยวิธีต่างๆ เช่น การยกน้ำหนัก มวยปล้ำ บอลเกมส์ หรือแม้แต่การวิ่ง ผู้ชายมักจะขึ้นมาในห้องแต่งตัวเป็นห้องแรกซึ่งมีชื่อเรียกว่า Apodyterium ห้องนี้จะถูกตกแต่งด้วย ตู้และชั้นวางของกิจกรรมเหล่านี้เป็นพิเศษมากกว่าผู้หญิงที่มักจะใช้สถานที่อาบน้ำเป็นที่สำหรับพบปะสังสรรค์ และชำระล้างร่างกายจากสิ่งสกปรก หลังจากผ่านการออกกำลังกายแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการเข้าสู่บริเวณที่เรียกว่า Tepidarium หรือ ห้องเตรียมตัวก่อนการอาบน้ำ ณ ที่นี้ น้ำมัน ผุน หรือ เศษสิ่งสกปรกต่างๆจะถูกขัดชะล้างออกไปด้วยกรรมวิธีที่เรียกว่า strigil ขั้นตอนสุดท้าย คือการเข้าสู่ Caladarium หรือห้องที่เต็มไปด้วยไอน้ำที่มาจากสระน้ำร้อน หรือในบางครั้งกลุ่มคนก็นิยมใช้ Roman bath อาจจะเข้าสู่ Laconicum สถานที่ใช้ความร้อนแบบแห้งคล้ายคลึงกับห้องอบชาวนาแบบปัจจุบันแทนก็ได้ หลังจากผ่านการใช้ความร้อนดังกล่าวแล้วจะต้องตามด้วย Frigidarium หรือห้องเย็นที่มีไว้สำหรับปิดรูขุมขนที่ถูกกระตุ้นให้เปิดด้วยความร้อน และการสูญเสีย

เหนือ ห้องเย็นนี้มักจะมีสระน้ำเย็นที่ขนาดมีตั้งแต่เล็กเพื่อใช้แค่ล้างเหงื่อออกไป หรือใหญ่ขนาดเป็นสระว่ายน้ำเย็นเลยก็ได้ ห้องนี้ยังอาจให้บริการอื่นเพิ่มเติมอีกก็ได้ อาทิเช่น บริการนวดร่างกายด้วยน้ำมันหอม เป็นต้น

สืบเนื่องมาจากการเรืองอำนาจในสมัยโรมัน จำนวนสถานที่อาบน้ำสาธารณะในลักษณะโรมัน บางจึงเพิ่มจำนวนตามไปด้วย ในช่วง 300 ปีก่อนคริสตกาล มีจำนวนทั้งหมดมากกว่า 900 แห่งทั่วอาณาจักร สเปนโรมันที่มีอายุเก่าแก่ที่สุดยังคงเหลือร่องรอยไว้ให้ศึกษาถึงประวัติความเป็นมาที่เมือง Merano ประเทศอิตาลี

โดยทั่วไปชายและหญิงจะแยกกันอาบน้ำโดยเคร่งครัด ผู้หญิงมักจะใช้บริการในช่วงเช้า ในขณะที่ผู้ชายมักจะไปในช่วงบ่าย แต่ก็ยังมีหลักฐานปรากฏให้เห็นว่า บางสถานที่อนุญาตให้ชายหญิงใช้บริการรวมกันได้ ซึ่งมักจะเชื่อกันว่าเป็นสถานที่ประกอบกิจการของหญิงบริการนั่นเอง การไปใช้บริการสถานอาบน้ำแบบโรมัน บางนั้นมักจะกินเวลานานหลายชั่วโมง เนื่องจากประกอบไปด้วยการออกกำลังกาย การพูดคุย สังสรรค์ ในบางสถานที่ที่มีขนาดใหญ่โต อาจจะมีมุมพักผ่อนอื่นๆเสนอบริการด้วยก็ได้ เช่น สวน ห้องสมุดหรือห้องอ่านหนังสือ ภัตตาคาร บาร์ ร้านค้า หรือแม้กระทั่งโรงหนังหรือโรงละคร

ในยุคที่สิ้นสุดอำนาจของอาณาจักรโรมัน ความนิยมในการใช้บริการสถานอาบน้ำแบบโรมัน บางเริ่มน้อยลง มาตรฐานการรักษาอนามัยลดต่ำลง ถึงขนาดย่ำแย่ และเมื่อเข้าสู่ยุคกลางของยุโรป ความสนใจของผู้คนลดต่ำลงด้วยอิทธิพลความเชื่อใหม่ที่ป่าเถื่อนและรุนแรงเกี่ยวกับการใช้ไฟหรือน้ำ

ในช่วงระหว่างคริสต์ศตวรรษที่ 15 16 และ 17 ได้มีแพทย์ชาวยุโรปบางคนสนับสนุนในการนำน้ำกลับมาใช้ในวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาอีกครั้งหนึ่ง

ปี ค.ศ. 1697 Sir Jonh Floyer ใช้การบำบัดรักษาด้วยความร้อน และเย็น จากอุณหภูมิในการอาบน้ำ และในปี 1747 John Wesley ตีพิมพ์หนังสือเกี่ยวกับธาราบำบัด โดยมีแนวคิดว่าเป็นแนวคิดที่ง่ายและเป็นธรรมชาติที่สุดในการรักษาโรคภัยและอาการเจ็บป่วยส่วนมาก นักบวชชาวบาวาเรีย Sebastian Kniepp ได้คิดค้นทฤษฎีที่ว่าความร้อนและความเย็นรักษา กระตุ้น ระบบประสาทและระบบการไหลเวียนของร่างกาย ซึ่งเป็นที่ยอมรับและมีชื่อเสียงและ Professor Winterwitz แห่งกรุงเวียนนา ทุ่มเทใช้ชีวิตของเขาในการศึกษาและทดลองทางวิทยาศาสตร์เพื่อจัดตั้งมูลนิธิเกี่ยวกับธาราบำบัดสมัยใหม่ขึ้นมา

ใน ค.ศ. ที่ 16 สเปนเริ่มกลับมาได้รับความนิยมอีกครั้ง ดึงดูดผู้สนใจเกี่ยวกับการรักษาอาการเจ็บป่วยเป็นจำนวนมาก พัฒนาการในครั้งนี้ต่อเนื่องมาจนถึงศตวรรษที่ 18 แต่ความแตกต่างเกิดขึ้นเมื่อชาวยุโรปส่วนใหญ่ไม่รู้สึกริษยาในการที่จะเปลือยกายอาบน้ำกับเพศตรงข้าม สืบเนื่องมาถึง ศตวรรษที่ 19 สเปนถูกพัฒนาขึ้นมาอย่างพิถีพิถันและประณีตบรรจงมากขึ้น

ประกอบกับผู้ที่ให้บริการในเรื่องนี้มีความรู้ความสามารถและรักษาระดับการให้การบำบัดรักษาอย่างถูกต้องและมีมาตรฐานในระดับมืออาชีพ การบำบัดรักษาอย่างผิดๆไม่สามารถติดตามผู้คนที่อีกต่อไป นักบำบัดเริ่มพิจารณาให้ผู้เข้ารับการรักษาบริการเสียยาทั้งวิธีอาบ แช่ รวมไปถึงการดื่มน้ำ น้ำสะอาดตามธรรมชาติอีกด้วย สปาเหล่านี้ได้ประสบความสำเร็จอย่างงดงามและพัฒนารวดเร็วอย่างรวดเร็วจนในที่สุดได้มีการขยายประเภทการให้บริการออกไปถึงขนาด มีภัตตาคาร บ่อนคาสีโน ความบันเทิงอื่นๆ เช่น การแสดงดนตรี หรือแม้กระทั่งสนามแข่ง ความหรูหรา ตระการตาเหล่านี้ดึงดูดให้แม้แต่พระราชวงศ์ชั้นสูงในยุโรป ตัดสินใจที่จัดงานเลี้ยงรับรองระดับชาติหรือแม้แต่พิธีอภิเษกสมรสชั้นในสภาพแวดล้อมดังกล่าว เพื่อรักษาภาพพจน์ที่หรูหราของตนเอง และสปาก็เดินทางมาถึงจุดที่เรียกว่าสิ่งสร้างสรรค์ได้อย่างงดงาม

แต่ด้วยเหตุผลแวดล้อมต่างๆข้างต้น ทำให้วัตถุประสงค์ที่แท้จริงของสปาในการเป็นสถานบำบัดเพื่อสุขภาพค่อยๆเลือนหายไป แต่ถูกแทนที่เข้ามาด้วยภาพลักษณ์ของสถานที่พักผ่อนหย่อนใจเพื่อความผ่อนคลายมากขึ้น สปาที่ยังคงรักษาแนวคิดเดิมที่เป็นศูนย์กลางแห่งสุขภาพที่ดีกลายเป็นที่รู้จักในนามของ Health farm แทน ซึ่งแนวโน้มที่จะมีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักกว้างขวางก็กลับน้อยลงไปเช่นกัน

ในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา ได้มีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอีกครั้ง โดยกระแสความนิยมในสุขภาพที่ดีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยผู้ที่จุดประกายปรากฏการณ์นี้ขึ้นมาเป็นที่รู้จักกันในนามของ Baby Boomers หรือผู้หญิงในวัยที่เริ่มวิตกกังวลกับอายุที่มากขึ้นเรื่อยๆของตัวเอง ปัจจุบันนี้คำว่า "สปา" เริ่มเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางในทิศทางใหม่อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะเน้นในเรื่องการบำบัดทางกายภาพ (treatments) หรือวิธีการต่างๆที่เกี่ยวข้องกัน เช่น การนวด วารีบำบัด สูดคนธบำบัด รวมทั้งการบำรุงรักษาความงาม ฯลฯ (นภารัตน์ ศรีละพันธ์, 2549 : 2-5)

2.8 ความหมายและลักษณะของสปา

2.8.1 ความหมายและลักษณะของกิจการสปาเพื่อสุขภาพ

ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานบริการ(ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 ได้ประกาศกำหนดลักษณะของกิจการสปาเพื่อสุขภาพ ที่ตรงกัน ดังนี้

ความหมายที่ 1 กิจการสปาเพื่อสุขภาพ หมายความว่า การประกอบกิจการที่ให้การดูแลและเสริมสร้างสุขภาพ โดยบริการหลักที่จัดไว้ประกอบด้วย การนวดเพื่อสุขภาพและการใช้น้ำเพื่อสุขภาพโดยอาจมีบริการเสริมประกอบด้วย เช่น การอบเพื่อสุขภาพ การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ

โภชนาการ บัดและการควบคุมอาหาร โยคะและการทำสมาธิ การใช้สมุนไพรหรือผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ ตลอดจนการแพทย์ทางเลือกอื่นๆหรือไม่ก็ได้ (ทั้งนี้ ในประกาศที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ กำหนดเพิ่มเติมว่า ต้องมีบริการเสริมอีกอย่างน้อย 3 รายการ)

นอกจากนี้ เพื่อให้มีความชัดเจนของกิจการ และเป็นการยกเว้นกิจการที่ไม่ขออนุญาตตามกฎหมายสถานบริการอีก ประกาศที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ จึงได้กำหนดค่านิยาม **กิจการนวดเพื่อสุขภาพ** และ **กิจการนวดเพื่อเสริมสวย** ดังนี้

ความหมายที่ 2 กิจการสปาเพื่อสุขภาพ หมายความว่า การประกอบกิจการนวดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการผ่อนคลายกล้ามเนื้อ ความเมื่อยล้า ความเครียด ด้วยวิธีการกด การคลึง การบีบ การจับ การตัด การดึง การประคบ การอบ หรือโดยวิธีการอื่นใดตามศาสตร์และศิลปะของการนวดเพื่อสุขภาพ ทั้งนี้ต้องไม่มีสถานที่อาบน้ำโดยมีผู้ให้บริการ

ความหมายที่ 3 กิจการสปาเพื่อสุขภาพ หมายความว่า การประกอบกิจการนวดในสถานที่เฉพาะ เช่น ร้านเสริมสวยหรือแต่งผม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความสวยงามด้วยวิธีการกด การคลึงการบีบ การจับ การประคบ การอบ หรือด้วยวิธีการอื่นใดตามศิลปะการนวดเพื่อเสริมสวย ทั้งนี้ต้องไม่มีสถานที่อาบน้ำโดยมีผู้ให้บริการดังกล่าว ทั้งนี้ทั้งการอาบน้ำและนวดโดยมีผู้ให้บริการให้แก่ลูกค้าที่เป็นสถานที่บรรเทิงเชิงระมย์ จึงไม่เข้าข่ายยกเว้นตามข้อ 3(3)(ข) แห่งกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ เว้นแต่จะมีการปรับปรุงจนเข้าลักษณะของกิจการสปาเพื่อสุขภาพ ซึ่งต้องได้มาตรฐานและมีบริการเสริมอย่างน้อยอีก 3 รายการ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขข้อ 8(2)

2.8.2 ความหมายของสปา

ความหมายที่ 1 สปา มาจากภาษาลาตินว่า "Sanus per Aquam" หรือ Sanitas per aquas ซึ่งแปลได้ใจความว่า สุขภาพจากสายน้ำ การบำบัดด้วยน้ำ หรือการดูแลสุขภาพโดยการใช้น้ำ **ความหมายที่ 2** สปา หมายถึงชื่อเมืองเล็ก ๆ ใกล้กับ เมืองลิห์ ทางตะวันออกเฉียงใต้ของเบลเยียม ติดกับชายแดนของเยอรมัน เป็นเมืองที่เป็นแหล่งของน้ำพุที่มีแร่เหล็กตามธรรมชาติ เชื่อกันว่าในปี 1326 ช่างเหล็กของเมือง Collin le Loupe ได้ยินชื่อเสียงของน้ำพุดังกล่าวเกี่ยวกับสรรพคุณในการรักษาโรคจึงตัดสินใจเดินทางมาพบ และน้ำพุนี้สามารถรักษาอาการป่วยไข้ของเขาให้หายไปได้จริงๆ ภายหลังจากที่นั่นถูกยกย่องให้เป็น health resort ที่โด่งดังและเป็นที่ยอมรับในเรื่องของการรักษาสุขภาพและอาการเจ็บป่วยต่างๆ ผู้คนส่วนใหญ่รู้จักในนามของ Espa ซึ่งเป็นรากศัพท์ที่หมายถึง น้ำพุ ในปัจจุบัน คำดังกล่าวถูกใช้ในภาษาอังกฤษว่า spa ซึ่งใช้กันอย่างแพร่หลายในความหมายของสถานที่ตากอากาศเพื่อสุขภาพ (health resort)

ความหมายที่ 3 สปาอีกหนึ่งความเชื่อที่มีแนวคิดคล้ายคลึงกันก็คือ Spa เป็นชื่อของหมู่บ้านเล็กๆแห่งหนึ่งในเบลเยียม ที่ซึ่งมีแหล่งน้ำแร่ หรือน้ำพุร้อนตามธรรมชาติปรากฏอยู่ และถูก

ค้นพบโดยชาวโรมันโบราณ ทหารโรมันนิยมที่จะใช้น้ำพุแห่งนี้เป็นที่รักษาอาการบาดเจ็บที่กล้ามเนื้อหรือ บาดแผลที่ได้รับจากการสู้รบ

ความหมายที่ 4 สปา โดยทั่วไปหมายถึงการบำบัดดูแลสุขภาพแบบองค์รวมด้วยวิธีทางธรรมชาติที่ใช้น้ำเป็นองค์ประกอบในการบำบัดควบคู่ไปกับการบำบัดด้วยวิธีทางการแพทย์ทางเลือกอื่นๆ โดยใช้ศาสตร์สัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ รูป รส กลิ่น เสียง และสัมผัส เป็นปัจจัยที่สร้างภาวะสมดุลระหว่างร่างกาย จิตใจ จิตวิญญาณ อารมณ์

ความหมายที่ 5 สปา เป็นการบำบัดแบบองค์รวมที่เน้นการป้องกันการเจ็บป่วยมากกว่าการรักษา Wildwood, Chrissie, 1997 กล่าวว่าการที่อารมณ์แปรปรวนมีโอกาสทำให้เกิดการเจ็บป่วย

จากความหมายข้างต้น จึงสามารถสรุปได้ว่า สปา คือ การบำบัดด้วยน้ำภายใต้การดูแลของนักบำบัด แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญ รวมถึงเป็นสถานที่ในการพักผ่อน เพื่อให้ได้มาซึ่งสุขภาพองค์รวมที่ดี (นภารัตน์ ศรีละพันธ์, 2549 :1)

2.9 ประเภทของสปา

ตามคำนิยามของ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ตามพระราชบัญญัติสถานบริการ แก๊ซเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 ได้กำหนดรูปแบบของธุรกิจประเภทสปาไว้ 3 แบบดังนี้

2.9.1 กิจการสปาเพื่อสุขภาพ

2.9.2 กิจการนวดเพื่อสุขภาพ

2.9.3 กิจการนวดเพื่อเสริมสวย

2.9.4 กิจการสปาเพื่อสุขภาพ

การประกอบกิจการที่ให้การดูแลเสริมสร้างสุขภาพ โดยประกอบไปด้วยบริการหลักและบริการเสริมประเภทต่างๆ

2.9.4.1 บริการหลัก

ประกอบด้วยการนวดเพื่อสุขภาพและการใช้น้ำเพื่อสุขภาพ

2.9.4.2 บริการเสริม

กิจกรรมต่าง ๆ ที่ควรจัดให้มีอยู่ในเมนู เพื่อเป็นการดึงดูดให้ลูกค้าสนใจให้มาใช้บริการบ่อยขึ้นและมีความหลากหลายในสปามากขึ้น ตัวอย่างของกิจกรรมต่าง ๆ เช่น:

(ก) การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ

(ข) การทำสมาธิและโยคะ

(ค) การอบเพื่อสุขภาพ

(ง) การแพทย์ทางเลือก

(จ) โภชนบำบัดและการควบคุมอาหาร

2.10 คำนิยามของสปา The International Spa Association (ISPA)

แบ่งชนิดของสปาออกเป็น
ประเภทดังนี้

2.10.1 Club Spa

สปาที่ตั้งขึ้นเพื่อให้บริการเฉพาะสมาชิก (Member) โดยเน้นการให้ความสะดวกสบายและครบครันเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการออกกำลังกายและดูแลสุขภาพร่างกาย พร้อมกับบริการสปาอื่นๆ

2.10.2 Day spa

สปาที่ตั้งอยู่ในทำเลที่สะดวกต่อการเดินทางสำหรับลูกค้ามาใช้บริการ เช่นที่พักอาศัย อาคารพาณิชย์ ห้างสรรพสินค้า หรือตามสนามบิน โปรแกรมการบริการค่อนข้างหลากหลาย ลักษณะผู้มาใช้บริการจะเป็นระยะเวลาสั้นๆ จากการสำรวจพบว่าเป็นสปาที่เปิดให้บริการมากที่สุด

2.10.3 Hotel & Resort Spa

สปาที่ตั้งอยู่ในหรือในบริเวณเดียวกันกับโรงแรมหรือรีสอร์ท ที่มีสถานที่ออกกำลังกาย อาหาร โปรแกรมบริการมักประกอบด้วย การนวดแบบต่างๆ เพื่อผ่อนคลายสำหรับผู้คนที่ต้องการเปลี่ยนบรรยากาศและหลีกเลี่ยงความจำเจในชีวิตประจำวัน มักจะมีขนาดใหญ่กว่าเมื่อเทียบกับ Day spa ทั่วไป

2.10.4 Cruise Ship Spa

สปาที่ตั้งอยู่ในเรือ โปรแกรมการบริการประกอบด้วย การนวดแบบต่างๆ การออกกำลังกาย กิจกรรมเพื่อสุขภาพ อาหารเพื่อสุขภาพ

2.10.5 Mineral Spring Spa

สปาที่ตั้งอยู่ในสถานที่ที่เป็นแหล่งน้ำพุร้อน หรือ น้ำแร่ธรรมชาติ โปรแกรมการบริการจะเน้นการบำบัดโดยใช้ความร้อนของน้ำ หรือ แร่ธาตุต่างๆ เช่น ใช้เกลือมาเป็นส่วนหนึ่งในการบำบัดรักษา ตัวอย่างเช่น สปาที่ตั้งอยู่ตามแหล่งบ่อน้ำร้อน ในประเทศญี่ปุ่น และ รัสเซีย ประเทศไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาแหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติหลายแห่งให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดีในอนาคต

2.10.6 Destination Spa

สปาที่ตั้งขึ้นเพื่อให้การดูแลสุขภาพเป็นหลักโดยมีที่พักอยู่ภายในนั้น มีกิจกรรมเพื่อสุขภาพครบวงจร อาหารสุขภาพ การออกกำลังกาย การให้ความรู้ในด้านต่างๆ ผู้มาใช้บริการส่วนใหญ่มักจะมีความต้องการการพักผ่อนอยู่เป็นระยะเวลาสั้นๆ เพื่อผ่อนคลายและปรับปรุงวิถีชีวิตให้ดีขึ้น ปรับความสมดุลของร่างกายและจิตใจ ลดน้ำหนัก ออกกำลังกายที่ถูกต้อง เป็นต้น โดย

ทีมงานที่เชี่ยวชาญจะเป็นผู้พิจารณาจัดโปรแกรมให้เหมาะสมกับลักษณะสุขภาพบุคคลแต่ละคน มักตั้งอยู่ใกล้แหล่งทรัพยากรทางธรรมชาติโดยส่วนใหญ่จะใช้ประโยชน์จากแหล่งธรรมชาตินั้นเข้ามาเป็นตัวช่วยในการจัดกิจกรรม เช่น ภูเขา ทะเล น้ำพุร้อน โคลน ฯลฯ

2.10.7 Medical Spa

สปาที่ตั้งโดยพ.ร.บ สถานพยาบาลโดยมีแพทย์ และพยาบาลดูแลกำกับ มีวัตถุประสงค์เพื่อบำบัดรักษาสุขภาพและความสวยงาม โปรแกรมการบริการประกอบด้วยโภชนาการบำบัดและอาหารสุขภาพ การออกกำลังกาย กิจกรรมเพื่อสุขภาพ การนวดแบบต่างๆ การบำบัดและดูแลลูกค้าโดยใช้ความรู้ด้านสุขภาพ มีบริการทางการแพทย์ให้เลือก ทั้งแพทย์แผนปัจจุบันและการแพทย์ไทย แผนจีน ฯลฯ มีโปรแกรมการนวดที่รักษาอาการเจ็บป่วย เช่น การนวดกดจุด การบำบัดด้วยสมุนไพร การปรับโครงสร้างร่างกาย การสะกดจิต การฝังเข็ม ศัลยกรรมผิวหนัง การต่อต้านริ้วรอย ผู้มาใช้บริการส่วนใหญ่มักจะมีความต้องการการบำบัดที่เฉพาะเจาะจง เช่น การลดน้ำหนัก การออกกำลังกายที่ถูกต้อง การเลิกบุหรี่ เป็นต้น โดยทีมงานที่เชี่ยวชาญจะเป็นผู้พิจารณาจัดโปรแกรมให้เหมาะสมกับลักษณะสุขภาพบุคคลแต่ละคน

2.11 องค์ประกอบของสปา

ตามคำนิยามของ The International Spa Association (Isa) สปาควรประกอบไปด้วยปัจจัยสำคัญ 10 ประการได้แก่

2.11.1 น้ำ Water

สามารถนำไปใช้ได้หลายรูปแบบทั้งภายใน และภายนอกสปา โดยนำมาเป็นส่วนประกอบในการบริการ และการตกแต่งสถานที่

2.11.2 การบำรุง Nourishment

อาหารสุขภาพ เครื่องดื่มสมุนไพร

2.11.3 การเคลื่อนไหวและการออกกำลังกาย Movement, Exercise & Fitness

การเคลื่อนไหวในท่าทางที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่างๆ กันสร้างความกระปรี้กระเปร่าเพิ่มพลังงาน เช่น การออกกำลังกายแบบต่างๆ การผ่อนคลายกล้ามเนื้อ

2.11.4 การนวด Touch and Massage

ซึ่งถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญ การนวดและการสัมผัสที่สื่อสารความรู้สึกต่างๆ ให้ความรู้สึกที่อบอุ่น ผ่อนคลาย และบำบัดอาการปวดเมื่อย

2.11.5 การบำบัดร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณ Body, Mind & Spirit

กิจกรรมสุขภาพที่บูรณาการระหว่างความสัมพันธ์ที่สอดคล้องกันระหว่าง ร่างกาย ความคิด จิตใจ และจิตวิญญาณกับสภาพแวดล้อม

2.11.6 ศาสตร์ด้านความงาม Aesthetics

การบำรุงรักษาความงามกับกระบวนการที่ใช้ผลิตภัณฑ์พืชพรรณธรรมชาติ สมุนไพร
ต่างๆ ที่มีผลกับร่างกายมนุษย์

2.11.7 สถานที่ตั้ง Environment

ประกอบไปด้วยสภาพแวดล้อมที่ดี สภาพภูมิอากาศที่เหมาะสม การออกแบบตกแต่ง
รูปแบบบรรยากาศดีให้ความรู้สึกผ่อนคลาย

2.11.8 การแสดงออกถึงศิลปวัฒนธรรม Art, Culture & Social

เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่สร้างความสุนทรีย์และประทับใจในเวลาที่ได้พักผ่อน และมี
สังคมที่ดีกับมิตรสหาย

2.11.9 เวลาและจังหวะของชีวิต Time, Space, Rhythms

ตระหนักถึงการใช้เวลา และจังหวะชีวิตที่ได้ดูแลสุขภาพให้แก่ตนเอง มีเวลาปรับเปลี่ยน
พฤติกรรมที่ดีต่อสุขภาพ โดยสอดคล้องกับวงจรธรรมชาติ

2.11.10 ระบบการบริหารจัดการที่ดี Management and Operation System

มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบ

2.12 การบำบัดแบบต่างๆของสปา

2.12.1 อโรมาเทอราพี (aromatherapy)

เป็นการบำบัดโดยน้ำมันหอมระเหย ซึ่งสกัดจากส่วนต่างๆ ของพืชสมัยอียิปต์มีการใช้
น้ำมันหอมระเหยเพื่อฆ่าเชื้อโรคและไม่ให้เกิดกลิ่นเหม็น ส่วนชาวกรีกนิยมตีไม้ไผ่และเชื่อว่าไผ่ที่
มีกลิ่นหอมจะทำให้เมาน้อยกว่า ชาวอิสลามใช้น้ำมันหอมระเหยผสมกับปูนในการก่อกำแพง
สุเหร่าเพื่อให้มีกลิ่นหอม น้ำมันหอมระเหยที่ดีที่สุด ต้องมาจากแหล่งที่ปลูกโดยไม่ใช้สารเคมีฆ่า
แมลง และปุ๋ยเคมี ตัวอย่างบางส่วนของน้ำมันหอมระเหยจากธรรมชาติที่มีใช้ในสปาทั่วไป
มีกลิ่นหอมหวาน มีคุณสมบัติกระตุ้นอารมณ์เพศ

2.12.3 โหระพา หรือเบซิล

ทำให้สดชื่น ลดความเครียด เพิ่มสมาธิหากประคบเย็นช่วยลดอาการบวม อักเสบจาก
แมลงกัดต่อย

2.12.4 พริกไทยดำ หรือแบล็กเปปเปอร์

ช่วยกระตุ้นการไหลเวียนเลือดแก้ปวด ทำให้อบอุ่น

2.12.5 เมล็ดแครอท หรือแครอทซีด

ผสมกับน้ำมันตัวพา (คือน้ำมันพื้นฐานใช้ผสมเพื่อเจือจางน้ำมันหอมระเหย) นวดผิวที่แห้ง
และมีรอยเหี่ยวย่น

2.12.6 ซีดาร์

กลิ่นคล้ายแก่นจันทร์ คุณสมบัติฆ่าเชื้อโรค กระตุ้น ขับเสมหะ เสริมพลัง

2.12.7 คาโมไมล์

เป็นน้ำมันหอมระเหยที่นิยมมากเพราะมีประสิทธิภาพและปลอดภัย ช่วยให้ผ่อนคลาย
รักษาอาการไซนัส ปวดศีรษะ ไมเกรน อาการบวมน้ำ

2.12.8 อบเชย หรือซินนามอน

กลิ่นบรรเทาอาการไข้ ประคบเย็นบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย

2.12.9 ตะไคร้หอม หรือซิโทรเนลลา

มีฤทธิ์ฆ่าเชื้อและดับกลิ่น บรรเทาอาการระคายเคืองและบวม ขับไล่แมลง

2.12.10 กานพลู หรือโคลฟ

มีสารฆ่าเชื้อและแก้ปวด กระตุ้นความรู้สึกทางเพศ แก้อาการปวดฟัน

2.12.11 ขิง

กลิ่นที่มีชีวิตชีวา ทำให้ตื่นตัว บรรเทาอาการเหนื่อยล้า ลดความเครียด ให้ความชุ่มชื้น
และเย็นผิวหนัง ลดอาการรูบรวบในวัยหมอปประจำเดือน กระตุ้นความรู้สึกทางเพศ

2.12.12 มะลิ หรือจัสมิน

น้ำมัน หอมกลิ่นดอกไม้หวาน คุณสมบัติคลายความเครียด ให้ความชุ่มชื้น และเย็น
ผิวหนัง ลดอาการรูบรวบในวัยหมอตประจำเดือน กระตุ้นความรู้สึกทางเพศ

2.12.13 ลาเวนเดอร์

นิยมมากระดับโลก เป็นยาบรรเทาอาการปวด ฆ่าเชื้อโรค แก้โรคซึมเศร้า ระวังประสาท
รักษาอาการกล้ามเนื้อกระตุก

2.12.14. เลมอน

มีกลิ่นหอมอ่อน สดชื่น กระตุ้นให้เข้มแข็งมีพลัง บรรเทาอาการเมื่อยล้า แก้โรคซึมเศร้า
ระวังกลิ่นปาก รักษาจุดต่างด้าบนใบหน้า

2.12.15. กุหลาบ หรือโรส

บรรเทาอาการเก็บกด คลายความเครียด นอนหลับสบาย ประคบเย็น บรรเทาอาการปวด
และเมื่อยตา ระวังกลิ่นปาก รักษาอาการเจ็บคอ กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ

2.12.16. โรสแมรี่

บรรเทาจิตใจห่อเหี่ยวและเศร้าหมอง สร้างสมาธิ กระตุ้นการไหลเวียนของเลือด ขจัดรังแค
ทำให้เส้นผมเป็นเงางาม บรรเทาอาการปวดไมเกรน

2.12.17. แก่นจันทร์ ไม้จันทร์ หรือแซนเดินวู้ด

มีกลิ่นหวานเข้มข้น ให้ความชุ่มชื้นผิว ลดอาการผิวอักเสบ สมานผิว ผ่อนคลายจิตใจให้
สงบ ช่วยให้นอนหลับปรุ้งแต่งอารมณ์หุดหู่ให้มีความสุขกระตุ้นอารมณ์และความรู้สึกทางเพศ

2.13 บำบัดด้วยเสียง (sound therapy)

การใช้เสียงสร้างบรรยากาศเพื่อผ่อนคลายประสาทหูและจิตใจเป็นเรื่องสำคัญ เป็นการเปิดโอกาสให้หูได้รับฟังในสรรพเสียงที่รู้สึกชื่นชอบ เช่น

2.13.1 เสียงธรรมชาติ

เสียงลมพัด นกร้อง ฝนตก เสียงน้ำตก เสียงประเภทนี้มีผลในการผ่อนคลายจิตใจเป็นอย่างมาก เพราะเสียงธรรมชาติจะช่วยสร้างความรู้สึกสงบ ลึกล้ำ ทำให้เพลิดเพลินใจได้อย่างไร้รู้ตัว

2.13.2 เสียงที่มนุษย์สร้างขึ้น

เสียงเพลงบรรเลงจากกีตาร์ เปียโน ถ้าเป็นเสียงเพลงที่มีเนื้อร้องจะรบกวนความสงบเงียบของสภาพแวดล้อม

อายุเวท (ayurvedic medicine) การแพทย์แบบองค์รวมของอินเดีย อายุเวท มาจากคำว่า อา ยูร แปลว่า ชีวิต และเวท แปลว่า ศาสตร์ หรือความรู้ร่างกายของมนุษย์ประกอบด้วยธาตุพื้นฐาน 3 ส่วน ควบคุมกระบวนการทำงานของร่างกายและจิตใจ ประกอบด้วย

2.13.2.1 วาตะ หรือลม

เคลื่อนไหวอยู่เสมอ ควบคุมการทำงานของระบบประสาทส่วนกลาง

2.13.2.2 คัมพะ

ควบคุมความสมดุลของน้ำ เปรียบได้กับการทำงานของดวงจันทร์ที่ควบคุมการขึ้นลงของกระแสน้ำ

2.13.2.3 ปิตตะ

แหล่งพลังงานทำหน้าที่ควบคุมระบบชีวเคมีของร่างกายเปรียบได้กับดวงอาทิตย์

2.13.2.4 สุขภาพการและใจที่ดีสมบูรณ์

เกิดจากการทำงานอย่างสมดุลของพลังทั้ง 3

2.14 การรักษาแบบอายุเวท

2.14.1 การใช้ยา ที่ได้จากธรรมชาติ

เช่น ผัก สมุนไพร แร่ธาตุ

2.14.2 การกินอาหาร ตามสภาพของผู้ป่วยและตามฤดูกาล

2.14.3 การฝึกปฏิบัติ

การทำสมาธิ โยคะ การนวด การสวนทวาร

2.15 การนวด

การนวดบำบัด (massage) การสัมผัสระหว่างกันของคนเรา มีผลต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจของผู้ที่สัมผัสและผู้ถูกสัมผัส การนวดเป็นการบำบัดที่สืบทอดกันมายาวนาน ช่วยให้ผู้รู้สึกสบายทั้งกายและใจ กล้ามเนื้อผ่อนคลาย ระบบไหลเวียนเลือดและระบบน้ำเหลืองดีขึ้น

2.15.1 การนวดในแต่ละรูปแบบมีข้อปฏิบัติกว้าง ๆ ดังนี้

2.15.1.1 ควรเปิดเพลงเบา ๆ

เพื่อให้ผู้นวดและผู้ถูกนวดรู้สึกผ่อนคลายเลือกพื้นที่ที่เหมาะสม คือไม่ร้อนหรือแข็งเกินไปไม่ควรเทน้ำมันลงบนตัวผู้ถูกนวดโดยตรง ให้เทใส่ฝ่ามือผู้นวด แล้วถูให้อุ่นก่อนลงมือนวด ไม่สวมเสื้อผ้าที่คับแน่น และควรถอดเครื่องประดับออกพื้นฐานการนวดมี 4 แบบ คือ การไถ การกด การทุบ การบีบขยำ เลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่ง หรืออาจประยุกต์รวมกันก็ได้

2.15.1.2 การไถ

ใช้มือทั้ง 2 ข้างไถบนบริเวณที่นวดเป็นทางยาวอย่างเบาๆ และซ้ำๆ มือทั้ง 2 ข้างมาวางไถกลับให้ระยะหัวแม่มือทั้ง 2 ห่างกันประมาณ 1 นิ้ว ไถเป็นจังหวะ หากต้องการนวดหนักขึ้นให้ใช้หัวแม่มือ หรือแรงที่ข้อนิ้ว แต่ถ้าต้องการนวดเพียงเบาๆ ให้ใช้ปลายนิ้วหรือฝ่ามือไถ

2.15.1.3 การทุบ

เป็นวิธีนวดที่เลียนแบบการตีกลอง หรือสับแบบคาราเต้ คือใช้สันมือกำหลวมๆ สับเร็วๆ นำหนักแรงพอดีสบายๆ นิยมใช้นวดต้นขา ก้น หลัง และไหล่

2.15.1.4 การบีบขยำ

ใช้มือขยำกล้ามเนื้อขึ้นมาบีบอัดเดียวพอให้ผู้รู้สึกแล้วปล่อย นิยมใช้นวดหน้าท้องหรือเอวขณะที่นวดต้องเคลื่อนไหวมือให้เป็นจังหวะต่อเนื่อง

2.15.1.5 การกด

เป็นวิธีนวดที่ละจุด ใช้นิ้วเดียวหรือหลายนิ้ว เคลื่อนเป็นวงกลม บางครั้งให้ใช้หัวแม่มือหรือสันมือกด แรงกดจะช่วยกระตุ้นการไหลเวียนเลือด หากมีอาการชาหรือเจ็บห้ามกดบนตำแหน่งนั้นๆ

2.16 โยคะบำบัด (yoga)

โยคะเป็นคำภาษาสันสกฤต หมายถึง การเชื่อมต่อ ผสมผสาน ผูกจิตวิญญาณ จิตใจ ร่างกายโยคะบำบัดช่วยปรับความสมดุลระหว่างกาย ใจ และจิตวิญญาณ และการฝึกโยคะสม่ำเสมอจะทำให้จิตใจมีความสงบ มีพลังชีวิตที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ

2.17 สมาธิบำบัด (meditation)

การฝึกสมาธิเป็นวิธีการปลดปล่อยความวิตกกังวล ความเครียด เพื่อให้เกิดความสงบและผ่อนคลาย คนในทวีปเอเชียฝึกสมาธิเพื่อให้จิตใจสงบ มาหลายพันปีแล้ว ผลการวิจัยทางการแพทย์พบว่า สมาธิมีผลดีต่อการทำงานของสมอง อัตราการเต้นของหัวใจความดันเลือด ประโยชน์ที่ได้จากการฝึกสมาธิทำให้อารมณ์เยือกเย็น เผชิญเหตุการณ์เฉพาะหน้า แก้ไขความวุ่นวายที่เข้ามาได้อย่างมีสติ ทำให้ความจำดี มีความคิดสร้างสรรค์ ทำงานได้มากและมีประสิทธิภาพ มีผลดีต่อสุขภาพ ช่วยให้โรคสงบ ไม่ว่าจะ เป็น ไมเกรนความดัน

2.18 วารีบำบัด (hydro therapy)

ศาสตร์ ที่มีอายุยาวนานกว่า 2,000 ปี ตั้งแต่สมัยกรีก รุ่งเรืองและตกทอดจนถึงทุกวันนี้ โดยมีรูปแบบแตกต่างกันไป ตั้งแต่การแช่ตัว อบตัว ห่อตัว การคบ การสูดดม หรือใช้น้ำร้อนจัด สลับเย็นจัด การฉีดน้ำ การรตนน้ำ การว่ายน้ำ

2.18.1 การบำบัดพื้นฟูด้วยโคลน (mud therapy)

ก็เป็นวารีบำบัดอย่างหนึ่งมีการวิเคราะห์แล้วว่ามากด้วยวิตามิน เกลือแร่ และซากพืชที่มีคุณค่าต่อสุขภาพ ส่วนจะใช้วิธีพาตัวเองลงไปนอนแชโคลน หรือนำโคลนมาพอกตัวหรือพอกบางส่วน

2.18.2 สปาริมทะเลบางแห่งมีบริการหมกทราย (sand therapy)

ให้ลูกค้าด้วย (สปาทางเลือกของคนรักสุขภาพและความงาม, 2547: 15-19)

2.19 การเลือกทำเลที่ตั้ง

ทำเลที่ตั้งสำหรับการดำเนินธุรกิจสปาผู้ประกอบการควรเลือกสถานที่ที่อยู่ใน ทำเลที่การคมนาคมสะดวก อยู่ในย่านธุรกิจหรือชุมชนเมืองที่มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติอาศัยอยู่ เช่น ย่านถนนสีลม สาทร สุขุมวิท เป็นต้น หรือทำเลในย่านห้างสรรพสินค้า โรงแรม อาคารสำนักงาน หรือสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญๆ โดยปัจจัยที่ผู้ประกอบการควรพิจารณาก่อนตัดสินใจเลือกทำเลที่ตั้งธุรกิจมี ดังนี้

2.19.1 สภาพแวดล้อม

ที่ตั้งของสถานบริการสปาควรอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีบรรยากาศของความเป็นส่วนตัว ผู้คนไม่พลุกพล่านจนเกินไป ไม่อยู่ติดถนนใหญ่ หรืออยู่ในซอยลึกจนเกินไป สภาพที่ดีมีส่วนช่วยสร้างความประทับใจให้ลูกค้าที่มาใช้บริการได้

2.19.2. ความปลอดภัย

เป็นปัจจัยหนึ่งที่ลูกค้าจะพิจารณาก่อนตัดสินใจมาใช้บริการ ดังนั้นทำเลที่ตั้งของสถานบริการสปา ควรสร้างความมั่นใจให้กับลูกค้าได้ว่า เมื่อเข้ามาใช้บริการแล้วจะได้รับความปลอดภัย เช่น ที่จอดรถอยู่ไม่ไกลจากสถานบริการ หรือมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เป็นต้น

2.19.3. ระบบสาธารณูปโภค

การดำเนินธุรกิจสปา ผู้ประกอบการจะต้องใช้ไฟฟ้า และน้ำประปาตลอดเวลา ต้องพิจารณาด้วยว่า สถานที่หรือทำเลที่สนใจนั้น มีปัญหาด้านระบบสาธารณูปโภคหรือไม่ เพราะหากมีปัญหาในด้านนี้บ่อยๆ อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการบริการได้ (ชุตินา โสภาสานนท์, 2543)

2.20 ข้อจำกัดว่าด้วยกฎหมายอาคาร

2.20.1 ข้อจำกัดว่าด้วยกฎหมายอาคาร

2.20.1.1 การออกแบบอาคารประเภท โรงแรม

2.20.1.2 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับที่ดินที่จะใช้ก่อสร้าง

(ก) ตรวจสอบการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ในบริเวณที่จะก่อสร้างว่าขัดผังเมือง

รวมของกรุงเทพมหานครตามกฎกระทรวงฉบับที่ 414 (พ.ศ. 2542) หรือไม่

(ข) ตรวจสอบว่าในบริเวณดังกล่าวมีกฎกระทรวง , เทศบัญญัติ

ข้อบัญญัติ กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงการใช้

อาคารบางชนิดหรือบางประเภทหรือไม่ และอาคารที่ท่านจะก่อสร้าง มีข้อห้ามหรือหลักเกณฑ์อย่างไรบ้าง

(ค) ตรวจสอบว่าในบริเวณ

ดังกล่าวมีกฎหมายของหน่วยราชการอื่นที่

ห้ามก่อสร้างหรือ มีข้อกำหนดในการก่อสร้างอาคารนอกเหนือจาก พ.ร.บ.ควบคุมอาคารหรือไม่ เช่น บริเวณเขตปลอดภัยในราชการทหาร , บริเวณเขตปลอดภัยในการเดินอากาศ , ข้อกำหนดเงื่อนไขในการปลูกสร้างอาคารริมเขตทางหลวง ฯลฯ

2.20.1.3 แนวร่นของอาคาร

(ก) มิใช่อาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษ

ต้องร่นแนวอาคารห่างเขตถนนสาธารณะดังนี้

- อาคารก่อสร้างริมถนนสาธารณะที่มีความกว้างน้อยกว่า 10

เมตร ต้องร่นแนวอาคารห่างจากศูนย์กลางถนนสาธารณะ ไม่น้อยกว่า 6 เมตร

- อาคารก่อสร้างริมถนนสาธารณะที่มีความกว้างตั้งแต่ 10 เมตรขึ้นไปแต่ไม่เกิน 20 เมตร ต้องร่นแนวอาคารห่างจากเขตถนนสาธารณะอย่างน้อย 1 ใน 10 ของความกว้างถนนสาธารณะนั้น

- อาคารก่อสร้างริมถนนสาธารณะที่มีความกว้างเกินกว่า 20 เมตร ต้องร่นแนวอาคารห่างจากเขตถนนสาธารณะอย่างน้อย 2 เมตร

- อาคารไม่อยู่ริมถนนสาธารณะต้องมีที่ว่างด้านหน้าอาคารไม่น้อยกว่า 6 เมตร กรณีอาคารสูงไม่เกิน 3 ชั้น และไม่น้อยกว่า 12 เมตร กรณีสูงเกิน 3 ชั้น

- ต้องมีที่ว่าง อันปราศจากหลังคาหรือสิ่งปกคลุมเป็นทางเดินหลังอาคาร กว้างไม่น้อยกว่า 2 เมตร

2.20.1.4 อาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษ ต้องปฏิบัติดังนี้

(ก) ต้องร่นแนวผนังห่างเขตที่ดินผู้อื่น

และห่างถนนสาธารณะ ไม่น้อยกว่า 6 เมตร

(ข) ต้องมีด้านหนึ่งด้านใดของที่ดินนั้นยาวไม่น้อยกว่า 12 เมตร

ติดถนนสาธารณะ ที่มีเขตทางกว้างไม่น้อยกว่า 10 เมตรยาวต่อเนื่องกัน โดยตลอดจนไปเชื่อมต่อกับถนนสาธารณะอื่นที่มีเขตทางกว้าง ไม่น้อยกว่า 10 เมตร และหากอาคารมี พื้นที่อาคารเกินกว่า 30,000 เมตร ที่ดินต้องอยู่ริมถนนสาธารณะที่มีความกว้างไม่น้อยกว่า 18 เมตร ยาวต่อเนื่องกันโดยตลอด จนไปเชื่อมต่อกับถนนสาธารณะอื่นที่มีเขตทางกว้างไม่น้อยกว่า 18 เมตร

(ง) อัตราส่วนพื้นที่อาคารทุกชั้นรวมกันต่อพื้นที่ดิน (FAR)

ต้องไม่เกิน 10 : 1

2.20.1.5 ต้องมีที่ว่างอันปราศจากหลังคาหรือสิ่งปกคลุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของพื้นที่ดิน

2.20.1.6 ตามหลักเกณฑ์ของข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่องกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้างดัดแปลงใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภทในบริเวณดังกล่าว

2.20.1.7 ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 414 (พ.ศ. 2542)

(ก) อาคารที่ก่อสร้างริมถนนสายหลัก

ตามบัญชีรายชื่อถนนตามข้อ 8 ของกฎกระทรวงต้องมีที่ว่างห่างจากแนวเขตทางไม่น้อยกว่า 2 เมตร

(ข) อาคารที่ก่อสร้างริมแม่น้ำเจ้าพระยา

ต้องมีที่ว่างตามแนวขนานริมฝั่งแม่น้ำไม่น้อยกว่า 3 เมตร

(ค) อาคารที่ก่อสร้างริมฝั่งคลองตามบัญชีรายชื่อคลองตามข้อ 10

ของกฎกระทรวงฯ ต้องมีที่ว่างตามแนวขนานริมฝั่งคลองไม่น้อยกว่า 6 เมตร หากอาคารที่ก่อสร้างไม่อยู่ในบัญชีรายชื่อต้องมีที่ว่างตามแนวขนานริมฝั่ง คลองไม่น้อยกว่า 3 เมตร

(จ) อาคารที่ก่อสร้างใกล้แหล่งน้ำสาธารณะ

เช่น แม่น้ำ คู คลอง ลำราง หรือลำกระโดง ถ้าแหล่งน้ำสาธารณะมีความกว้างน้อยกว่า 10 เมตร ต้องร่นแนวอาคารห่างจากเขตแหล่งน้ำสาธารณะไม่น้อยกว่า 3 เมตร ถ้าแหล่งน้ำสาธารณะมีความกว้างตั้งแต่ 10 เมตรขึ้นไปต้องร่นแนวอาคารห่างจากเขตแหล่งน้ำสาธารณะไม่น้อยกว่า 6 เมตร แต่ถ้าอาคารใกล้แหล่งน้ำสาธารณะขนาดใหญ่เช่น บึง ทะเลสาบ หรือทะเล ต้องร่นแนวอาคารห่างจากเขตแหล่งน้ำสาธารณะนั้นไม่น้อยกว่า 12 เมตร (กฎกระทรวง ฉบับที่ 55 (พ.ศ. 2543 ข้อ 42)

2.20.2 ความสูง

2.20.2.1 ความสูงของอาคาร

(ก) ความสูงของอาคาร

ไม่ว่าจากจุดหนึ่งจุดใดต้องไม่เกินสองเท่าของระยะราบโดยวัดจาก จุด นั้นไปตั้งฉากกับแนวเขตด้านตรงข้ามของถนนสาธารณะที่อยู่ใกล้อาคารนั้นที่สุด

(ข) อาคารหลังเดียวกันซึ่งมีถนนสาธารณะสองสายขนาดไม่เท่ากันขนาน อยู่

เมื่อระยะระหว่างถนนสาธารณะสองสายนั้นไม่เกิน 60 เมตรและส่วนกว้างของ อาคารตามแนวถนนสาธารณะที่กว้างกว่าไม่เกิน 60 เมตร ความสูง ของอาคาร ณ จุดใดต้องไม่เกิน สองเท่าของระยะราบที่ใกล้ที่สุด จากจุดนั้นไปตั้งฉากกับแนวเขตถนนสาธารณะด้านตรงข้ามของ สายที่กว้างกว่า

(ค) อาคารหลังเดียวกันซึ่งอยู่ที่มุมถนนสาธารณะสองสายขนาดไม่เท่ากัน ความสูงของอาคาร ณ จุดใดต้อง ไม่เกินสองเท่าของระยะราบที่ใกล้ที่สุดจากจุด นั้นไปตั้งฉากกับแนวเขตถนน สาธารณะด้านตรงข้ามของสายที่กว้างกว่าและความยาวของอาคาร ตามแนวถนนสาธารณะ ที่แคบกว่าต้องไม่เกิน 60 เมตร

(ง) ระยะตั้งระหว่างพื้นถึงพื้นต้องไม่น้อยกว่า 2.6 เมตร

2.20.3 จำนวนที่จอดรถยนต์ตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2517)

2.20.3.1 โรงแรมที่มีห้องพักไม่เกิน 100 ห้อง

ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 10

คันสำหรับห้องพัก 30 ห้องแรก ส่วนที่เกิน 30 ห้องให้คิดอัตรา 1 คันต่อ 5 ห้อง เศษของ 5 ห้องให้ คิดเป็น 5 ห้อง

2.20.3.2 โรงแรมที่มีห้องพักเกิน 100

ห้องให้มีที่จอดรถยนต์ตามอัตราที่

กำหนดในวรรคหนึ่งสำหรับห้องพัก 100 ห้องแรก ส่วนที่เกิน 100 ห้อง ให้คิดอัตรา 1 คัน ต่อ 10 ห้อง เศษของ 10 ห้องให้คิดเป็น 10 ห้อง

2.20.3.3 กรณีมีพื้นที่อาคารรวมเกิน 1,000 ตารางเมตร และมีความสูงเกิน 15

เมตร หรือมีพื้นที่อาคารรวมทุกชั้นเกิน 2,000 ตารางเมตร ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คันต่อพื้นที่อาคาร 120 ตารางเมตรเศษของ 120 ตารางเมตรให้คิดเป็น 120 ตารางเมตร

กรณีตามข้อ 1 หรือ ข้อ 2 เทียบกับข้อ 3 ให้ถือว่าอาคารต้องจัดที่จอดรถยนต์จำนวนที่มากกว่าเป็นเกณฑ์

2.20.4 ระบบบำบัดน้ำเสีย

ต้องมีคุณภาพน้ำทิ้งตามมาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งของกฎกระทรวงฉบับที่ 51 (พ.ศ.2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

2.20.5 ระบบป้องกันอัคคีภัย

2.20.5.1 กรณีอาคารที่ก่อสร้างไม่เข้าข่ายเป็นอาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษ

ให้ติดตั้งบันไดหนีไฟและอุปกรณ์เกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัยตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 39 (พ.ศ.2537) กฎกระทรวงฉบับที่ 47 (พ.ศ.2540) และกฎกระทรวงฉบับที่ 55 (พ.ศ.2543) และประกาศกรุงเทพมหานครเรื่องข้อกำหนดลักษณะแบบของบันไดหนีไฟและทางหนีไฟทางอากาศของอาคาร พ.ศ. 2531

2.20.5.2 กรณีอาคารที่ก่อสร้างเข้าข่ายเป็นอาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษ

ให้ติดตั้ง บันไดหนีไฟและระบบเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัยตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 33 (พ.ศ.2535) กฎกระทรวงฉบับที่ 50 (พ.ศ.2540) และประกาศกรุงเทพมหานครเรื่องข้อกำหนดลักษณะแบบของบันไดหนีไฟและทางหนีไฟทางอากาศของอาคาร พ.ศ. 2531

2.20.6 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2552 หมวด 3 การก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้ายและใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคาร

2.20.6.1 มาตรา 21

ผู้ใดจะก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเคลื่อนย้ายอาคาร ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น และดำเนินการตามมาตรา 39 ทวิ ("มาตรา 21" แก้ไขโดย พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 มาตรา 7)

2.20.6.2 มาตรา 21

ทวิ การก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเคลื่อนย้ายอาคารชนิดหรือประเภทที่กฎกระทรวง กำหนดให้มีการตรวจสอบงานออกแบบและคำนวณส่วนต่าง ๆ ของโครงสร้างอาคาร ผู้ขอรับ ใบอนุญาตหรือผู้แจ้งตามมาตรา 39 ทวิ ต้องจัดให้มีการตรวจสอบงานออกแบบและคำนวณ ดังกล่าวตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ("มาตรา 21 ทวิ" บัญญัติเพิ่ม โดย พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543 มาตรา 13)

2.20.6.3 มาตรา 22

ผู้ใดจะรื้อถอนอาคารดังต่อไปนี้ ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นและดำเนินการตามมาตรา 39 ทวิ

(ก) อาคารที่มีส่วนสูงเกินสิบห้าเมตร

ซึ่งอยู่ห่างจากอาคารอื่นหรือที่สาธารณะน้อยกว่าความสูงของอาคาร

(ข) อาคารที่อยู่ห่างจากอาคารอื่นหรือที่สาธารณะน้อยกว่าสอง เมตร"

("มาตรา 22" แก้ไขโดย พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 มาตรา 7)

2.20.6.4 มาตรา 26

ในกรณีที่การก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารที่ขออนุญาตนั้น มี ลักษณะหรืออยู่ในประเภทที่ได้กำหนดเป็นวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพ วิศวกรรมหรือเป็นวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพสถาปัตยกรรม ถ้า วิศวกรหรือสถาปนิกผู้รับผิดชอบในการนั้นตามที่ระบุไว้ในคำขอมิได้เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้ ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามกฎหมายดังกล่าว แล้วแต่ กรณี ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นปฏิเสธไม่รับพิจารณาคำขอนั้น("มาตรา 26" แก้ไขโดย พ.ร.บ.ควบคุม อาคาร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 มาตรา 9)

2.20.6.5 มาตรา 31

ห้ามมิให้ผู้ใดจัดให้มีหรือดำเนินการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้าย อาคารให้ผิดไปจากแผนผังบริเวณ แบบแปลน และรายการประกอบแบบแปลนที่ได้รับอนุญาต ตลอดจนวิธีการหรือเงื่อนไขที่ เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดไว้ในใบอนุญาต หรือให้ผิดไปจากที่ได้ แจ้งไว้ตามมาตรา 39 ทวิเว้นแต่

(ก) เจ้าของอาคารนั้นได้ยื่นคำขออนุญาตและได้รับใบอนุญาต จากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้

(ข) เจ้าของอาคารนั้นได้แจ้งการแก้ไขเปลี่ยนแปลง ให้เจ้า พนักงานท้องถิ่นทราบแล้ว หรือ

(ค) การดำเนินการดังกล่าวไม่ขัดต่อกฎกระทรวงหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง หรือเป็นกรณีตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้นำมาตรา 25 หรือมาตรา 39 ทวิ มาใช้บังคับแก่การดำเนินการตาม (1) หรือ (2) แล้วแต่กรณี โดยอนุโลมในกรณีที่มีการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารเป็นการฝ่าฝืนความในวรรคหนึ่งให้ถือว่าเป็นการกระทำของผู้ควบคุมงาน เว้นแต่ผู้ควบคุมงานจะพิสูจน์ได้ว่า เป็นการกระทำของผู้อื่นซึ่งผู้ควบคุมงานได้มีหนังสือแจ้งข้อทักท้วงการกระทำดังกล่าวให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารและผู้ดำเนินการทราบแล้ว แต่บุคคลดังกล่าวไม่ยอมปฏิบัติตาม

2.20.6.6 มาตรา 32 อาคารประเภทควบคุมการใช้ คือ อาคารดังต่อไปนี้

(ก) อาคารสำหรับใช้เป็นคลังสินค้า โรงแรม อาคารชุด หรือสถานพยาบาล

(ข) อาคารสำหรับใช้เพื่อกิจการพาณิชยกรรม อุตสาหกรรม การศึกษา การสาธารณสุข

หรือกิจการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงเมื่อผู้ได้รับใบอนุญาตให้ก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเคลื่อนย้ายอาคารประเภทควบคุมการใช้ หรือผู้แจ้งตามมาตรา 39 ทวิ ได้กระทำการดังกล่าวเสร็จแล้ว ให้แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบตามแบบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด เพื่อทำการตรวจสอบการก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเคลื่อนย้ายอาคารนั้นให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งห้ามมิให้บุคคลใดใช้อาคารนั้นเพื่อกิจการดังที่ระบุไว้ในใบอนุญาต หรือที่ได้แจ้งไว้ตามมาตรา 39 ทวิ ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสองถ้าเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ทำการตรวจสอบแล้วเห็นว่ากรก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเคลื่อนย้ายอาคารนั้นเป็นไปโดยถูกต้องตามที่ได้รับใบอนุญาตหรือที่ได้แจ้งไว้ตามมาตรา 39 ทวิ แล้ว ก็ให้ออกใบรับรองให้แก่ผู้ได้รับใบอนุญาต หรือผู้แจ้งตามมาตรา 39 ทวิ เพื่อให้มีการใช้อาคารนั้นตามที่ได้รับใบอนุญาต หรือที่ได้แจ้งไว้ตามมาตรา 39 ทวิ ได้ แต่ถ้าเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ทำการตรวจสอบภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารนั้นใช้หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้อาคารนั้นเพื่อกิจการดังที่ระบุไว้ในใบอนุญาตหรือที่ได้แจ้งไว้ตามมาตรา 39 ทวิ ต่อไปได้ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารประเภทควบคุมการใช้ใช้หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้อาคารนั้นเพื่อกิจการอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาต หรือที่ได้แจ้งไว้ตามมาตรา 39 ทวิ

2.20.6.7 มาตรา 32

ทวิ เจ้าของอาคาร ดังต่อไปนี้

(ก) อาคารสูง อาคารขนาดใหญ่พิเศษ

(ข) อาคารชุมนุมคน

(ค) อาคารตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ต้องจัดให้มีผู้ตรวจสอบด้านวิศวกรรมหรือผู้ตรวจสอบด้านสถาปัตยกรรม

แล้วแต่กรณี ทำการตรวจสอบสภาพอาคาร โครงสร้างของตัวอาคาร อุปกรณ์ประกอบต่าง ๆ เกี่ยวกับระบบไฟฟ้า และการจัดแสงสว่างระบบการเตือน การป้องกันและการระงับอัคคีภัย การป้องกันอันตรายเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน ทุบถล่ม ระบบระบายอากาศ ระบบระบายน้ำ ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบเครื่องกล หรือระบบอื่น ๆ ของอาคารที่จำเป็นต่อการป้องกันภัยอันตรายต่าง ๆ ที่มีผลต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน แล้วรายงานผลการตรวจสอบต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นพิจารณาผลการตรวจสอบสภาพอาคารตามวรรคหนึ่งโดยมีชักช้า

เพื่อพิจารณาออกใบรับรองการตรวจสอบสภาพอาคารหรือดำเนินการตามมาตรา 46 หรือมาตรา 46 ทวิแล้วแต่กรณี ต่อไปรับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

2.20.6.8 มาตรา 38

ในระหว่างการก่อสร้าง ดัดแปลง รั้วถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร แล้วแต่กรณี ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องเก็บใบอนุญาตแผนผังบริเวณ แบบแปลน และรายการประกอบแบบแปลนไว้ในบริเวณที่ได้รับอนุญาต ให้กระทำการดังกล่าวหนึ่งชุด และพร้อมที่จะให้นายช่างหรือนายตรวจตรวจดูได้ให้ผู้ครอบครองอาคารประเภทควบคุมการใช้ แสดงใบรับรองตามมาตรา 32 หรือใบอนุญาตตาม

2.20.7 พระราชบัญญัติสถานบริการ(ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546)

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสปาเพื่อสุขภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ออกตามความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 (กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข) และตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 (กฎหมายว่าด้วยสถานบริการ) ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานบริการ(ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 ได้ให้ความหมาย ขอบเขตและลักษณะของกิจการสปาเพื่อสุขภาพดังนี้ (กระทรวงสาธารณสุข, กรมอนามัย, 2551)

2.20.7.1 "กิจการสปาเพื่อสุขภาพ"

หมายความว่า การประกอบกิจการที่ให้การดูแลและเสริมสร้างสุขภาพ โดยบริการหลักที่จัดไว้ประกอบด้วย การนวดเพื่อสุขภาพและการใช้น้ำเพื่อสุขภาพ โดยอาจมีบริการเสริมประกอบด้วย เช่น การอบเพื่อสุขภาพ การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ โภชนบำบัดและการควบคุมอาหาร โยคะและการทำสมาธิ การใช้สมุนไพรหรือผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ ตลอดจนการแพทย์ทางเลือกอื่นๆ หรือไม่ก็ได้

2.20.7.2 "กิจการนวดเพื่อสุขภาพ"

หมายความว่า การประกอบกิจการนวดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการผ่อนคลายกล้ามเนื้อ ความเมื่อยล้า ความเครียด ด้วยวิธีการกด การคลึง การบีบ การจับ การตัด การดึง การ

ประกอบ การอบ หรือโดยวิธีการอื่นใดตามศาสตร์และศิลปะของกรรมวิธีเพื่อสุขภาพ ทั้งนี้ ต้องไม่มีสถานที่อาบน้ำโดยมีผู้ให้บริการ

2.20.7.3 "กิจการนวดเพื่อเสริมสวย"^{ว่าด้วยการให้บริการและจุดให้บริการตาม}

หมายความว่า การประกอบกิจการนวดในสถานที่เฉพาะ เช่น ร้านเสริมสวยหรือแต่งผม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความสวยงามด้วยวิธีการกด การคลึง การบีบ การจับ การประคบ การอบ หรือด้วยวิธีการอื่นใดตามศิลปะการนวดเพื่อเสริมสวย ทั้งนี้ต้องไม่มีสถานที่อาบน้ำโดยมีผู้ให้บริการ (กระทรวงสาธารณสุข, สำนักงานส่งเสริมธุรกิจบริการสุขภาพ, 2551: 19)

ทั้งนี้ ในประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการสปาเพื่อสุขภาพ ว่าต้องมีบริการ ๓ รายการขั้นต่ำเพื่อให้เข้าลักษณะของกิจการสปาเพื่อสุขภาพ ซึ่งต้องได้มาตรฐานตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข

2.20.8 มาตรฐานกิจการสปาเพื่อสุขภาพที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด
มาตรฐานสถานที่ ของสถานประกอบการสปาเพื่อสุขภาพ

2.20.8.1. ตั้งอยู่ในทำเลที่มีความสะดวก ปลอดภัยและไม่เป็นอันตรายต่อ สุขภาพ

ไม่อยู่ใกล้ขีดศาสนสถาน ในระยะที่จะก่อให้เกิดปัญหา หรืออุปสรรคในการปฏิบัติศาสนกิจ

2.20.8.2 ในกรณีที่ใช้พื้นที่ประกอบการสปา

ในอาคารเดียวกันกับการประกอบกิจการอื่นซึ่งมิใช่กิจการสถานบริการ ต้องแบ่งสถานที่ให้ชัดเจน และกิจการอื่นนั้นต้องไม่กระทบกระเทือนต่อการให้บริการในกิจการสปาเพื่อสุขภาพนั้น

2.20.8.3 พื้นที่สถานประกอบการจะต้องไม่อยู่ในพื้นที่ติดต่อกับสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

2.20.8.4 กรณีสถานประกอบการ มีการให้บริการหลายลักษณะรวมอยู่ในอาคารเดียวกันหรือสถานที่เดียวกัน

จะต้องมีการแบ่งสัดส่วนให้ชัดเจน และแต่ละสัดส่วนจะต้องมีพื้นที่และลักษณะตามมาตรฐานของการให้บริการแต่ละ ประเภท

2.20.8.5 การจัดบริเวณที่ให้บริการเฉพาะบุคคล จะต้องไม่ให้มีติดชิดหรือลับตาจนเกินไป

2.20.8.6. พื้นที่ให้บริการทั้งภายใน และภายนอกสถานที่ประกอบการสปา เพื่อสุขภาพต้องสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่เสมอ

2.20.8.7. อาคารต้องทำด้วยวัสดุที่มั่นคง ถาวร ไม่ชำรุดและไม่มีคราบสิ่งสกปรก

2.20.2.8. บริเวณพื้นที่ที่มีการใช้น้ำในการให้บริการ พื้นควรทำด้วยวัสดุที่ทำความสะอาดง่ายและไม่ลื่น

2.20.2.9. จัดให้มีแสงสว่างที่เพียงพอในการให้บริการแต่ละพื้นที่

2.20.8.10. จัดให้มีการระบายอากาศเพียงพอ

2.20.8.11. มีการจัดการสิ่งปฏิกูลมูลฝอยและน้ำเสียที่ถูกหลักสุขาภิบาล

2.20.8.12. มีการควบคุมพาหะนำโรคอย่างถูกหลักสุขาภิบาล

2.20.8.13. จัดให้มีห้องอาบน้ำ ห้องส้วม อ่างล้างมือ ห้องผลัดเปลี่ยน

เสื้อผ้า

และตู้เก็บเสื้อผ้าที่สะอาดถูกสุขลักษณะและปลอดภัย อย่างเพียงพอและควรแยก

ส่วนชาย หญิง

2.20.8.14. จัดให้มีการตกแต่งสถานที่ที่เหมาะสม

โดยจะต้องไม่มีลักษณะที่ทำให้เสื่อมเสีย ศีลธรรม หรือขัดต่อวัฒนธรรมและ

ประเพณีอันดี

2.20.9 มาตรฐานผู้ดำเนินการกิจการสปาเพื่อสุขภาพ

ผู้ประกอบการต้องจัดให้มีผู้ดำเนินการคนหนึ่งเป็นผู้ควบคุมดูแลและรับผิดชอบ

ในการดำเนินการสถานประกอบการนั้น ผู้ดำเนินการจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

2.20.9.1 มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์

2.20.9.2 มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

2.20.9.3 มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตร

ในสาขาที่เกี่ยวข้อง สุขภาพหรือสาขาที่คณะกรรมการตรวจและประเมินมาตรฐานสถานประกอบการกลางรับรอง หรือให้ความเห็นชอบ หรือมีประสบการณ์ทำงานในสถานประกอบการมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

2.20.9.4 ผ่านการประเมินความรู้ ความสามารถ

ตามที่คณะกรรมการตรวจและประเมินมาตรฐานสถานประกอบการกลางกำหนด

2.20.9.5 กรณีเคยเป็นผู้ดำเนินการมาก่อน

แต่ถูกเพิกถอนใบประเมินความรู้ความสามารถ จะต้องพ้นระยะเวลานับแต่วันที่ ถูกเพิกถอน ไม่น้อยกว่า 2 ปี จึงจะขอประเมินความรู้ ความสามารถใหม่ได้

2.20.9.6 ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

2.20.9.7 ไม่เป็นโรคต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (ก) โรคพิษสุราเรื้อรัง
- (ข) โรคติดยาเสพติดให้โทษอย่างร้ายแรง
- (ค) โรคจิตร้ายแรง
- (ง) โรคอื่นในระยะรุนแรง ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการสถาน

ประกอบการ

- (จ) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (ฉ) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้

ความสามารถ

ผู้ดำเนินการต้องควบคุมดูแลกิจการของสถานประกอบการนั้นได้โดย
ใกล้ชิด และไม่เป็นผู้ดำเนินการสถานประกอบการแห่งอื่นอยู่ก่อน

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนผู้ดำเนินการกิจการสปาเพื่อสุขภาพ หรือผู้ดำเนินการ ชาติ
คุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม ผู้ประกอบการจะต้อง จัดหาผู้ดำเนินการใหม่ และต้องแจ้งเป็น
หนังสือ ให้กองการประกอบโรคศิลปะสำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร หรือสำนักงานสาธารณสุข
จังหวัดในเขตท้องที่ ทราบภายใน 30 วันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนผู้ดำเนินการ ในระหว่างที่
ดำเนินการจัดหาผู้ดำเนินการใหม่ ให้กิจการสปาเพื่อสุขภาพนั้นประกอบกิจการต่อไปได้ แต่ไม่
เกิน 30 วัน

2.20.10 ผู้ดำเนินการมีหน้าที่และความรับผิดชอบ

2.20.10.1 ควบคุมและดูแลผู้ให้บริการในสถานประกอบการ

ให้บริการตามนโยบายและคู่มือปฏิบัติงานของสถานประกอบการแห่งนั้นโดย
เคร่งครัด

2.20.10.2 จัดทำทะเบียนประวัติผู้ให้บริการและพนักงาน

2.20.10.3 ทุกครั้งที่มีการจัดบริการรายการใหม่ หรือปรับปรุงบริการ

รายการใดๆ

ในแบบแสดงรายการ หรือมีการใช้ผลิตภัณฑ์ใหม่ จะต้องดำเนินการให้มีการ
จัดทำคู่มือปฏิบัติการสำหรับบริการนั้น หรือจัดทำคู่มือการใช้ผลิตภัณฑ์ และพัฒนาผู้ให้บริการให้
สามารถให้บริการนั้นๆ ได้ตามคู่มือที่จัดทำขึ้น

2.20.10.4 ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ให้บริการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

2.20.10.5 ควบคุมดูแลมิให้มีการจัดสถานที่ รูปภาพ หรือสื่อชนิดอื่นๆ

เพื่อให้ผู้ใช้บริการ สามารถเลือกผู้ให้บริการได้

2.20.10.6 ควบคุมและดูแลผู้ให้บริการ

ในสถานประกอบการมิให้มีการลักลอบ หรือมีการค้า หรือร่วมประเวณี หรือมีการ
กระทำ หรือบริการที่ขัดต่อกฎหมาย วัฒนธรรม ศีลธรรมและประเพณีอันดี

2.20.10.7 ควบคุมดูแลการบริการ อุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องใช้ต่างๆ
ให้ได้มาตรฐาน ถูกสุขลักษณะและใช้ได้อย่างปลอดภัย

2.20.10.8 ห้ามมิให้ผู้ดำเนินการกิจการสปาเพื่อสุขภาพ

(ก) รับผู้มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์เข้าทำงาน

(ข) ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอาการมีนเมาจน

ประพฤตินุ้วร้ายหรือครองสติไม่ได้เข้าไปอยู่ในสถานประกอบการระหว่างเวลาทำการ

(ค) ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการกระทำความผิด

เกี่ยวกับยาเสพติด ในสถานประกอบการ

(ง) ยินยอมหรือปล่อยปละละเลย ให้มีการนำอาวุธเข้าไปใน

สถานประกอบการ

โดยฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้
เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน

2.20.10.9 ผู้ดำเนินการต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานโดย
เคร่งครัด

2.20.10.10 ผู้ดำเนินการต้องดูแลสวัสดิภาพ ความปลอดภัยและ
สวัสดิการในการทำงานของ ผู้ให้บริการและพนักงาน

และต้องมีมาตรการป้องกันการถูกล่วงละเมิดจากผู้รับบริการ

2.20.10.11 ผู้ดำเนินการต้องแสดงใบรับรองมาตรฐานไว้ในที่เปิดเผยและ
มองเห็นได้ชัดเจน ณ สถานประกอบการนั้น

2.20.11 มาตรฐานผู้ให้บริการกิจการสปาเพื่อสุขภาพ

2.20.11.1 ผู้ให้บริการจะต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม
ดังต่อไปนี้

(ก) มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์

(ข) ได้รับการอบรมหรือถ่ายทอดความรู้ ตามหลักสูตรจาก

หน่วยงานราชการ สถาบัน หรือสถานศึกษา

ที่คณะกรรมการตรวจและประเมินมาตรฐานสถานประกอบการกลาง
รับรอง หรือเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานในกิจการสปาเพื่อสุขภาพมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี
และผ่านการทดสอบความรู้และประสบการณ์โดยคณะกรรมการตรวจและประเมินมาตรฐาน
สถานประกอบการกลาง

(ค) ไม่เป็นโรคต้องห้ามดังต่อไปนี้

- โรคพิษสุราเรื้อรัง

- โรคติดเชื้อเฉียบพลันให้โทษอย่างร้ายแรง
- โรคจิตร้ายแรง
- โรคอื่นในระยะรุนแรงที่เป็นอุปสรรคต่อการ ทำงานหรือโรคติดต่อ ใน

ระยะร้ายแรง

(ง) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต คนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้
ความสามารถ

(จ) กรณีเคยเป็นผู้ให้บริการมาก่อนแต่ถูกคณะกรรมการตรวจ
และประเมิน มาตรฐานสถานประกอบการเพิกถอนใบประเมินความรู้ ความสามารถ
จะต้องเลยระยะเวลาเพิกถอนไม่น้อยกว่า ๒ ปี จึงจะขอประเมินความรู้ ความสามารถใหม่ได้

2.20.11.2 ผู้ให้บริการมีหน้าที่และข้อปฏิบัติดังต่อไปนี้

(ก) ให้บริการแก่ผู้รับบริการ ตามความรู้ และความชำนาญตรง
ตามมาตรฐานวิชาชีพ ที่ได้ศึกษาอบรมมา

(ข) ไม่กลั่นแกล้ง ทำร้าย หรือก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้รับบริการ

(ค) เก็บความลับของผู้รับบริการ โดยไม่นำข้อมูลหรือเรื่องที่ได้ยิน
จากผู้รับบริการ ไปเปิดเผยจนก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้รับบริการหรือบุคคลอื่น

(ง) ไม่แสดงอาการขี้ขลาด

กระทำลามกอนาจาร หรือพูดจาในทำนองให้ผู้รับบริการเข้าใจว่าผู้
ให้บริการต้องการมีเพศสัมพันธ์ กับผู้รับบริการ และต้องไม่มีเพศสัมพันธ์กับผู้รับบริการหรือ
คำประเวณี

(จ) ไม่พูดจาหยอกล้อ หรือล้อเล่น

หรือกระทำการใดๆ อันมิใช่หน้าที่ที่จะต้อง ให้บริการกับผู้รับบริการ โดย
ต้องให้บริการด้วยอาการสุภาพ อ่อนโยน

(ฉ) ไม่ดื่มสุรา เครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือของมีเมา หรือยาเสพติด
ในขณะให้ บริการแก่ผู้รับบริการ

(ช) มีความซื่อสัตย์ สุจริตต่อหน้าที่ที่กระทำและไม่ลักขโมย
ทรัพย์สินของผู้รับบริการ

(ซ) มีความรับผิดชอบต่อตนเอง โดยการดูแลสุขภาพให้แข็งแรง
และไม่นำโรคติดต่อไปแพร่ แก่ผู้รับบริการและเพื่อนร่วมงาน

(ฌ) ห้ามมิให้ผู้ให้บริการใส่เครื่องประดับหรือของมีค่า ซึ่งจะ
เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

(ญ) เป็นผู้ดำรงตนอยู่ในศีลธรรมอันดี

2.20.12 มาตรฐานการบริการกิจการสปาเพื่อสุขภาพ

2.20.12.1 ผู้ประกอบการต้องจัดให้มี ผู้ให้บริการที่มีคุณสมบัติตาม
ประกาศนี้

และห้ามมิให้นำ ผู้ที่ขาดคุณสมบัติมาให้บริการ เว้นแต่ผู้ให้บริการฝึกหัด ซึ่งมี
จำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของผู้ให้บริการที่มี

2.20.12.2 ผู้ประกอบการต้องจัดการบริการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์
และมาตรฐานการบริการแต่ละประเภท โดยจะต้องมีบริการหลักประกอบด้วย
การนวดเพื่อสุขภาพ การใช้น้ำเพื่อสุขภาพ เช่น บริการอบไอน้ำ อ่างน้ำวน บ่อน้ำร้อน บ่อน้ำเย็น
เป็นต้น และให้มีบริการอื่น เช่น การพอกโคลน การเสริมสวย การออกกำลังกาย อาหารสุขภาพ
โยคะ สมาธิและอื่นๆ อีก ๓ รายการเป็นอย่างน้อย

2.20.12.3 สถานประกอบการต้องมีลักษณะการให้บริการดังนี้

(ก) เวลาเปิดทำการให้เริ่มบริการได้ตั้งแต่เวลา 08.00 นาฬิกา
และเวลาปิดทำการ หรือให้บริการไม่เกิน 22.00 นาฬิกา

(ข) ผู้ประกอบการต้องแสดงทะเบียนประวัติผู้ให้บริการ ตามแบบ
ที่กระทรวง สาธารณสุขกำหนด

(ค) ผู้ประกอบการต้องจัดทำ ทะเบียนประวัติผู้รับบริการ
ไว้เป็นหลักฐานตามแบบที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด โดยต้องเก็บ
รักษาไว้ให้อยู่ในสภาพที่ตรวจสอบได้ไม่น้อยกว่า ๕ ปี นับแต่วันที่จัดทำ

(ง) ห้ามมิให้มีการบริการเครื่องดื่มน้ำที่มีแอลกอฮอล์หรือของมี
เมาทุกชนิด แก่พนักงานผู้ให้บริการหรือผู้รับบริการและต้องถือเป็นเขตปลอดบุหรี่

(จ) การให้บริการจะต้องไม่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการ
ประกอบโรคศิลปะ การประกอบวิชาชีพอื่นตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพทางการแพทย์
กฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

(ฉ) การประชาสัมพันธ์หรือการโฆษณาการให้บริการของสถาน
ประกอบกิจการ

จะต้องไม่ทำให้บุคคลทั่วไปเข้าใจว่าสถานที่ดังกล่าว มีการให้การ
บำบัดรักษาพยาบาลอันอาจเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย และข้อความโฆษณานั้นจะต้องไม่เป็นเท็จ
หรือโอ้อวดเกินความเป็นจริง

(ช) ผู้ประกอบการต้องแสดงรายการบริการ
และอัตราค่าบริการไว้ในที่เปิดเผยและมองเห็นได้ง่าย หรือสามารถให้
ตรวจสอบได้

(ซ) ผู้ประกอบการต้องไม่จัดหรือยินยอมให้มีรูปแบบการ
ให้บริการ

2.20.13.7 ผู้ประกอบการต้องจัดให้มีระบบคัดกรองผู้รับบริการ

ที่อาจมีความเสี่ยงต่อการเข้าใช้บริการในบางแผนก โดยเฉพาะต้องไม่อนุญาตให้สตรีตั้งครรภ์ ผู้ใช้ยาบางประเภท ที่อาจเกิดปัญหาได้เมื่อเข้าใช้อุปกรณ์บางชนิด ผู้ที่เพิ่งจะดื่มสุรา หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์หรือเมาสูรา ผู้ป่วยความดันโลหิตสูง ผู้ป่วยเบาหวานและผู้ป่วยโรคหัวใจเข้าใช้อุปกรณ์ หรือบริการที่เสี่ยงต่อภาวะนั้น เว้นแต่จะได้รับการสั่งให้ใช้อุปกรณ์จากแพทย์ผู้เกี่ยวข้อง

2.20.13.8 ผู้ประกอบการต้องดูแล และควบคุมคุณภาพน้ำที่ใช้สำหรับให้บริการ ไม่ว่าจะเป็นอ่างล้างมือ สระน้ำ หรืออุปกรณ์การใช้น้ำชนิดอื่นใด

ให้มีคุณสมบัติทางเคมีที่ปลอดภัยและไม่เป็นแหล่งแพร่เชื้อ

2.20.1 3.9 ผ้า อุปกรณ์และเครื่องมือทุกชนิดเมื่อใช้บริการแล้ว

ต้องซักหรือล้างทำความสะอาดอย่างถูกสุขลักษณะ ก่อนนำกลับมาให้บริการครั้งต่อไป และในกรณีที่การให้บริการมีความเสี่ยงต่อการแพร่เชื้อ เช่น การใช้ไม้หรืออุปกรณ์ที่ใช้ขัดหรือขัดผิวหนังในการบริการกดจุดฝ่าเท้า ต้องผ่านกรรมวิธีการฆ่าเชื้อที่สามารถฆ่าและควบคุมเชื้อได้ ไม่น้อยกว่าเทคนิคการปลอดเชื้อทุกครั้งหลังการให้บริการ

2.20.13.10 ใน กรณีที่ผู้ให้บริการอาจมีการหายใจรดบริเวณใบหน้า ผู้รับบริการ เช่น ในการดูแลและนวดบริเวณใบหน้า

ผู้ให้บริการต้องสวมอุปกรณ์ที่ถูกสุขลักษณะเพื่อป้องกันการหายใจรดบริเวณใบหน้าผู้รับบริการและการแพร่กระจายเชื้อระบบทางเดินหายใจไปสู่ผู้รับบริการ ในขณะที่มีการให้บริการทุกครั้ง

2.20.1 3.11 ผู้ประกอบการต้องมีการดำเนินการป้องกัน การติดเชื้อมาตรฐานที่เหมาะสม

2.20.13.12. ต้องมีระบบการป้องกันอัคคีภัย ในสถานประกอบการตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร (กระทรวงสาธารณสุข, สำนักงานส่งเสริมธุรกิจบริการสุขภาพ, 2551: 21-28)

2.20.14 พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร

พุทธศักราช 2479 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 192 ลงวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2515 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

2.20.14.1 ข้อ 1 ในกฎกระทรวงนี้

(ก) "ที่จอดรถยนต์"

หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้ใช้เป็นที่จอดรถยนต์โดยเฉพาะสำหรับ

อาคาร

(ข) "ที่กัลดรถยนต์"

หมายความว่า บริเวณที่จัดไว้สำหรับกลับรถยนต์ เพื่อสะดวกในการจอดหรือเข้าออกของรถยนต์

(ค) “ทางเข้าออกของรถยนต์”

หมายความว่า ทางที่ใช้สำหรับรถยนต์เข้าหรือออกจากที่จอดรถยนต์ถึงปากทางเข้าออกของรถยนต์

(ง) “ปากทางเข้าออกของรถยนต์”

หมายความว่า ส่วนของทางเข้าออกของรถยนต์ที่เชื่อมกับทางสาธารณะ

(จ) “เชิงลาดสะพาน”

หมายความว่า ส่วนของทางที่เชื่อมกับสะพานที่มีส่วนลาดชันเกิน 2 ใน 100

(ฉ) “โรงแรม”

หมายความว่า อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันภัยอันตรายอันเกิดแต่การเล่นมหรสพ

(ช) “โรงแรม”

หมายความว่า อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

(ซ) “อาคารชุด”

หมายความว่า อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นที่พักอาศัยหลายครอบครัวโดยแต่ละครอบครัวมีห้องนอน ครัวไฟ ห้องส้วมและห้องน้ำเป็นอิสระ และมีทางเดินและบันไดขึ้นชั้นบนหรือลิฟท์ใช้ร่วมกัน

(ฌ) “ภัตตาคาร”

หมายความว่า อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นที่ขายอาหารหรือเครื่องดื่มโดยมีพื้นที่สำหรับตั้งโต๊ะอาหารไว้บริการภายในอาคารหรือภายนอกอาคาร

(ญ) “ห้างสรรพสินค้า”

หมายความว่า อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นอาคารพาณิชย์สำหรับแสดงหรือขายสินค้าต่างๆ

(ฎ) “สำนักงาน”

หมายความว่า อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นที่ทำการ

(ฏ) “อาคารขนาดใหญ่”

หมายความว่า อาคารที่สร้างขึ้นเพื่อใช้อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารเป็นที่ประกอบกิจการประเภทเดียวหรือหลายประเภท โดยมีความสูงจากระดับถนนตั้งแต่

15 เมตรขึ้นไป และมีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในหลังเดียวกันเกิน 1,000 ตารางเมตร หรือ มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นหรือชั้นหนึ่งชั้นใดในหลังเดียวกันเกิน 2,000 ตารางเมตร

(ฐ) "ห้องโถง"

หมายความว่า ส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นที่ชุมนุมหรือประชุม

2.20.14.2 ข้อ 2

ให้กำหนดประเภทของอาคารซึ่งต้องมีที่จอดรถยนต์ ที่กัลบรยยนต์ และทางเข้าออกรถยนต์ไว้ ดังต่อไปนี้

- ชั้นไป
- ชั้นไป
- เมตรขึ้นไป
- (ก) โรงแรมหรือที่พักที่มีพื้นที่สำหรับจัดที่นั่งสำหรับคนดูตั้งแต่ 500 ที่
  - (ข) โรงแรมที่มีห้องพักตั้งแต่ 30 ห้องขึ้นไป
  - (ค) อาคารชุดที่มีพื้นที่แต่ละครอบครัวตั้งแต่ 60 ตารางเมตรขึ้นไป
  - (ง) ภัตตาคารที่มีพื้นที่สำหรับตั้งโต๊ะอาคารตั้งแต่ 150 ตารางเมตรขึ้นไป
  - (จ) ห้างสรรพสินค้าที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 300 ตารางเมตรขึ้นไป
  - (ฉ) สำนักงานที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 300 ตารางเมตรขึ้นไป
  - (ช) อาคารขนาดใหญ่
  - (ซ) ห้องโถงของโรงแรมตาม (2) ภัตตาคารตาม (4) หรืออาคารขนาดใหญ่ตาม (7)

2.20.14.3 ข้อ 3 จำนวนที่จอดรถยนต์ ต้องจัดให้มีตามกำหนด

ดังต่อไปนี้

ในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร เฉพาะในเขตเทศบาลนครหลวงตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 25 ลงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2514

(ก) โรงแรมหรือที่พัก

ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คันต่อจำนวนที่นั่งสำหรับคนดู 20 ที่ เศษของ 20 ที่ ให้คิดเป็น 20 ที่

โรงแรมหรือที่พักที่อยู่ในท้องที่ของพระนคร เขตธนบุรี เขตบางรัก เขตปทุมวัน เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย และเขตสัมพันธวงศ์ ให้มีที่จอดรถไม่น้อยกว่า 1 คันต่อจำนวนที่นั่งสำหรับคนดู 10 ที่ เศษของ 10 ที่ ให้คิดเป็น 10 ที่

(ข) โรงแรม

- โรงแรมที่มีห้องพักไม่เกิน 100 ห้อง ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 10 คัน สำหรับห้องพัก 30 ห้องแรก ส่วนที่เกิน 30 30 ห้อง ให้คิดอัตรา 1 คัน ต่อ 5 ห้อง เศษของ 5 ห้อง ให้คิดเป็น 5 ห้อง

- โรงแรมที่มีห้องพักเกิน 100 ห้อง ให้มีที่จอดรถยนต์ตามอัตราที่กำหนดในวรรคหนึ่งสำหรับห้องพัก 100 ห้องแรก

ส่วนที่เกิน 100 ห้อง ให้คิดอัตรา 1 คัน ต่อ 10 ห้อง เศษของ 10 ห้อง ให้คิดเป็น 10 ห้อง

(ค) อาคารชุด

ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คันต่อ 1 ครอบครั

(ง) ภัตตาคาร

- ภัตตาคารที่มีพื้นที่ตั้งโต๊ะอาหารไม่เกิน 750 ตารางเมตร ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คันต่อพื้นที่ตั้งโต๊ะอาหาร

15 ตารางเมตร เศษของ 15 ตารางเมตร ให้คิดเป็น 15 ตารางเมตร

- ภัตตาคารที่มีพื้นที่ตั้งโต๊ะอาหารเกิน 750 ตารางเมตร ให้มีที่จอดรถยนต์ตามอัตราที่กำหนดในวรรคหนึ่ง สำหรับพื้นที่ตั้งโต๊ะอาหาร 750 ตารางเมตรแรก ส่วนที่เกิน 750 ตารางเมตรให้คิดอัตรา 1 คันต่อ 30 ตารางเมตร เศษของ 30 ตารางเมตร ให้คิดเป็น 30 ตารางเมตร

(จ) ห้างสรรพสินค้า

ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คันต่อพื้นที่ 20 ตารางเมตร เศษของ 20 ตารางเมตร ให้คิดเป็น 20 ตารางเมตร

(ฉ) สำนักงาน

ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คันต่อพื้นที่ 60 ตารางเมตร เศษของ 60 ตารางเมตร ให้คิดเป็น 60 ตารางเมตร

(ช) ห้องโถงของโรงแรม

ภัตตาคาร หรืออาคารขนาดใหญ่ตามข้อ 2 (8) ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คันต่อพื้นที่ห้องโถง 10 ตารางเมตร เศษของ 10 ตารางเมตร ให้คิดเป็น 10 ตารางเมตร

(ซ) อาคารขนาดใหญ่

ให้มีที่จอดรถยนต์ตามจำนวนที่กำหนดของแต่ละประเภทของอาคารที่ใช้เป็นที่ประกอบกิจการในอาคารขนาดใหญ่นั้นรวมกัน หรือให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คันต่อพื้นที่อาคาร 120 ตารางเมตร เศษของ 120 ตารางเมตร ให้คิดเป็น 120 ตารางเมตร ทั้งนี้ให้ถือที่จอดรถยนต์จำนวนที่มากกว่าเป็นเกณฑ์อาคารขนาดใหญ่ที่มีลักษณะเป็นตึกแถวสูงไม่เกินสี่ชั้น ต้องมีที่จอดรถยนต์อยู่ภายนอกอาคาร หรืออยู่ในห้องใต้ดินของอาคารไม่น้อยกว่า 1 คันต่อ 1 ห้อง

ในเขตเทศบาลทุกแห่งหรือในเขตท้องที่ที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้
พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช 2479 ใช้บังคับ

(ก) โรงแรมหรสห

ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คัน ต่อจำนวนที่นั่งสำหรับคนดู 40 ที่
เศษของ 40 ที่ ให้คิดเป็น 40 ที่

(ข) โรงแรม

- โรงแรมที่มีห้องพักไม่เกิน 100 ห้อง ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อย
กว่า 5 คัน สำหรับห้องพัก 30 ห้องแรก ส่วนที่เกิน 30

ห้อง ให้คิดอัตรา 1 คันต่อ 10 ห้อง เศษของ 10 ห้อง ให้คิดเป็น 10 ห้อง

- โรงแรมที่มีห้องพักเกิน 100 ห้อง ให้มีที่จอดรถยนต์ตามอัตรา
ที่กำหนดในวรรคหนึ่ง สำหรับห้องพัก 100 ห้องแรก ส่วนที่เกิน 100 ห้อง ให้คิดอัตรา 1 คัน
ต่อ 15 ห้อง เศษของ 15 ห้อง ให้คิดเป็น 15 ห้อง

(ค) อาคารชุด

ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คันต่อ 2 ครอบครัว เศษของ 2
ครอบครัว ให้คิดเป็น 2 ครอบครัว

(ค) ภัตตาคาร

ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คันต่อพื้นที่ตั้งโต๊ะอาหาร 40 ตาราง
เมตร เศษของ 40 ตารางเมตร ให้คิดเป็น 40 ตารางเมตร

(ง) ห้างสรรพสินค้า

ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คันต่อพื้นที่ 40 ตารางเมตร เศษของ
40 ตารางเมตร ให้คิดเป็น 40 ตารางเมตร

(จ) สำนักงาน

ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คันต่อพื้นที่ 120 ตารางเมตร เศษ
ของ 120 ตารางเมตร ให้คิดเป็น 120 ตารางเมตร

(ฉ) ห้องโถงของโรงแรมภัตตาคาร

หรืออาคารขนาดใหญ่ตามข้อ 2(8) ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1
คันต่อพื้นที่ห้องโถง 30 ตารางเมตร เศษของ 30 ตารางเมตร ให้คิดเป็น 30 ตารางเมตร

(ช) อาคารขนาดใหญ่

ให้มีที่จอดรถยนต์ตามจำนวนที่กำหนดของแต่ละประเภทของอาคารที่ใช้
เป็นที่ประกอบกิจการในอาคารขนาดใหญ่นั้นรวมกันหรือให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คันต่อ

พื้นที่อาคาร 240 ตารางเมตร เศษของ 240 ตารางเมตร ให้คิดเป็น 240 ตารางเมตร ทั้งนี้ ให้ถือที่จอดรถยนต์จำนวนที่มากกว่าเป็นเกณฑ์

(ข) อาคารขนาดใหญ่ที่มีลักษณะเป็นตึกแถว

สูงไม่เกินสี่ชั้นต้องมีที่จอดรถยนต์อยู่ภายนอกอาคาร หรืออยู่ในห้องใต้ดินของอาคารไม่น้อยกว่า 1 คันต่อ 2 ห้อง

- อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นที่ประกอบกิจการหลายประเภท ถ้าเป็นประเภทของอาคารที่ต้องมีที่จอดรถยนต์ ที่กัลับริยยนต์ และทางเข้าออกของรถยนต์ตามข้อ 2 ต้องจัดให้มีจำนวนที่จอดรถยนต์ตามที่กำหนดในข้อ 3 ของแต่ละประเภทของอาคารที่ใช้เป็นที่ประกอบกิจการในอาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารนั้นรวมกัน

- ที่จอดรถยนต์ 1 คัน ต้องเป็นพื้นที่สี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้างไม่น้อยกว่า 2.50 เมตร ยาวไม่น้อยกว่า 6 เมตร โดยต้องทำเครื่องหมายแสดงลักษณะ และขอบเขตของที่จอดรถยนต์ไว้ให้ปรากฏ

- ที่จอดรถยนต์ต้องจอดให้อยู่ภายในบริเวณของอาคารนั้น ถ้าอยู่ภายนอกอาคารต้องมีทางไปสู่อาคารนั้นไม่เกิน 200 เมตร

- ที่กัลับริยยนต์ต้องมีพื้นที่เพียงพอและอยู่ในที่เหมาะสมให้สามารถกัลับริยยนต์เข้าสู่ทางออกของรถยนต์ได้โดยสะดวก โดยต้องทำเครื่องหมายแสดงแนวกัลับริยยนต์ไว้ให้ปรากฏ

(ค) ในกรณีที่จัดให้รถยนต์วิ่งได้ทางเดียวจากปากทางเข้าจนถึงปากทางออก จะไม่มีที่กัลับริยยนต์ก็ได้

- ทางเข้าออกรถยนต์ต้องกว้างไม่น้อยกว่า 6 เมตร ในกรณีที่จัดให้รถยนต์วิ่งได้ทางเดียว ทางเข้าและทางออกต้องกว้างไม่น้อยกว่า 3.50 เมตร โดยต้องทำเครื่องหมายแสดงทางเข้าและทางออกไว้ให้ปรากฏ และปากทางเข้าออกของรถยนต์ต้องเป็นดังนี้

- แนวศูนย์กลางปากทางเข้าออกของรถยนต์ต้องไม่อยู่ในที่ที่เป็นทางร่วมหรือทางแยก และต้องห่างจากจุดเริ่มต้นโค้งหรือหักมุมของขอบทางร่วมหรือขอบทางแยกสาธารณะ มีระยะไม่น้อยกว่า 20 เมตร สำหรับโรงมหรสพระยะดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่า 50 เมตร

- แนวศูนย์กลางปากทางเข้าออกของรถยนต์ต้องไม่อยู่บนเชิงสะพาน และต้องห่างจากจุดสุดเชิงลาดสะพานมีระยะไม่น้อยกว่า 50 เมตร สำหรับโรงมหรสพระยะดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่า 100 เมตร

2.20.15 การควบคุมดูแลกิจการสปาเพื่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการ สาธารณสุข

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขได้กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการควบคุมดูแลกิจการสปาเพื่อสุขภาพ ซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 78 ที่กำหนดให้ รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ... และมาตรา 52 วรรคสอง การบริการทางสาธารณสุขของรัฐต้องเป็นไปอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ โดยจะต้องส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนมีส่วนร่วมด้วยเท่าที่จะกระทำ ได้ ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ยังได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีอำนาจหน้าที่เรื่องหนึ่ง(มาตรา 16) คือ รักษาความปลอดภัยและการอนามัยโรงแรมหรุสพและสาธารณสุขสถานอื่นๆ ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นองค์กรที่สำคัญในการดำเนินงานสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ รวมทั้งการจัดบริการด้านสุขภาพเป็นแบบองค์รวม(holistic) ที่มีองค์ประกอบทั้งเรื่องเศรษฐกิจ จิตใจ ครอบครัว ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม การเมือง การศึกษา ฯลฯ เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการด้านสุขภาพระดับพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนได้ปัจจุบันประเทศไทยแบ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกเป็น 5 ประเภท คือกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด(อบจ.) และองค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทจะมีอำนาจในการควบคุมดูแลเฉพาะในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบเท่านั้น ซึ่ง พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กำหนดให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่น(องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ในการควบคุมดูแลเรื่องสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมในเขตท้องถิ่นตน ดังนี้

2.20.15.1 เรื่องการกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอย สุขลักษณะของอาคาร การควบคุมเหตุ

รำคาญ การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ(รวมถึง กิจการสปาเพื่อสุขภาพ) กิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร และกิจการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

2.20.15.2 ให้อำนาจในการออกข้อกำหนดท้องถิ่น(ข้อบัญญัติท้องถิ่น)เองได้

(ก) ให้อำนาจในการพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาต กิจการต่างๆที่อาจก่อผลกระทบต่อสุขภาพได้ (รวมทั้งกิจการสปาเพื่อสุขภาพด้วย)

(ข) ให้อำนาจในการการออกคำ สั่งให้ปรับปรุงแก้ไข หรือ คำ สั่ง ให้นำหยุด/พักใช้/

เพิกถอนใบอนุญาตได้ แล้วแต่กรณี

(ค) ให้อำนาจในการเปรียบเทียบปรับ กรณีที่กระทำ ความผิดที่มีโทษปรับสถาน

เดียวหรือจำคุกไม่เกิน 1 เดือนหรือปรับไม่เกิน 2,000 บาทหรือทั้งจำ ทั้งปรับจึงถือได้ว่า ราชการส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจอย่างเต็มที่ ในการคุ้มครอง ป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยอันเกิดจากการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพใดๆหรือ บังคับมลพิษสิ่งแวดล้อมใดๆ ต่อประชาชนในท้องถิ่นนั้น สำหรับการควบคุมดูแลกิจการสปาเพื่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

2.21 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการออกแบบ

2.21.1 ข้อมูลส่วนทางเข้า Front of House

ลักษณะของการเข้าถึงของรถยนต์จะเป็นตัวกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างทางเข้าและ ลอบบี้โรงแรม ควรจะมีที่สำหรับนั่งรอรถ ซึ่งอาจจะต้องเป็นลักษณะโหลหรือชุดรับแขกที่มีความ สบายเหมือนส่วนหนึ่งของล็อบบี้ ควรมีสวนกันแดด กันฝนสำหรับการลงรถยนต์ก่อนเข้าสู่ล็อบบี้ สำหรับประตูทางเข้าจะต้องคำนึงถึงกระเป๋าสัมภาระที่ใหญ่โตของผู้มาใช้บริการ บางโรงแรม อาจจะแยกประตูสำหรับกระเป๋าต่างหากโดยเฉพาะโรงแรมที่หรูหรา

2.21.1.1 ส่วนต้อนรับ

ส่วนเคาน์เตอร์ต้อนรับจะต้องใกล้และสามารถมองเห็นได้โดยง่ายจากส่วนทางเข้า อาจจะเป็นส่วนที่รวมพนักงานต้อนรับ พนักงานการเงินและคนเฝ้าประตู แต่ในโรงแรมขนาดใหญ่ คนเฝ้าประตูจะเป็นอีกส่วนหนึ่งแยก ต่างหาก ส่วนเคาน์เตอร์นี้จะมีสวนเก็บกุญแจห้องพักที่แยกไว้ อย่างเด่นชัด พนักงานสามารถหยิบได้ง่ายไม่สับสน ความสูงของเคาน์เตอร์ควรจะเหมาะสม สำหรับแขกที่ยืน ขณะที่พนักงานอาจจะนั่งทำงานบัญชีบางขณะ ส่วนหลังของเคาน์เตอร์ต้อนรับนี้ จะมีส่วนติดต่อกับส่วนสำนักงานหลักหรือสำนักงานย่อย ส่วนแคชเชียร์สำหรับโรงแรมขนาดเล็ก หรือขนาดกลางอาจจะรวมอยู่กับเคาน์เตอร์ต้อนรับ แต่ในโรงแรมขนาดใหญ่อาจจะแยกส่วนนี้ออก โดยอาจจะเป็นผนังแยก (Partition) และอาจจะมีส่วนสำนักงานการเงินอยู่ติดกันปกปิดความยาวของ เคาน์เตอร์สำหรับขนาดโรงแรมต่างๆ อาจจะมีกำหนดได้คร่าวๆ ดังนี้

จำนวนห้อง ต่อ ความยาวของเคาน์เตอร์ (เมตร)

จำนวนห้อง 50 ห้อง ความยาวของเคาน์เตอร์ 3.0 เมตร

จำนวนห้อง	100	ห้อง	ความยาวของเคาน์เตอร์	4.5	เมตร
จำนวนห้อง	200	ห้อง	ความยาวของเคาน์เตอร์	7.5	เมตร
จำนวนห้อง	400	ห้อง	ความยาวของเคาน์เตอร์	10.5	เมตร

2.21.2. ลอบบี้

ในส่วนลอบบี้ควรมีส่วนบริการต่างๆ เช่น โทรศัพท์สาธารณะ นาฬิกา โต๊ะแนะนำทั่วไป การท่องเที่ยว หรืออาจจะมี บริษัทนำเที่ยว สายการบิน บริษัทรถเช่า ร้านค้าเล็กๆ เลาจน์ ที่นั่งพักผ่อน ส่วนบริการธุรกิจ และห้องน้ำ

2.21.3 ห้องครัวและห้องบริการอื่นๆ

2.21.3.1 ห้องครัว

ครัวจะออกแบบให้อยู่ในพื้นที่ 1 ชั้น ถ้าสามารถที่บริการส่วนประกอบต่างๆ ของโรงแรมทั้งหมดได้ แต่ถ้าจำเป็นต้องแยกส่วนบางส่วนออกไป ห้องครัวก็ยังคงควรเชื่อมติดกับห้องอาหารหลัก โดยอาจจะมีห้องเก็บอาหารหรือห้องเตรียมแยกออกไป ส่วนห้องจัดเลี้ยงที่อยู่อีกชั้นกับครัวอาจจะเชื่อมกันโดยลิฟท์ หรือบันไดหรือลิฟท์ส่งของซึ่ง แยกจากลิฟท์สำหรับแขกโดยเด็ดขาด ส่วนห้องเย็นสำหรับเก็บอาหารควรมีทางบริการเชื่อมจากข้างนอกได้ มี พนักงานดูแลโดยตรง

โดยประมาณแล้วพื้นที่ของครัวสามารถคิดคร่าวๆ ได้ดังนี้

ครัวหลักสำหรับห้องอาหาร	14 ตร.ม. x จำนวนแขกที่ต้องบริการ
ครัวสำหรับส่วนจัดเลี้ยง	0.2 ตร.ม. x จำนวนแขกที่ต้องบริการ
ครัวสำหรับคอฟฟี่ชอป	0.3 ตร.ม. x จำนวนแขกที่ต้องบริการ

ทั้งนี้ครัวอาจจะมีความที่ใหญ่กว่าหรือน้อยกว่าแล้วที่ความพิเศษของอาหารหรือลักษณะการทำอาหารที่เฉพาะ นอกจากนี้ยังต้องเผื่อพื้นที่สำหรับพนักงานอีกประมาณ 50% สำหรับห้องเปลี่ยนชุด ห้องน้ำพนักงาน ห้อง กินข้าว และห้องเก็บของต่างๆ

ข้อควรระวังสำหรับการออกแบบห้องครัว : พื้นจะต้องใช้วัสดุที่กันลื่น มีการระบายที่ดีทั้งพื้นเวลาทำความสะอาด สะอาด โดยจะมีมุมลาดประมาณ 1:20 วัสดุที่ใช้ควรจะทำความสะดวกง่าย มีการระบายอากาศที่มีหน้าต่างที่สามารถเปิดสู่ภายนอกได้ และเพียงพอ ขนาดของห้องอาหาร ขึ้นอยู่กับประเภทของโรงแรม ที่ตั้ง ความบอยในการส่ง ของหรืออาหาร ประเภทของอาหาร ห้องแช่แข็ง (Cold Room) มีอุณหภูมิประมาณ -20 องศาเซลเซียส ห้องเย็น (Chill Room) มีอุณหภูมิประมาณ 2-3 องศาเซลเซียส

2.21.3.2 ห้องเก็บของอื่นๆ

เช่น ห้องเก็บเฟอร์นิเจอร์ควรอยู่ใกล้กับห้องซ่อมบำรุง โดยมีพื้นที่ ประมาณ 0.2-0.3 ตร.ม. ต่อห้องพัก

(ก) ห้องเก็บเครื่องมือทำความสะอาด ประมาณ 0.2-0.4 ตร.ม.

ต่อห้องพัก

(ข) ห้องเก็บเครื่องแก้ว เครื่องเงิน ภาชนะอื่นๆ ประมาณ 0.1 ตร.

ม. ต่อห้องพัก

(ค) ห้องเก็บเครื่องตี

0.2 ตร.ม. ต่อห้องพัก โดยแยกออกเป็นสวนเก็บเบียร์ เหล้า และไวน์ ไวน์แดงเก็บไว้ที่อุณหภูมิ 14-16 องศาเซลเซียส ไวน์ขาวเก็บไว้ที่อุณหภูมิ 10-12 องศาเซลเซียส ส่วนนี้ควรอยู่ใกล้กับสวนส่งของเพื่อ ความง่ายต่อการขน

(ง) ห้องขยะ

การออกแบบขึ้นอยู่กับระบบเก็บและกำจัดขยะ รถขนขยะจะต้องเข้าถึงโดยสะดวก ทำความ สะอาดได้ง่าย ห้องเก็บผ้าปูเตียงและผ้าอื่น มีขนาดขึ้นอยู่กับประเภทของโรงแรม ปกติจะมีพื้นที่ประมาณ 0.4 ตร.ม.ต่อห้องพัก อาจจะมีขนาดเล็กลง หากมีระบบวัฏจักรภายในโรงแรม มีชั้นเก็บความกว้าง 60 ซม. มีพื้นที่สำหรับพับผ้าและซ่อมแซม เย็บปัก ในโรงแรมขนาดมากกว่า 200 ห้อง ไม่จำเป็นต้องมีห้องเก็บผ้าที่ใหญ่ขึ้น

(จ) ห้องซักรีด

สำหรับขนาด 200 ห้อง ใช้พื้นที่ประมาณ 140 ตร.ม. ทั้งนี้ไม่รวมสวนเก็บผ้า ห้องเครื่อง อบไอน้ำ (Stream Boiler) และห้องพนักงานหรือสำนักงาน สำหรับผ้าที่ไม่ต้องการการรีด สามารถลดพื้นที่ลง 40-59 ตร.ม. ควรมีระบบระบายอากาศที่ดี

(ฉ) ห้องรับส่งของ

ควรจะแยกกับส่วนขยะ และส่วนทางเข้าพนักงาน โดยมีการตรวจเช็คของที่เข้าหรือออกอย่าง มีระบบผ่านห้องตรวจรับ รถส่งของสามารถเข้าถึงโดยสะดวก มีความสูงของประตูรับของที่เหมาะสม รถส่งของ สามารถกลับรถได้ เหลี่ยม มุมของเสาหรือมุมผนังควรจะมีการหุ้มเพื่อป้องกันการได้รับความเสียหายจากการกระแทก โดยรถยนต์หรือการขนของ

2.21.3.3 ส่วนสำนักงาน

สำหรับโรงแรมขนาดเล็กส่วนสำนักงานอาจจะมีเพียงส่วนที่ติดกับเคาน์เตอร์ต้อนรับ โดยแยกห้องผู้จัดการและห้องหัวหน้าพ่อครัวไว้ต่างหาก แต่สำหรับโรงแรมขนาดใหญ่จะมีระบบสำนักงานที่ซับซ้อนมากขึ้นดังสามารถแยก ได้ดังนี้

(ก) สำนักงานส่วนหน้า

อยู่ติดกับเคาน์เตอร์ต้อนรับ ประกอบด้วยผู้จัดการต้อนรับ หัวหน้าฝ่ายแคชเชียร์ ผู้จัดการฝ่ายขายและ เลขานุการฝ่าย

(ข) สำนักงานธุรการทั่วไป

อาจจะอยู่ใกล้กับส่วนต้อนรับหรือแยกไว้ต่างหาก ประกอบด้วยผู้จัดการทั่วไป ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายต่างๆ เลขานุการฝ่าย หัวหน้าฝ่ายบัญชี หัวหน้าฝ่ายข้อมูล

(ค) สำนักงานส่วนหลัง (Back of House)

เป็นสำนักงานส่วนที่ให้บริการต่างๆ เช่น สำนักงานรับของ สำนักงานฝ่ายบุคคล สำนักงานส่วนซ่อมบำรุง วิศวกรรม สำนักงานฝ่ายอาหารหรือหัวหน้าพ่อครัว (อยู่ในส่วนครัว) สำนักงาน ส่วนทำความสะอาด และห้องฝึกอบรม

(ง) ในโรงแรมขนาดใหญ่จะมีที่พักผ่อนหรือที่รับประทานอาหารสำหรับพนักงาน

- สำหรับพนักงานประมาณ 1 ใน 3 ของพนักงานทั้งหมด พร้อมกับครัวแยกเฉพาะส่วนนี้ พนักงานควรจะเข้าถึงส่วนนี้ได้โดยไม่ต้องผ่านครัว

- สำหรับผู้บริหารโรงแรมอาจจะแยกไว้ต่างหาก ในโรงแรมขนาดเล็ก ผู้บริหารอาจจะใช้ห้องอาหาร และส่วนรับประทานอาหารของพนักงานอาจจะใช้ครัวเดียวกับครัวหลักของโรงแรม ทั้งนี้ต้องมีห้องน้ำสำหรับพนักงานด้วย

- Locker สำหรับพนักงานใช้พื้นที่ประมาณ 0.36 ตร.ม. ต่อคน ไม่รวมพื้นที่สำหรับม้านั่ง ให้ประมาณการว่ามี จำนวนชายและหญิงเท่ากัน ยกเว้นมีข้อแม้พิเศษในบางโรงแรม อาจจะต้องที่พักผ่อนสำหรับพนักงานที่เข้าเวรหรือไม่ สามารถกลับได้ หรือที่พักผ่อนสำหรับผู้จัดการ

- สำหรับพื้นที่สำหรับงานระบบต่างๆ อาจจะเป็นลักษณะของส่วนซ่อมบำรุง ห้องสำนักงานสำหรับวิศวกรซึ่งควรจะอยู่ใกล้กับห้องเครื่องต่างๆ ทั้งนี้อาจจะรวมถึงแผนกช่างไม้ เฟอร์นิเจอร์ ช่างทาสี

2.21.3.4 ห้องพักแขก

(ก) ขนาดของห้อง

ในโรงแรมขนาดกลางทั่วไปมีขนาดห้องพัก ประมาณ 15-17 ตร.ม. ในขณะที่โรงแรมขนาดใหญ่มีขนาดห้อง อาจจะมากถึง 28 ตร.ม. โดยไม่รวมส่วนโถงและห้องน้ำ ขนาดเตียงมาตรฐานอเมริกันสามารถแบ่งได้เป็น Twin : 9.90 x 1.90, Double : 1.37 x 2.03, Queen size : 1.52 x 2.10, King size : กว้าง 1.83 โรงแรมส่วนใหญ่จะใช้เตียงขนาด Twin และ Double ซึ่งเป็นขนาดที่มีความยืดหยุ่นในการใช้สูง บางห้อง อาจจะมีเตียงแบบพับเก็บได้ หรือเตียงสำรอง หรือเตียงโซฟา (Sofa Bed) ความสูงจากพื้นถึงฝ้าเพดานประมาณ 2.50 ม. (ต่ำสุดประมาณ 2.3 ม.) ในขณะที่ส่วนทางเข้าอาจจะสูงเพียงแค่ 2.00 ม. เพราะต้องเผื่อระยะใต้ฝ้า สำหรับระบบปรับอากาศ สำหรับปรับอากาศแบบศูนย์กลาง ประดู และผนังควรจะเป็นวัสดุที่เก็บเสียงได้เป็นอย่างดี โดยการกันเสียงระหว่างห้องกับห้อง หรือห้องกับ ทางเดินจะต้องลดเสียงได้

ประมาณ 45-50 dB ขณะที่เสียงจากภายนอกไม่ว่าจะเป็นการจราจรหรือเสียงจากสนาม บิน จะต้องลดลงโดยการใส่กระจกกันเสียงหรืออื่นๆ ประมาณ 40-42 dB

เป็นส่วนที่สร้างความสุขสบายแก่แขกมากที่สุดในการบริการของโรงแรม เพราะว่า การได้พักผ่อนอย่างเต็มที่และมีความสะดวกสบาย จะทำให้แขกผู้มาพักนึกถึงความสบายที่เกิดขึ้น จึงต้องมีการพิจารณาความต้องการของแขก และดูว่าแขกจะใช้ห้องพักอย่างไร แล้วจึงจัดสิ่งที่เป็นที่ต้องการในการออกแบบตกแต่งภายใน

(ข) รูปแบบห้องพักทั่วไป

ห้องพักแขกมีหลายแบบ ห้องที่มีความต้องการมาก คือ ห้องที่มีลักษณะเป็นเตียงคู่ การออกแบบเรื่องการใช้สีของห้องควรเลือกใช้สีเดียว เพื่อไม่ให้เกิดการเลือกจอกจากแขกผู้เข้ามาพักและยังสร้างความสะดวกในการดูแลรักษา ส่วนห้องชุดนั้นต้องมีลักษณะเด่นออกไป ห้องชุดนับเป็นสัญลักษณ์อีกอย่างหนึ่งของโรงแรม เพื่อผู้ที่ต้องการพักแบบที่สบายขึ้นและยังเป็นที่พักที่ซึ่งนักธุรกิจจะมาใช้เป็นสถานที่พบปะกัน และจัดปาร์ตี้เล็กๆ ระหว่างการประชุมใหญ่

-STANDARD ROOM หมายถึง ห้องพักแบบธรรมดา และเป็นห้องที่มีราคาถูกที่สุดในโรงแรมและห้องพักแบบธรรมดายังแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

- SINGLE BED ห้องนอนเตียงเดี่ยวเหมาะสำหรับแขกที่เดินทางเข้ามาพักแบบคนเดียว หรือมาเป็นคู่รัก (ปัจจุบันนี้ห้องในลักษณะนี้มีการขีดเตียงขนาดเล็กลงไว้ 2 เตียง เมื่อแขกต้องการแยกนอนก็มี)

- SINGLE BED ห้องนอนเตียงคู่ เหมาะสำหรับแขกที่เข้ามาพัก 2 คน

ทั้ง 2 แบบนี้ ราคาของการเข้าพักจะพอๆ กัน การตกแต่งภายในและข้าวของเครื่องใช้จะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่ราคาในการเข้าพักก็เป็นราคาเดียวกัน

(ค) CONNECTION ROOMS หมายถึง ห้องที่อยู่ติดกัน และมีประตูด้านในเปิดทะลุถึงกันได้ ขนาดของห้องอาจจะเป็นขนาดของห้องพักแบบมาตรฐาน 2 ห้องต่อติดกัน แขกที่เข้ามาพักอาจเข้ามาเป็นครอบครัวต้องการแยกห้องนอน พ่อ-แม่ กับลูก และต้องอยู่ในความดูแลของพ่อแม่อย่างใกล้ชิด หรืออาจจะเป็นแขกที่เข้ามาพักแบบกลุ่มนักท่องเที่ยวชาย-หญิง หรือนักธุรกิจที่มีงบประมาณจำกัดที่ต้องเข้ามาติดต่อกิจการและต้องการความเป็นส่วนตัวจากผู้ติดตาม

(ง) DELUXE SUITE ROOM หมายถึง ห้องชุดที่มีขนาดห้องใหญ่ เป็น 1 – 2 เท่าของห้องพักแบบธรรมดา แยกที่เข้ามาจะเป็นแขกที่ต้องการความสะดวกสบาย และความคล่องตัวในการเข้าพักเป็นพิเศษ มีส่วนนอน รับแขก แต่งตัว ทำงาน แยกออกจากกัน บางแห่งอาจจะมีห้องน้ำมากกว่า 1 ห้องด้วยซ้ำ เพื่อให้คนที่เข้ามาเป็นแขกของเจ้าของห้องได้ใช้ ไม่ปะปนกันแบบเจ้าของห้อง การจัดแบ่งเตียงก็มีทั้งแบบ SINGLE BED และ BOUBLE BED แล้วแต่ความประสงค์ของผู้เข้าพักว่าต้องการจะเข้าพักในลักษณะไหน

(จ) GRAND SUITE ROOM หมายถึง ห้องชุดที่มีขนาดการจัดเป็น พิเศษที่สุดในโรงแรม ราคาแพงที่สุด ขนาดของห้องพักจะใหญ่เป็น 2-4 เท่า หรือมากกว่าตาม ความต้องการของโรงแรมในแต่ละระดับ ลักษณะการจัดห้องพักจะมีห้องพักถึง 2 ห้องนอน ห้องน้ำ 2-3 ห้อง ส่วนรับประทานอาหาร ส่วนทำงาน ส่วนรับแขก ส่วนแต่งตัว ส่วนครัว การ ตกแต่งค่อนข้างหรูหราต้องการความคล่องตัวสูง และแขกที่เข้ามาพักจะเป็นประเภทแขกระดับ VIP หรือชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวเป็นเวลานาน หรือนักธุรกิจชั้นนำ หรือต้องเข้ามาติดต่อ ด้านธุรกิจเป็นเวลานานๆ

2.21.3.5 ส่วนประกอบของห้องพักแยกโดยทั่วไป

(ก) เตียงนอน โดยทั่วไปใช้แบบเตียงแฝด (TWIN BED)

นอกจากนี้ที่ไม้อำนวย จึงใช้เป็นเตียงเดี่ยวหรือเตียงคู่ โดยทั่วไปเป็นลักษณะของเตียง SPINT BOX (มีที่นอนและส่วนของที่นอนแบบล้อเลื่อน)

ขนาด STANDARD SIZE	3 1/2" X 6 1/2" X 8"
QUEEN SIZE	5 1/2" X 6 1/2" X 8"
KING SIZE	6 1/2" X 6 1/2" X 8"

หมายเหตุ : ความสูง 8" เป็นเฉพาะตัวที่นอนไม่รวมฐานล่าง ถ้าสูงรวมฐานล่างโดยประมาณ 50 ซม.

ตารางที่ 2.1 แสดงขนาดของห้องนอนต่อขนาดของเตียง

ลักษณะของห้อง	ขนาดของเตียง (เมตร)	เนื้อที่ห้องพัก (ตารางเมตร)
SINGLE BED	1.20 X 2.00	65
DOUBLE BED	2.00 X 2.00	90
TWIN BED	1.20 X 2.00	100

ตารางที่ 2.2 แสดงขนาดของเตียงนอนแบบยุโรป

ลักษณะของห้อง	ขนาดความกว้าง (เมตร)	ขนาดความยาว (เมตร)
TWIN BED	0.95	1.90
DOUBLE BED	1.37	2.03
QUEEN SIZE	1.52	2.10
KING SIZE	1.83	2.10

ตารางที่ 2.3 แสดงขนาดของเตียงนอนแบบอเมริกา

ลักษณะของห้อง	ขนาดความกว้าง (เมตร)	ขนาดความยาว (เมตร)
TWIN BED	1.00	2.00
DOUBLE BED	1.50	2.00
SMALL SINGLE	0.90	1.90
SMALL DOUBLE	1.53	1.90

ตารางที่ 2.4 แสดงขนาดความสูงของเตียง

ข้อพิจารณาในการเลือกใช้	ขนาดความสูง (มม.)	ขนาดความสูง (นิ้ว)
ใช้กันทั่วไป	400 – 450	16 – 18
ใช้สำหรับคนแก่	500 – 600	22 – 24
คำนึงถึงความสะอาด	500 – 600	22 – 24

ข้อกำหนดสำหรับเตียงในโรงแรม

- ขนาดเหมาะสมทั้งความกว้าง ความยาว ความสูง ต่อขนาดห้องพัก
- ให้ความรู้สึกสบาย คุณสมบัติของฟูกที่นอนและตัวรองที่นอน
- มีความทนทาน ประกอบด้วยขอบสันที่แข็งแรง
- ไม่มีเสียงรบกวนเวลาขยับตัว
- เคลื่อนย้ายและถอดเก็บง่าย ในการซ่อมแซม

(ข) **แผงหัวเตียง (HEAD BOARD AND BOARDS)** แผงหัวเตียงเป็นจุดสำคัญที่กันและรักษาหมอน แผงนี้เป็นส่วนหนึ่งของเตียง ติดกับเตียงหรือเป็นเบาะกันกันกระแทก ควรป้องกันการถูกขีดข่วน เช่น กีบติดผม คราบน้ำมันใส่ผม ความสูงโดยทั่วไปประมาณ 90 ซม. สำหรับแผงปลายเตียงอาจมีชั้น เพื่อเป็นที่เก็บปลายผ้าปูที่นอนให้เรียบร้อยและควรอย่าติดแน่น เพราะใช้เป็นที่จับเวลาเคลื่อนย้ายเตียง โดยทั่วไปจะมีการออกแบบให้ยึดติดตายกับผนัง เพื่อป้องกันการเคลื่อนย้ายจากแขกผู้เข้าพัก และสะดวกในการดูแลรักษาเป็นทั้งส่วนกันกระแทกและส่วนออกแบบที่ควรจะทำให้น่าสนใจ ความสูงไม่ต่ำกว่า 0.90 ซม.

(ค) **ตู้เสื้อผ้า** ส่วนมากแล้วจะเป็นส่วนยึดติดตายกับผนัง อยู่ในส่วนใกล้กับห้องน้ำด้านใน มีราวแขวนเสื้อ / กางเกง ตู้เซฟขนาดเล็ก รองเท้า ที่เก็บผ้าห่มขนาดลึก 0.60 ซม. ยาวประมาณไม่ต่ำกว่า 1.50 ซม. รางแขวนภายในตู้ควรมีความสูงประมาณ 145.50 ซม. และราวควรอยู่ไม่ต่ำกว่าเพดาน 5 – 7 ซม. เพื่อความสะดวกในการแขวนเสื้อผ้า บานตู้ควรเป็นบานเลื่อน บานเพี้ยม ภายในต้องมีแสงสว่างเพื่อสะดวกในการใช้ ส่วนล่างของตู้จะเป็นที่วางรองเท้า

(ง) **ชั้นวางของ (SHELVES IN CLOSET)** ถ้าตู้มีเนื้อที่พอมักจะมีชั้นวางของอยู่ภายในตู้เสื้อผ้าเพื่อวางของ ถ้าเป็นโรงแรมที่พักในระสั้นๆ ควรเป็นชนิดเปิดโล่ง

(จ) **ลิ้นชัก** สำหรับโรงแรมควรจัดลิ้นชักสำหรับแต่งตัว หรือโต๊ะเขียนหนังสือ ลิ้นชักมีความสำคัญต่อแขกมาก เพื่อเก็บของจุกจิกลึกลับน้อย เครื่องสำอาง เครื่องประดับ

(ฉ) **โต๊ะข้างเตียง (NIGHT TABLE)** ขึ้นอยู่กับขนาดของห้องพัก คือ อาจอยู่ระหว่างเตียงคู่ (TWIN BED) หรือข้างเตียงใหญ่ จะต้องจัดวางไว้บริเวณหัวเตียงเสมอ มีตั้งแต่ 1-2 ตัว ใช้เป็นส่วนควบคุมระบบไฟในห้อง เช่น ทีวี เครื่องเสียง ไฟหัวเตียง ไฟหน้ากระจก และเป็นส่วนที่วางไฟหัวเตียง วางโทรศัพท์ หรือมีลิ้นชักไว้ใส่คัมภีร์สวดมนต์ทางศาสนา หรือเอกสารของทางโรงแรม สามารถเป็นได้ทั้งเคลื่อนย้ายได้ และเคลื่อนย้ายไม่ได้ ขนาดความสูงของโต๊ะข้างเตียงควรเคลื่อนย้ายได้เพื่อสะดวกในการทำความสะดวก ความกว้างของโต๊ะประมาณ 37-45 ซม. ถ้าอยู่ระหว่างสองเตียงใช้ขนาด 60 เซนติเมตร

(ช) **ที่ตั้งกระเป๋าเดินทาง (LUGGAGE RACK)** เป็นส่วนที่อยู่ไม่ไกลจากทางเข้าห้องและตู้เสื้อผ้ามากนัก เป็นส่วนให้แขกไว้วางกระเป๋า วางสัมภาระต่างๆ และมองเห็นและหยิบใช้ของได้สะดวก ขนาดไม่จำเป็นต้องใหญ่โตมากนัก ขนาดไม่เกิน 0.50X1.00X0.50 ซม. ควรมีความยาวประมาณ 75 – 90 เซนติเมตร ควรติดอยู่กับโต๊ะแต่งตัวและโต๊ะเขียนหนังสือ สูงจากพื้นประมาณ 45 เซนติเมตร สำหรับห้องนอนคู่ควรมีบริการไว้ 2 ที่

(ซ) โต๊ะเขียนหนังสือและโต๊ะแต่งตัว (WRITING DESK AND DRESSING TABLE) ความกว้างประมาณ 40 – 45 ซม. ควรเป็นแบบติดตาย สูงประมาณ 75 ซม. ความสูงของเก้าอี้ประมาณ 43 – 45 ซม. เป็นลักษณะแบบลอยตัว หรือในบางโรงแรม หรือห้องธรรมดา อาจใช้เป็นตัวเดียวกันก็ได้ กิจกรรมในส่วนนี้ส่วนมากแขกไว้ใช้แต่งตัว วางของ เขียนหนังสือ เอกสารของทางโรงแรม มีลิ้นชักหรือไม่มีก็ได้

(ณ) ตู้ทีวี (TV.CABINET) ส่วนมากจะเป็นแบบเฟอร์นิเจอร์ลอยตัว มีทั้งแบบวางทีวีไว้บนตู้ และแบบทำเป็นตู้บานปิด - เปิด ด้านล่างบางครั้งทำเป็นส่วนของบาร์ คือใส่ตู้เย็น แก้ว ฯลฯ

ตารางที่ 2.5 แสดงข้อเปรียบเทียบโต๊ะเขียนหนังสือและโต๊ะแต่งตัว

แบบเคลื่อนย้ายได้	แบบติดตาย
1. มีแบบมากมายให้เลือกใช้	1. การเลือกแบบอยู่ในเขตจำกัด
2. การออกแบบและใช้วัสดุที่ดีกว่า	2. โดยมากมักสร้างในเนื้อที่น้อย
3. ให้ความสะดวกในการเคลื่อนย้าย	3. ช่วยลดเนื้อที่การปูพรม
4. ใช้ต้นทุนในการผลิตสูง	4. ใช้ต้นทุนที่ถูกกว่าแบบเคลื่อนย้ายได้

(ญ) เครื่องเรือนที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ ประกอบด้วย

- เก้าอี้แต่งตัว (DRESSING CHAIR STOOL)
- เก้าอี้พักผ่อน (EASY CHAIR)
- โต๊ะตั้งโคมไฟ (SIDE TABLE, TABLE LAMP)
- โต๊ะกลาง (COFFEE TABLE)
- ตะกร้าทิ้งขยะ (WASTE BASKET)
- ที่เขี่ยบุหรี่ (ASHTRAY)

(ฎ) สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ

- โทรศัพท์ (TELEPHONE)
- โทรทัศน์ (TELEVISION)
- วิทยุ (RADIO)
- กริ่งที่กดเรียกบริการผ่านป้ายบอกอัตราค่าห้องพัก แบบฟอร์ม 1 แผ่น ประกาศ

กฎข้อบังคับของโรงแรม

2.21.3.6 ระบบไฟฟ้าในห้องพักแขก

แสงสว่างในห้องพักมีความสำคัญมาก เพราะช่วยสร้างบรรยากาศที่ดี สิ่งเหล่านี้จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับโรงแรม มีการจัดวางตำแหน่งไฟที่โต๊ะเขียนหนังสือ ไฟที่หัวเตียงซึ่งมีที่บังเพื่อให้ว่าคนใช้ไฟคนหนึ่งจะไม่รบกวนอีกคนหนึ่งในเตียงเดียวกัน ควรติดตั้งสวิตช์สามทางเพื่อสะดวกในการดับไฟ ห้องพักแขกควรมีแสงไฟที่เพียงพอแต่ก็ไม่มากจนเกินไป

(ก) ตำแหน่งที่ให้แสงไฟในห้องพักแขก

- เหนือทางเข้าบริเวณห้องพัก ควรใช้ดวงไฟประมาณ 60 - 100 วัตต์
- โต๊ะแต่งตัวและเขียนหนังสือ ควรมีไฟติดอยู่เหนือกระจกส่องหรือโคมไฟตั้งโต๊ะประมาณ 100 วัตต์
- ไฟที่หัวเตียงมักจะอยู่ที่เหนือขึ้นไป ในกรณีเตียงแฝดอาจติดแบบสองจุดเหนือโต๊ะข้างตรงกลางหรือใช้แยกจากกันเลยก็ได้ ประมาณ 40 - 100 วัตต์
- ห้องน้ำ เป็นไฟแยกแต่ละดวงด้วยสวิตช์แยกภายในห้องน้ำ ไฟเหนืออ่างล้างหน้าหรือกระจกตามปกติจะคลุมด้วยสวิตช์เดียวกัน ใช้ไฟ FLUORETSCENT ประมาณ 30 วัตต์
- ตู้เสื้อผ้า ใช้ไฟ FLUORETSCENT ประมาณ 15 วัตต์
- บริเวณกลางห้อง ควรเป็นแสงสว่างที่ให้ความสว่างได้ทั่ว มีสวิตช์อยู่ที่ทางเข้าห้องพัก

2.21.3.7 ห้องน้ำแขก

(ก) ผนังห้องน้ำ

ผนังด้านอ่างอาบน้ำจะปูกระเบื้องเคลือบจากของอ่างถึงเพดาน ผนังด้านอื่นฉาบปูนเรียบทาสีหรือวัสดุที่ดีกว่า เช่น VINYL, WALL, PAPER ก็ได้ ผนังด้านหลังโถส้วมปูกระเบื้องเคลือบ

(ข) พื้นห้องน้ำ

พื้นที่อาบน้ำต้องใช้กระเบื้องเซรามิคบริเวณที่อ่างน้ำการปูกระเบื้องต้องเอียงลาดเพื่อให้น้ำไหลลงท่อได้สะดวก

(ค) อ่างอาบน้ำ

ที่มีฝักบัวขนาดอย่างน้อยที่สุด 1.50-1.70 ม. ขนาดที่นิยมกันคือ 0.80X1.50X0.40 เมตร มีทั้งรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า รูปไข่ สี่เหลี่ยมจัตุรัส อ่างน้ำเป็นเหล็กหล่อเคลือบด้วยน้ำยาเคลือบและมีก๊อกติดมากับอ่าง ซึ่งสามารถใช้ได้ทั้งน้ำร้อนและน้ำเย็น ฝักบัวมี 2 แบบ คือ ชนิดก้านแข็งติดถาวรกับผนัง และชนิดสายอ่อนซึ่งสามารถปรับระดับการพ่นน้ำได้

(ง) อุปกรณ์ในห้องน้ำชนิดของเหลือ

ควรแข็งแรงทนทาน โดยเฉพาะหัวก๊อกน้ำร้อน - น้ำเย็น มีตัวตัดของก๊อกน้ำร้อน - น้ำเย็น โดยเฉพาะ

(จ) โถส้วม

ควรเป็นแบบยาวหรือแบบกลมเปิดข้างหน้า ที่นั่งเป็นพลาสติกแข็งสามารถยกขึ้นได้โดยไม่ล้ม หรือโถส้วมที่สำเร็จรูปตามท้องตลาดที่นิยมใช้ในโรงแรมจะเป็นประเภทส้วมชักโครก

(ฉ) น้ำร้อน

ที่ใช้สำหรับห้องพักควรมีเครื่องบีบติดไว้โดยเฉพาะเมื่อเวลาเปิดน้ำร้อนจะออกมาทันที สะดวกต่อการใช้งานเมื่อต้องการใช้

(ช) ที่แต่งตัวและที่อาบน้ำ จะต้องมียุภัณฑ์ดังนี้

- กระจกเช็ดหน้า
- กระจกม้วนรวมทั้งที่ยึดกระจกสำหรับห้องส้วม
- ราวแขวนผ้าเช็ดตัว ราวที่อาบน้ำและที่โถส้วมอย่างละ 1

ราว

- มีผนังกันแยกออกจากกัน
- ที่แขวนผ้าเช็ดตัวแบบชิง หรือแบบวางซ้อนกัน
- ราวจับโครเมียมขนาด 60 เซนติเมตร อยู่เหนืออ่างน้ำ ที่

ยึดราวต้องแน่นหนามาก

- ที่วางสบู่
- พรหมยางปูภายในอ่าง

(ซ) อ่างล้างหน้า ล้างมือ ที่วางสบู่

ควรมีลักษณะที่สวยงาม สะดวกต่อการใช้งานและการวางตำแหน่งของสุขภัณฑ์นี้เพื่อให้เกิดความสะอาดสบาย เช่น สีเหลี่ยมผืนผ้า รูปไข่ รูปกลม มีทั้งแบบยึดติดกำแพงและผนัง และแบบที่ก่อกขึ้นมาเป็นโต๊ะ อ่างล้างหน้าจะสูงจากพื้นประมาณ 0.80 เมตร ส่วนที่เป็นโต๊ะวางอ่างล้างหน้ามักติดกระจกเงาไว้ด้านหลังอ่างล้างหน้า

(ณ) กระจกเงา

ขนาดไม่น้อยกว่า 0.50 - 1.00 เมตร ติดอยู่เหนืออ่างล้างหน้า

(ญ) เคาน์เตอร์ล้างหน้า

ที่กั้นน้ำกระเซ็นด้านหลังควรใช้วัสดุทนน้ำได้

2.21.3.8หลักในการจัด

หลักที่ควรคำนึงถึงสำหรับการจัดสร้างห้องน้ำห้องส้วม คือ

(ก) **ไม่ควรปูพื้นห้องด้วยวัสดุที่มีผิวหน้าลื่นและเรียบเป็นมัน**

เช่น กระเบื้องเคลือบ เพราะเมื่อเปียกน้ำอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย

ควรใช้วัสดุที่มีผิวหน้าค่อนข้างหยาบ เช่น โม่เสกชนิดด้าน เซรามิกชนิดด้าน เป็นต้น

(ข) **เมื่อเปิดบานประตูแล้วไม่ควรบังสวิตช์ไฟ ควรใช้ปลั๊กและสวิตช์ไฟแบบกันน้ำ และไม่ควรถัดตั้งในส่วนที่น้ำสามารถกระเด็นได้ถึง**

(ค) **การติดตั้งระบบดูดอากาศ เพื่อระบายอากาศควรอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมไม่ก่อให้เกิดเสียงรบกวน**

- ไม่ควรตั้งโถส้วมตรงกับประตู

- ท่อระบายน้ำควรมีขนาดใหญ่พอสมควร และพื้นห้องต้องเท

ลาดไปยังบริเวณท่อระบายน้ำ

- ควรติดฉากพลาสติกหรือกระจกเลื่อนระหว่างส่วนอาบน้ำกับส่วนอื่นๆ ที่พื้นอาจก่อบสูงประมาณ 0.20 เมตร เพื่อไม่ให้น้ำกระเด็นหรือไหลไปยังส่วนอื่นๆ

- ตำแหน่งของท่อน้ำส่วนของโถส้วมไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ เพราะจะเป็นตำแหน่งการเดินท่อของทั้งโครงการ หากปรับเปลี่ยนตำแหน่งอาจทำให้ยุ่งยาก แต่ปรับหรือเพิ่มขยายขนาดของห้องได้ตามความเหมาะสม

2.21.3.9 ห้องน้ำ

ห้องน้ำในห้องพักมักจะประกอบด้วย โถส้วม อ่างล้างหน้า กระจก อ่างอาบน้ำ พร้อมฝักบัว อาจจะมีโถปัสสาวะผู้ชาย ทั้งนี้การวางตำแหน่งแต่ละส่วนควรจะคำนึงถึงการวางท่อ การแชร์ช่องท่อกับห้องน้ำของห้องพักที่ติด กัน และมีส่วนที่เปิดเช็คท่อได้ เพื่อการซ่อมบำรุง ในบางประเทศอาจจะมีข้อกำหนดห้องน้ำสำหรับคนพิการ โดยอาจจะต้องห้องพักที่คนพิการสามารถใช้ได้อย่างน้อยจำนวนหนึ่ง ห้องน้ำสำหรับคนพิการก็ต้องมีราวจับ มีพื้นที่ที่รถเข็นสามารถเข้าถึงได้ ส่วนอื่นๆ ในห้องน้ำ ควรมีได้แก่ ชั้นวางผ้าเช็ดตัว ผ้าเช็ดหน้า ที่แขวนเสื้อ และอื่นๆ

2.21.3.10 ทางเดินในส่วนห้องพักและบันได

ทางเดินไม่ควรจะยาวเกินไป ความกว้างประมาณ 1.20 – 2.00 ม. แล้วแต่ชนิดของโรงแรม ส่วนผ้าเปดาน ของทางเดินในโรงแรมมักจะเป็นที่สำหรับงานระบบทางวิศวกรรม พื้นถึงเปดานไม่ควรต่ำกว่า 2.25 ม. ป้ายบอกทางไปแต่ละห้อง หรือทางไปสู่บันไดหนีไฟควรชัดเจน มีไฟฉุกเฉิน ควรมีปลั๊กไฟไว้เป็นช่วงๆ เพื่อการซ่อมบำรุงหรือการทำความสะอาด การใช้พรมจะทำให้ลดเสียงในทางเดิน อาจจะมีตู้เครื่องตีหรือตู้น้ำแข็ง ในส่วนโถงแต่ละชั้นหรือใกล้ช่องลิฟท์

2.21.3.11 การป้องกันเพลิงไหม้

ขึ้นอยู่กับเทศบัญญัติของแต่ละที่ ประตูห้องพักควรจะทนไฟได้อย่างน้อยครึ่ง ชั่วโมง ผนังห้องควรจะทนได้ อย่างน้อย 1 ชั่วโมง ยกเว้นว่าจะมีระบบ Springer ในทางเดิน ให้เช็ค เทศบัญญัติในรายละเอียด

2.21.4 ข้อมูลส่วนบริการ

2.21.4.1 สปา (SPA)

ประกอบด้วย อ่างน้ำวน (JACUZZI, WHIRPOOL BATHS) เป็นลักษณะที่ ดัดแปลงจากการอาบน้ำแร่ น้ำร้อน คือ อ่างน้ำวน เป็นน้ำร้อนที่ถูกหมุนวนอยู่ภายในถังขนาดต่างๆ สามารถปรับน้ำที่พุ่งออกมาให้เป็นน้ำวน ปรับให้วนตัวได้

2.21.4.2 ประโยชน์ที่ได้รับจาก JACUZZI

ช่วยในการผ่อนคลายกล้ามเนื้อที่ใช้งานตลอดทั้งวัน ทำให้กล้ามเนื้อเกิดการคลายตัวจากการเกร็งตัว ทั้งยังช่วยพักผ่อนสมองให้มีความรู้สึกโล่ง ปลอดโปร่ง รวมถึงทำให้ผิวหนังสดชื่นขึ้นด้วย คือ วงกลม วงรี หรือแล้วแต่จะออกแบบ อ่างอาจทำจากวัสดุประเภทไฟเบอร์กลาส, อ่างกระเบื้องเคลือบ, หินสังเคราะห์ ฯลฯ ความกว้างของอ่างโดยมากมีตั้งแต่ 1.20 เมตรขึ้นไป

(ก) โครงสร้างอ่างน้ำวนแบบไฟเบอร์กลาส

(ข) ระบบการทำน้ำวน (Support System)

- Pump
- Filter เป็นส่วนกรองน้ำหมุนเวียนในสภาวะ
- Heater ระบบท่อปล่อยอากาศให้น้ำวน

ระบบระบายน้ำเสียรูปร่างอาจเป็นถังกลมตั้งตรง หรือสอปลงด้านล่างหรืออ่างวงรี ไม่นิยมทำอ่างไม้ วัสดุที่เปลี่ยน การทำอ่างจะตั้งเหนือพื้นดิน และนิยมยกพื้นบริเวณนั้นให้เสมอขอบสระ

2.21.4.3 ห้องซาวน่า (SAUNA ROOM)

ซาวน่าเป็นวิธีการอบตัวเพื่อสุขภาพ โดยการใช้ความร้อนแห้ง (Dryheat Bathing) ซึ่งได้รับความร้อนจากหินเผาไฟที่กระจายออกมา ซึ่งความร้อนแห้งนี้จะมีอุณหภูมิสูงกว่าความร้อนในห้องอบไอน้ำชนิดที่เรียกว่า เตอร์กิชบัท (Turkish Bath) อุปกรณ์เครื่องใช้ ประกอบการอบซาวน่า ประกอบด้วย

(ก) เทอร์โมมิเตอร์

เพื่อวัดอุณหภูมิในห้องอบซาวน่า

(ข) ไฮโกรมิเตอร์

เป็นเครื่องมือวัดความชื้นสัมพัทธ์ซึ่งอาจอยู่ร่วมกับเทอร์โมมิเตอร์ก็ได้

- ถังน้ำและที่ตักน้ำ (Bucket and Ladle) ส่วนใหญ่ทำจากไม้
- Vihtas เป็นมัดกิ่งไม้ซึ่งนำมาจากก้านไม้ของไม้เนื้ออ่อน นำไป

ตากแห้ง การใช้งานโดยการนำไปจุ่มน้ำให้อ่อนตัวใช้ในการสลัดน้ำให้ทั่วระหว่างการอบชาวนา ซึ่งจะช่วยให้อ่างกายมีการหมุนเวียนโลหิตที่ดี

2.21.4.4 ส่วนบริการเสริมความงาม ประกอบด้วย

(ก) Face Treatment area

เป็นส่วนที่ให้บริการเกี่ยวกับการเสริมความงามบนใบหน้า ประกอบด้วย

(ข) ห้องทำหน้าแบบเตียงเดี่ยว (1 เตียง)

ใช้พื้นที่ 22.5 ตารางเมตรต่อ 1 ห้อง

(ค) ห้องทำหน้าแบบเตียงคู่ (2 เตียง)

ใช้พื้นที่ 32.5 ตารางเมตรต่อ 1 ห้องในแต่ละห้องมีผู้ให้บริการและ

ภายในห้องประกอบด้วยอุปกรณ์ดังนี้

- เตียงทำหน้าขนาด 0.80x1.60 เมตร สามารถปรับระดับได้
- ชั้นวางอุปกรณ์ขนาด 0.60x0.60 เมตร
- อ่างล้างอุปกรณ์
- บริเวณผสมส่วนผสมที่ใช้ในการบำรุงผิว
- ตู้เก็บอุปกรณ์และส่วนผสม
- ชั้นวางอุปกรณ์แบบเคลื่อนที่
- ที่แขวนเสื้อ
- อ่างล้างหน้าและกระจก
- บริเวณที่นั่งพักของผู้ใช้บริการ และโต๊ะรับแขก

2.21.4.5 Hair Treatment area

เป็นส่วนบริการเกี่ยวกับการเสริมแต่งทรงผม ประกอบด้วยอุปกรณ์ต่างๆต่อไปนี้

(ก) เก้าอี้ทำผม

(ข) กระจก

(ค) ชั้นวางของ

(ง) ชั้นวางอุปกรณ์แบบเคลื่อนที่

(จ) เครื่องอบไอน้ำแบบเคลื่อนที่

(ฉ) อุปกรณ์หมักผมและทำสี

(ช) เตียงสระผม

(ซ) ชั้นวางอุปกรณ์ในการสระผม

2.21.4.6 Body Treatment area

เป็นส่วนที่ให้บริการเกี่ยวกับการเสริมความงามบนลำตัว ประกอบด้วย

(ก) ห้องแบบเตียงเดี่ยว (1 เตียง)

ใช้พื้นที่ 25 ตารางเมตรต่อ 1 ห้อง

(ข) ห้องแบบพิเศษ VIP

รวม พื้นที่ 40 ตารางเมตร

- ในแต่ละห้องจะมีผู้ให้บริการจำนวนขึ้นอยู่กับรายการที่ให้บริการ ภายในห้องประกอบด้วยอุปกรณ์ดังนี้

- เติงขนาด 0.90x1.90x0.50 เมตร
- ชั้นวางอุปกรณ์ ขนาด 0.60x0.60 เมตร
- อ่างล้างอุปกรณ์
- บริเวณผสมส่วนผสมที่ใช้ในการบำรุงผิว
- ตู้เก็บอุปกรณ์และส่วนผสม
  - ชั้นวางอุปกรณ์แบบเคลื่อนที่
- ที่แขวนเสื้อ
- อ่างล้างหน้าและกระจก
- บริเวณที่นั่งพักของผู้ใช้บริการ และโต๊ะรับแขก
- ห้องอาบน้ำและเครื่องพ่นไอน้ำ (Steam room)

2.21.4.6 ส่วนบริการนวด (Massage room)

ปัจจุบันการนวดมีหลายรูปแบบด้วยกันในที่นี้ขอ

กล่าวเฉพาะการนวดที่เป็นที่นิยมใช้ในศูนย์สุขภาพเท่านั้น

(ก) ห้องนวดแบบสวีดิช

- ควรเข้าห้องอบความร้อนหรือห้องซาวน่าก่อน เพื่อเป็นการช่วยขับเหงื่อ ในการนวดจะใช้เวลาประมาณ 60 นาที เป็นห้องนวดขนาดเล็กมีเตียงสำหรับนวด และมักมีการเปิดเพลงเพื่อสร้างบรรยากาศผ่อนคลายให้แก่ผู้ให้บริการ

- ห้องนวดแบบอโรมา (Aroma Therapy)
- ห้องนวดเท้า (Reflexology Massage)
- การนวดแบบไทย (Thai Massage)

2.22 งานระบบและอุปกรณ์ประกอบอาคาร

2.22.1 ระบบแสงสว่าง

ความส่องสว่าง เลือกความส่องสว่างให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์คือ

ชนิดวัสดุ	ความส่องสว่าง (ลักซ์)
โลหะ, หิน	ไม่จำกัด
ไม้	150

ที่มา : พรทิพย์

2.22.1.1 ส่วนการให้บริการบำบัด

ในส่วนการบำบัด จะนำแสงสว่างหนึ่งจากธรรมชาติเข้ามาเป็นหลัก ในช่วงเวลา กลางวัน ส่วนเวลากลางคืนจะมีแสงไฟ อินแคนเดสเซนต์ซึ่งฝังภายในฝ้า มาช่วยสร้างบรรยากาศ เนื่องจากเป็นส่วนที่ต้องการให้มีความรู้สึกผ่อนคลายเป็นพิเศษ แสงจึงไม่ควรมีลักษณะจ้า หรือ แสงบาดตา ซึ่งแสงส่วนใหญ่ไม่ได้ส่องลงมาโดยตรง แต่ผ่านการกรองแสงจากผ้าที่ทำหน้าที่ คล้ายฝ้าเพดาน และสร้างบรรยากาศให้มีความรู้สึกน่าสบาย

2.22.1.2 ส่วนร้านค้าจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ

การส่องสว่างร้านค้านี้ใช้ไฟค่อนข้างมาก เนื่องจากต้องการใช้แสงเพื่อเชิญชวน ให้คนเข้าร้านมาก และต้องการให้สว่างเพื่อเด่น และส่งเสริมการขาย การให้แสงสว่างทางร้าน จำหน่ายผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ แบ่งเป็น 2 อย่าง

(ก) การให้แสงสว่างทั่วไป

(ข) การให้แสงสว่างแบบเน้น

ซึ่งการให้แสงสว่างทั่วไปอาจจะใช้โคมฟลูออเรสเซนต์ หรือโคมอินแคน เดสเซนต์ ส่วนการให้แสงสว่างแบบเน้นจากโคมอินแคนเดสเซนต์ หรือจากโคมไฟแรงดันต่ำซึ่งใช้ ไฟฟ้ามาก ซึ่งกำลังไฟฟ้าที่ใช้ในร้านค้าอยู่ที่ 50 – 150 วัตต์ต่อตารางเมตร การให้แสงสว่างในร้านค้าจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพมีวัตถุประสงค์ 3 อย่าง

(ค) การให้แสงสว่างเพื่อดึงดูดลูกค้าให้เข้ามาในร้าน

(ง) การให้แสงสว่างที่ตัวสินค้า

(จ) การให้แสงสว่างที่จุดขายเพื่อการเก็บเงินหรือรูดการ์ด

ร้านค้าของทางโครงการเลือกให้แสงสว่างจากหลอดอินแคนเดสเซนต์ และบริเวณที่ต้องการเน้นจะใช้ไฟสปอร์ตติดรางไฟ (Light Track) ซึ่งความส่องสว่างในร้านค้าอยู่ ในเกณฑ์ประมาณ 700 – 1500 ลักซ์ โดยคำนึงตามตารางแสดงกำลังไฟ ดังนี้

ตารางที่ 2.6 แสดงกำลังไฟสำหรับความสูงฝ้า 4 เมตรที่ 500 ลักซ์

แสงสว่างเนื่องจากชนิดหลอดต่าง ๆ	วัตต์ต่อตารางเมตร
อินแคนเดสเซนต์ - ไฟส่องโดยตรง	55

- ไฟส่องโดยทางอ้อม	110
ฟลูออเรสเซนต์ - ไฟส่องโดยตรง	18
- ไฟส่องโดยทางอ้อม	36

รายละเอียด	ความส่องสว่าง (ลักซ์)
แสงสว่างทั่วไปในร้านค้า	500 – 1000
ส่องเน้นในร้านค้า	1500 – 3000
แสงสว่างไปในตู้กระจก	100 – 2000
ส่องเน้นในตู้กระจก	500 - 10000

ที่มา : พรทิพย์

หลอดไฟฟ้าที่เลือกใช้พิจารณาถึงเรื่องแสงสี การใช้งาน และอายุการใช้งานด้วย โดยเลือกใช้หลอดอินแคนเดสเซนต์ หลอดฮาโลเจนความดันต่ำในส่วนที่ต้องการเน้น และหลอดฟลูออเรสเซนต์ ชนิด วอร์มไวท์ เคยไลทในพื้นที่ทางเดิน – พื้นที่ทั่วไปในร้าน

ส่วนห้องบรรยาย และห้องสัมมนา

ห้องบรรยายควรมีแสงสว่างให้เพียงพอทั่วห้องเพื่อการใช้สายตาของผู้ที่ฟังการบรรยาย ความส่องสว่างในห้องบรรยายประมาณ 500 ลักซ์ ความสว่างที่หน้ากระดานประมาณ 700 ลักซ์ นอกจากความส่องสว่างแล้วมีการคำนึงถึงเรื่องการเปิดปิด สวิตช์ไฟค่อนข้างสำคัญ จึงมีสวิตช์แยกปิด – เปิดไฟด้านหน้าโดยเฉพาะเมื่อต้องการฉายสไลด์ และมีสวิตช์ไฟเพื่อเปิดโคมที่อยู่ใกล้หน้าต่างเพื่อประหยัดพลังงาน เพราะมีแสงจากภายนอกมาช่วยในตอนกลางวัน และเปิดสวิตช์เฉพาะบริเวณด้านในที่ไม้อยู่ใกล้หน้าต่างเพื่อประหยัดพลังงานไฟฟ้า

2.23 ไฟฟ้าแสงสว่างสำรอง และฉุกเฉิน

ไฟฟ้าแสงสว่างปกติเมื่อดับลงบางครั้งก็ต้องอาศัยไฟฟ้าแสงสว่างฉุกเฉิน และสำรอง เพื่อให้สามารถมองเห็นเพื่อการหนีออกจากอาคารได้ เมื่อเกิดปัญหาขึ้นภายในอาคาร เช่น ไฟไหม้ ดังนั้นจึงต้องการแสงสว่างฉุกเฉินให้เพียงพอเพื่อเห็นทางเท่านั้น

ทางโครงการได้จัดติดตั้งระบบไฟฟ้าแสงสว่างฉุกเฉิน ซึ่งเป็นไฟฟ้าแสงสว่างจากแบตเตอรี่มีติดตั้งไปตามจุดต่าง ๆ ที่สำคัญของโครงการ เช่น ส่วนสำนักงานของโครงการ ส่วนประชาสัมพันธ์ ส่วนร้านจำหน่ายอาหารเพื่อสุขภาพ ฯลฯ โคมไฟฉุกเฉินภายในโครงการมีการทำงานเป็นแบบ ไม่เปิดตลอด (Non – Maintained) คือ เป็นโคมไฟฉุกเฉินที่ไม่เปิดเมื่อมีไฟฟ้าปกติ และเมื่อไฟดับจึงเปิดได้ ซึ่งทางโครงการจะมีการตรวจตรา และทดสอบสภาพหลอดไฟทุก 6 เดือน

2.24 ประเภทของหลอดไฟ

2.24.1 หลอดฟลูออเรสเซนต์

ปัจจุบันแหล่งกำเนิดแสงสว่างจากหลอดไฟฟ้าชนิดต่าง ๆ ได้เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวันของเรามากขึ้น ไม่ว่าจะใช้เพื่อให้แสงสว่างบ้านเรือน อาคาร ถนน หรือเพื่อการพาณิชย์ ทำให้ผู้ผลิตมีการปรับปรุงรูปแบบ และประสิทธิภาพของหลอดให้เหมาะสมต่อการใช้งาน ซึ่งหลอดไฟฟ้าแสงสว่างที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย ในบ้านเรือนและอาคารต่าง ๆ คือ หลอดฟลูออเรสเซนต์หรือที่เรียกติดปากว่า หลอดนีออน มีลักษณะเป็น หลอดเรียวยาว หรือตัดโค้งเป็นวงกลม แต่ที่นิยมใช้กันมากที่สุด คือ หลอดชนิดทรงกระบอกกลมยาวมีขั้วและ ฐานหลอดอยู่ที่ปลายทั้งสองข้างหลอดฟลูออเรสเซนต์ประสิทธิภาพสูง คือ หลอดฟลูออเรสเซนต์รุ่นใหม่ที่มีกำลังส่องสว่างสูงเท่ากับหลอด ฟลูออเรสเซนต์ธรรมดา แต่กินไฟน้อยกว่ามีประสิทธิภาพแสงสูงกว่า และมีขนาดเรียวกะทัดรัด สามารถ นำไปสวมกับขาหลอดเดิมได้ทันทีโดยไม่ต้องเปลี่ยนบัลลาสต์หรือสตาร์ทเตอร์ ปัจจุบันได้มีการผลิตสารเคลือบเรืองแสงซึ่งฉาบไว้ด้านในของหลอดแก้วได้มีการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น จึงสามารถทำให้หลอดมีขนาดเล็กลง ซึ่งความกว้างของหลอดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางได้ 2.6 ซม. มีกำลังไฟฟ้า ลดลงเหลือเป็นขนาด 18 วัตต์ วัตต์ความยาวได้ 60 ซม.ม. พลังการส่องสว่าง 1,030 ลูเมน อายุการใช้งาน 7,500 ชั่วโมง และขนาด 36 วัตต์ วัตต์ความยาวได้ 120 ซม.ม. พลังการส่องสว่าง 2,600 ลูเมน อายุการใช้งาน 7,500 ชั่วโมง

2.24.1.1 วิธีการเลือกซื้อหลอดฟลูออเรสเซนต์ประสิทธิภาพสูง

ปัจจุบันตามท้องตลาดมีการจำหน่ายหลอดฟลูออเรสเซนต์ประสิทธิภาพสูง 2 ขนาด คือ ขนาด 18 วัตต์ และ 36 วัตต์ ถ้าท่านต้องการหลอดฟลูออเรสเซนต์ประสิทธิภาพสูง ควรปฏิบัติดังนี้

(ก) บอกผู้ขายว่าต้องการ หลอด 18 วัตต์ หรือ หลอด 36 วัตต์ หรือ หลอดผอม หรือ หลอดประหยัดพลังงาน

(ข) สังเกตว่าหลอดฟลูออเรสเซนต์ประสิทธิภาพสูงจะมีขนาดเล็กกว่า คือ มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 2.6 ซม.

-หลอดฟลูออเรสเซนต์ประสิทธิภาพสูงและหลอดฟลูออเรสเซนต์ธรรมดาจะมีอายุการใช้งานเท่ากันคือประมาณ 7,500 ชั่วโมง แต่จะช่วยประหยัดไฟฟ้าได้ถึง 5 - 10 % โดยหลอดฟลูออเรสเซนต์ประสิทธิภาพสูงสามารถนำ มาเปลี่ยนแทนหลอดเก่าได้ทันที

- กรณีที่ใช้กับเพดานสูงเกินกว่า 5-7 เมตร หลอดประเภทนี้ไม่เหมาะเพราะต้องใช้จำนวนโคมมาก หรืออายุการใช้งานไม่มากพอ ทำให้ต้องเปลี่ยนหลอดบ่อย ต้องเสียค่าใช้จ่ายในเรื่องการบำรุงรักษา

- ถ้าจำเป็นต้องใช้หลอดประเภทนี้ที่เพดานสูงเกินกว่า 7 เมตร เช่นที่ใช้ในหลืบ เป็นต้น อาจใช้หลอดและวงจรเรปิดสตาร์ท(Rapid start) ซึ่งมีอายุการใช้งาน ประมาณ 20000 ชม. เมื่อเทียบกับหลอดอุ่นไส้(Preheat)ที่มีอายุการใช้งานโดยเฉลี่ย 8000-10000 ชม.การใช้งานของหลอดฟลูออเรสเซนต์ควรเลือกสีหลอดใช้ให้ถูกต้องจะทำให้คุณภาพการให้แสงดีขึ้น สีของหลอดฟลูออเรสเซนต์มีทั้งหลอด เดไลท์ (6500 K) คูลไวท์ (4200- 4500 K) และ วอร์มไวท์ (2700-3000K)

งานที่ต้องการความส่องสว่างสูงกว่า 500 ลักซ์ ควรใช้หลอดเดไลท์

งานที่ต้องการความส่องสว่าง 300-500 ลักซ์ ควรใช้หลอดคูลไวท์

งานที่ต้องการความส่องสว่างต่ำกว่า 300 ลักซ์ ควรใช้หลอดวอร์มไวท์

ความส่องสว่างกับชนิดสีของหลอดที่แนะนำให้ใช้เป็นพื้นฐานเท่านั้น บางครั้งอาจไม่เป็นไปตามกฎเกณฑ์ดังกล่าว เช่นพื้นที่ใกล้เคียงกันควรใช้หลอดที่มีสีเดียวกัน ตัวอย่างได้แก่ บริเวณงานเลี้ยงในโรงแรมที่ใช้หลอดอินแคนเดสเซนต์ และเมื่อเปิดประตูออกไปถึงอีกพื้นที่หนึ่งก็ควรใช้หลอดที่มีสีหลอดใกล้เคียงกัน อาจใช้หลอดวอร์มไวท์ เป็นต้น

หลอดฟลูออเรสเซนต์ทั่วไป หรือฮาโลฟอสเฟตเมื่อใช้งานไปนาน จะมีปริมาณแสงลดลง 15-20% ปัจจุบันมีหลอดฟลูออเรสเซนต์ปลั๊กการส่องสว่างสูงได้แก่หลอดฟลูออเรสเซนต์แบบไทรแบนด์ หรือไฟว์แบนด์ที่ให้ปริมาณแสงค่อนข้างคงที่ และมีสเปคตรัมสีดีกว่าหลอดฟลูออเรสเซนต์ธรรมดาประสิทธิภาพของหลอดฟลูออเรสเซนต์แบบต่างๆดังนี้

หลอดฟลูออเรสเซนต์ธรรมดา	45-80 ลูเมนต่อวัตต์
หลอดฟลูออเรสเซนต์ปลั๊กการส่องสว่างสูง (ไทรแบนด์ หรือไฟว์แบนด์)	73-93 ลูเมนต่อวัตต์

ภาพที่ 2.1 ภาพแสดงหลอดฟลูออเรสเซนต์

ที่มา : http://www.pcd.go.th/info_serv/haz_lamp.htm

2.24.1.2 หลอดคอมแพคต์ฟลูออเรสเซนต์

หลอดคอมแพคต์ฟลูออเรสเซนต์ หรือ หลอดฟลูออเรสเซนต์ขนาดกะทัดรัด เป็นหลอดขนาดเล็กที่ได้มีการพัฒนาขึ้น มาจากเทคโนโลยีของหลอดฟลูออเรสเซนต์ และได้มีการนำมาใช้แทนหลอดไส้ในงานส่องสว่างทั่วไปเพื่อให้เกิดการประหยัดพลังงานเมื่อเทียบกับหลอดไส้ * เพราะที่การส่องสว่างที่เท่ากัน หลอดคอมแพคต์ฟลูออเรสเซนต์จะต้องการพลังงานน้อยกว่า ประมาณ 4 เท่า เนื่องจากให้ค่าประสิทธิภาพการส่องสว่างที่สูงกว่า และ หลอดก็มีอายุการใช้งานนานกว่าหลอดไส้ ประมาณ 3 – 12 เท่า ขึ้นกับรุ่นของหลอดคอมแพคต์ฟลูออเรสเซนต์ ที่มีรุ่นอายุการใช้งานให้เลือกใช้ได้หลายแบบ เช่น รุ่นอายุการใช้งาน 3,000 ชม 5,000 ชม 8,000 ชม. 10,000 ชม. 12,000 ชม.

หลอดคอมแพคต์ฟลูออเรสเซนต์มีหลายลักษณะ

จำแนกตามลักษณะการติดตั้งบัลลาสต์ สามารถจำแนกได้ 2 ชนิด คือ

(ก) หลอดคอมแพคต์ฟลูออเรสเซนต์แบบมีบัลลาสต์ภายใน

เป็นหลอดที่มีการออกแบบบัลลาสต์ให้มีลักษณะติดกับชุดหลอด โดยเลือกใช้อุปกรณ์ของบัลลาสต์ที่มีอายุการใช้งานใกล้เคียงกับอายุการใช้งานของหลอด หลอดคอมแพคต์ฟลูออเรสเซนต์แบบมีบัลลาสต์แกนเหล็กและ สตาร์ทเตอร์อยู่ภายใน มีลักษณะหัวหลอดเป็นเกลียวแบบ E27 ใช้เปลี่ยนแทนหลอดไส้ มีอายุการใช้งาน เช่น 8,000 ชม. การใช้งานเหมาะสำหรับการติดตั้งในโคมไฟที่มีช่องว่างอากาศมากพอ และ ติดตั้งในลักษณะหงายหลอดขึ้น เช่น โคมไฟรั้ว (หากติดตั้งแทนหลอดไส้ในโคมไฟส่องลงที่ไม่มีช่องระบายอากาศแล้ว จะเกิดปัญหาการระบายความร้อนไม่เพียงพอ ที่อาจทำให้การเปล่งแสงลดลงประมาณ 40 – 80 % จากการเปล่งแสงที่ลดลงตามอุณหภูมิแวดล้อมที่สูงขึ้น และ จากการบดบังช่องแสงจากน้ำยาเคลือบหลอดของบัลลาสต์ที่หยดมาบังช่องแสงได้ และ อายุการใช้งานลดลงต่ำกว่า 8,000 ชม.) โดยทั่วไปมีค่าประสิทธิภาพการส่องสว่างไม่น้อยกว่า 45 lm/W

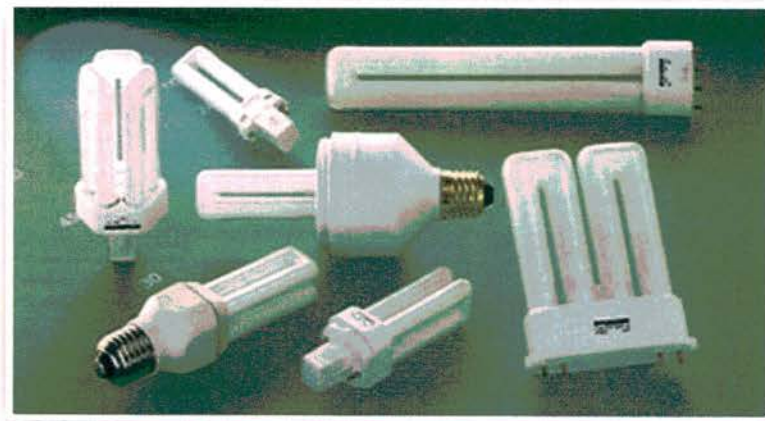
หลอดคอมแพคต์ฟลูออเรสเซนต์แบบมีบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์ มีลักษณะเล็กกว่าแบบบัลลาสต์แกนเหล็ก มีน้ำหนักเบากว่า มีลักษณะหัวหลอดแบบ E27 , E14 การใช้งานเหมาะสำหรับการติดตั้งในโคมไฟที่มีช่องว่างอากาศมากพอ มีขายหลายรุ่นที่มีอายุการใช้งานแตกต่างกัน เช่น รุ่นอายุการใช้งาน 3,000 ชม 5,000 ชม 8,000 ชม. 10,000 ชม. 12,000 ชม. โดยทั่วไปมีค่าประสิทธิภาพการส่องสว่างไม่น้อยกว่า 54 lm/W

(ข) หลอดคอมแพคต์ฟลูออเรสเซนต์แบบมีบัลลาสต์ภายนอก

สามารถเปลี่ยนเฉพาะตัวหลอดได้ในกรณีหลอดเสีย โดยไม่ต้องเปลี่ยนบัลลาสต์ หลอดจะมีหัวหลอดแตกต่างกันหลายแบบ เช่น หัวหลอดแบบ G23, 2G7, G24d-1, G24d-2, G24d-3, G24q-1, G24q-2, G24q-3, GX24d-1, GX24d-2, GX24d-3, GX24q-1, GX24q-2,

GX24q-3, GR8 , GR10 , 2G11 โดยทั่วไปมีค่าประสิทธิภาพการส่องสว่างไม่น้อยกว่า 40 - 45 lm/W

- ใช้กับโคมไฟส่องลงในกรณีให้แสงทั่วไป ถือว่าประหยัดพลังงานแสงสว่างได้มากเมื่อเทียบกับการใช้หลอดอินแคนเดสเซนต์ในโคมไฟส่องลง
- ใช้แทนหลอดอินแคนเดสเซนต์และฮาโลเจนได้กรณีที่เป็นทางด้านการส่องสว่างทั่วไป
- การเลือกใช้ชนิดสีของหลอดมีความสำคัญสำหรับงานแต่ละชนิด ถ้าเป็นความส่องสว่างต่ำก็ควรใช้หลอดที่มีอุณหภูมิสีต่ำ คือสีเหลือง หรือหลอดวอร์มไวท์ ถ้าเป็นความส่องสว่างสูงก็ควรใช้หลอดที่มีอุณหภูมิสีสูง เช่นหลอดคูลไวท์
- การเปลี่ยนหลอดคอมแพคต์ฟลูออเรสเซนต์แทนที่หลอดอินแคนเดสเซนต์ในโคมไฟส่องลงให้ระวังเรื่องการระบายความร้อน ซึ่งทำให้อายุการใช้งานของหลอดสั้นลงมากและระวังเรื่องแสงบาดตา
- บริเวณที่จำเป็นต้องปิดไฟไว้นานๆ เช่น ไฟรั้ว ไฟทางเดิน อาจใช้หลอดคอมแพคต์ฟลูออเรสเซนต์ ซึ่งมีอายุการใช้งานนานกว่าหลอดอินแคนเดสเซนต์
- แบบที่มีบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์ในตัวจะมีฮาร์มอนิกส์สูง และในกรณีที่ต้องใช้หลอดจำนวนมากให้ระวังปัญหาเรื่องฮาร์มอนิก
- หลอดคอมแพคต์ฟลูออเรสเซนต์ที่ใช้ในบริเวณที่มีอุณหภูมิสูงเกินไปหรือต่ำเกินไป ทำให้ปริมาณแสงสว่างจากหลอดลดลงมาก ดังนั้นถ้าใช้หลอดประเภทนี้ต้องพิจารณาเรื่องนี้โดยเฉพาะโคมที่มีการระบายอากาศไม่ดี เป็นต้น

ภาพที่ 2.2 ภาพแสดงหลอดคอมแพคต์ฟลูออเรสเซนต์

ที่มา : <http://www.tieathai.org/know/lamp/know4.htm>

2.24.1.3 หลอดหลอดโซเดียมความดันไอต่ำ

หลอดชนิดนี้ให้ประสิทธิภาพมากที่สุดในบรรดาหลอดทั้งหมด ตัวหลอด

ประกอบด้วย arc tube รูปตัวยูซึ่งทำด้วยแก้ว borate ภายในบรรจุก๊าซอาร์กอนและนีออน ที่ความดัน ประมาณ 200-300 N/sq.m เพื่อช่วยในการ start หลอด นอกจากนี้ยังบรรจุโซเดียมซึ่งจะกลายเป็นไอที่อุณหภูมิ 90 องศาเซลเซียส ที่ความดันประมาณ 3-4 N/sq.m ส่วนตัวหลอดหรือ กระเปาะแก้วด้านนอก (Outer bulb) ทำด้วยแก้วธรรมดาเคลือบผิวด้านในด้วย indium oxide เพื่อช่วยสะท้อนรังสีอินฟราเรด ช่องว่างระหว่าง outer bulb กับ arc tube จะเป็นสุญญากาศ ตัว กระเปาะด้านนอก ยังช่วยรักษาอุณหภูมิของ arc tube ให้มีอุณหภูมิทำงาน ที่ประมาณ 260 องศา เซลเซียส

- บริเวณ
- ชนิด
- ATM เป็นต้น
- ทางด้านความปลอดภัย
- (ก) ใช้กับงานที่ไม่ต้องการความถูกต้องสี เช่น ไฟถนน งานส่อง
  - (ข) หลอดประเภทนี้มีประสิทธิภาพสูงสุด เมื่อเทียบกับหลอดทุก
  - (ค) ไม่ควรใช้กับงานที่ต้องการความถูกต้องสี เช่น บริเวณเบิกเงิน
  - (ง) ไม่ควรใช้กับงานที่ต้องเปิดหลอดและสว่างทันที เช่น งาน

ภาพที่ 2.3 ภาพแสดงหลอดหลอดโซเดียมความดันไอต่ำ

ที่มา : <http://montri.rmutl.ac.th/old/electrical2009/light/lps/lps.html>

2.24.1.4 หลอดปล่อยประจุความดันไอสูง

- มุมองศาในการใช้งานหลอด (Burning position) การใช้งานของหลอดต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ผลิตซึ่งจะระบุไว้ไม่เช่นนั้นจะมีผลต่อ ประสิทธิภาพ และอายุการใช้งานของหลอด
- แรงดันของแหล่งจ่ายไฟ (Supply voltage) ของหลอดประเภทนี้จะต้องไม่มากหรือน้อยเกินกว่า 5% เพราะจะมีผลต่ออายุการใช้งานและอุณหภูมิของหลอด
- อุปกรณ์ประกอบ เช่น บัลลาสต์ อิกไนเตอร์วงจรการต่อต้องให้เหมาะสม มิฉะนั้นจะมีผลต่ออายุการใช้งานของหลอด การจุดติด เป็นต้น
- หลอดประเภทนี้ให้แสงสีที่ถูกต้องตามคุณลักษณะของหลอดหลังจากใช้งานไปแล้วประมาณไม่น้อยกว่า 100 ชม.
- ไม่ควรใช้กับงานที่ต้องการการเปิดหลอดและสว่างทันที เช่น ระบบไฟฟ้าแสงสว่างฉุกเฉิน

2.24.1.5 หลอดปรอทความดันไอสูง

- ใช้แทนหลอดฟลูออเรสเซนต์กรณีที่ใช้กับเพดานสูงๆ
- ประสิทธิภาพของหลอดประเภทนี้ต่ำที่สุดในตระกูลหลอดปล่อยประจุความดันไอสูง ระบบที่ใช้หลอดนี้ถูกที่สุดในตระกูลหลอดปล่อยประจุความดันไอสูง เหมาะสำหรับใช้กับงานประเภทโรงงานอุตสาหกรรมทั่วไป แสงสว่างสาธารณะที่ต้องการความถูกต้องสี เช่น ไฟถนน ไฟสาธารณะ บริเวณร้านค้า

2.24.1.6 หลอดโซเดียมความดันไอสูง

- ใช้กับงานที่ไม่พิถีพิถันเรื่องความถูกต้องของสี เช่น โรงงานเหล็ก เป็นต้น
- งานที่เหมาะสมใช้กับหลอดประเภทนี้ได้แก่ โรงงานที่ไม่มีปัญหาเรื่องความถูกต้องของสี ไฟส่องบริเวณที่ไม่ใช่ย่านธุรกิจ ไฟถนน ไฟสวนสาธารณะ
- หลอดโซเดียมความดันไอสูงบางประเภทได้มีการพัฒนาให้มีค่าความถูกต้องของสีสูงและเหมาะสมใช้กับงานได้กว้างขวางขึ้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาคูณสมบัติของหลอดเป็นประเภทไป
- ประสิทธิภาพของหลอดประเภทนี้สูงที่สุดในตระกูลหลอดปล่อยประจุความดันไอสูง
- หลอดประเภทนี้ให้สีเหมาะสมสำหรับงานทางด้านความปลอดภัย เพราะตามีความไวต่อการมองเห็นที่โทนสีเหลือง

2.24.1.7 หลอดเมทัลฮาไลด์

โดยทั่วไปคล้ายกับหลอดไอปรอท ซึ่ง arc tube ทำด้วย fuse silica แต่มีขนาดเล็กกว่า arc tube ของหลอดไอปรอท ภายในบรรจุ electrode ที่ทำด้วยทังสเตนล้วนๆ ไม่นิยมเคลือบด้วย สารเร่ง electron เนื่องจากสารนี้จะถูกทำลาย เมื่อรวมกับฮาโลเจน ภายในกระเปาะเองมีการเติมสารตระกูล halide ลงไปได้แก่ thalium, sodium, scandium iodide นอกเหนือไปจาก argon, neon, krypton, sodium และหยดปรอท สารฮาไลด์ที่เติมเข้าไปทำให้ได้รับปริมาณแสงเพิ่มขึ้น เกือบเท่าตัวเมื่อเทียบกับหลอดไอปรอท และมีแสงสีผสมมากขึ้น จนดูใกล้เคียงแสงแดด ดังนั้นกระเปาะแก้วจึงไม่จำเป็นต้องเคลือบสารฟอสเฟอร์ แต่อาจเคลือบเพื่อให้แสงสีนุ่มนวลขึ้น เท่านั้น นิยมใช้ในสนามกีฬาโดยเฉพาะที่มีการถ่ายทอดทางโทรทัศน์, สวนสาธารณะ, ไฟสาดอาคาร เป็นต้น การติดตั้งหลอดต้องเป็นไปตามที่ ผู้ผลิตกำหนดในเรื่องมุมของการจุดใส่หลอด เพื่อให้ได้ปริมาณแสงและ อายุการใช้งานรวมทั้งแสงสีที่ถูกต้อง

-ใช้กับงานที่ต้องการความถูกต้องสีมาก เช่น งานพิมพ์สี งานส่องสนามกีฬา และ ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น

-ระวังการใช้หลอดขนาดวัตต์ต่างกันในพื้นที่เดียวกันเนื่องจากสีอาจมีความแตกต่างกัน

หมายเหตุ

- กรณีเพดานไม่สูงกว่า 5 เมตรควรใช้หลอดฟลูออเรสเซนต์
- กรณีเพดานอยู่ระหว่าง 4-7 เมตรควรใช้หลอดหลอดปล่อยประจุความดันไอสูงแต่โคมเป็นชนิดโอบเบย์
- กรณีเพดานสูงกว่า 6 เมตรควรใช้หลอดหลอดปล่อยประจุความดันไอสูงแต่โคมเป็นชนิดไฮเบย์

ภาพที่ 2.4 ภาพแสดงหลอดเมทัลฮาไลด์

ที่มา : <http://montri.rmutl.ac.th/old/electrical2009/light/metalhalide/metalhalide.html>

2.25 ระบบเสียงและการควบคุม

ระบบเสียง และการควบคุมนั้นควบคุมเป็นพิเศษในส่วนห้องสัมมนาซึ่งเป็นส่วน
จำเป็นต้องมีการใช้ระบบเสียงที่ดี จึงคำนึงถึง *ภาวการณ์ฟังเสียงภายในห้อง*

2.25.1 เสียงเบื่องหลังจะต้องมีระดับต่ำพอ

2.25.2 การขจัดเสียงสะท้อนกลับซึ่งต่อเนื่องกันหลายครั้งหลายหน

2.25.3 การกระจายเสียงไปในที่ว่างในห้องที่เหมาะสม

2.25.4 ให้เสียงไปยังผู้ฟังที่ชัดเจน และดังพอ

ในส่วนห้องขนาดจำกัด - ห้องโยคะที่ต้องการความสงบ จึงเลือกคำนึงถึงวัสดุดูดเสียง
ประเภทที่เป็นแผ่นผิวหน้าเป็นใย Polted Fiber Surface ทำเป็นแผ่นใยไม้บาง ๆ

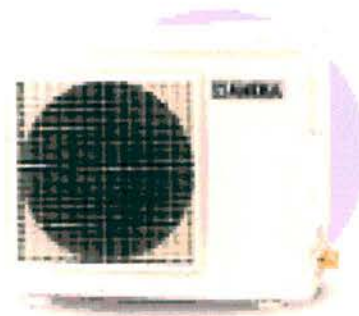
2.26 ระบบปรับอากาศ

ระบบปรับอากาศของโครงการใช้ในส่วนที่ห้องลิฟต์เกอร์ และห้องขนาดจำกัด (ขนาด
น้ำมัน) เป็นหลักและมีการกระจายกระแสลมเย็นไปยังส่วนทางเดิน เพื่อลดอุณหภูมิให้ต่ำลง ทำ
ให้อากาศภายในอาคารเย็นลงด้วย ดังนั้นจึงเลือกใช้เป็นระบบ Air Cooled Package โดยจะ
แยกระบบท่อออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนของพื้นที่อาคารทั่วไปกับส่วนขนาด และห้องลิฟต์เกอร์
และส่วนทางเดิน - พื้นที่ทั่วไป โดยไม่ให้อากาศหมุนเวียนนั้นปะปนกันเพื่อป้องกันอากาศชื้นที่
เกิดขึ้นจากการใช้งานในส่วน (เปียก) ส่วนห้องลิฟต์เกอร์ - ห้องขนาดจำกัด

2.26.1 เครื่องปรับอากาศแบบฝังฝ้าเพดาน กระจายลม 4 ทิศทาง

SC18M, SC24M

ภาพที่ 2.5 ภาพแสดงเครื่องปรับอากาศแบบฝังผนัง

ที่มา : <http://www.krabiair.com>

2.25.1.1 MICROTECH " LC " และ " SC "

(ก) แอร์ไม่แพร่เชื้อ แบบฝังฝ้าเพดาน

กระจายลม 4 ทิศทาง ยับยั้งแบคทีเรีย ด้วยฟิลเตอร์

ไมโครแบน (Filter Protection with Microban) Swing ได้อัตโนมัติ (เฉพาะรุ่น LC** จะเป็นรุ่นที่
ผลิตกันไมโครแบน ทั้งในส่วนถาดน้ำและฟิลเตอร์)

(ข) สินค้าผ่านการตรวจสอบมาตรฐาน

ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มอก.2134/2545 เรียบร้อยแล้ว

(ค) ควบคุมการทำงานด้วยรีโมทไร้สาย รับประทาน

คอมเพรสเซอร์ 5 ปี อะไหล่ 2 ปี

(ง) แผงคอยล์เย็น (Evaporator Coil)

ทำจากอลูมิเนียมสีฟ้า เคลือบสาร Hycor Anti-Microbial

Corrosion, Resistant, Hydrophilic Coated ยับยั้งการเจริญเติบโตของแบคทีเรีย ป้องกันการกัดกร่อนจากกรด / ต่าง

(จ) แผงคอยล์ร้อนสีทอง เคลือบสาร MT.Holty Gold

Corrosion Resistant Coated Fin Stock ป้องกันมลภาวะ

จาก ไอกรด หรือ ต่าง ในโรงงานอุตสาหกรรม หรือ ชายทะเล

(เฉพาะรุ่น PC13-18RSVNM-LC และ PC24RSVM-SC)

(ฉ) คอนเดนซิ่ง PC เป็น คอนเดนซิ่งที่ผลิตตัวถังด้วย โฟ

ลิเมอร์ มีความทนทาน ป้องกันการกัดกร่อนจากสนิม

(ช) คอนเดนซิ่ง VC และ UC เป็น คอนเดนซิ่งตัวถังเหล็ก

แข็งแรง ทนทาน

(ซ) คอนเดนซิ่งบรรจุน้ำยา มี Service Valae และ Drier

(ณ) PC**R และ VC**R ใช้คอมเพรสเซอร์ ROTARY

(ญ) VC**C และ UC**C ใช้คอมเพรสเซอร์ SCROLL

(ฐ) ราคารวมภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% แล้ว

ตารางที่ 2.7 แสดงราคาการติดตั้งเครื่องปรับอากาศแบบฝังในผนัง

ลำดับ	แฟนคอยล์	คอนเดนซิ่ง	ไฟฟ้า	BTU	EER	ราคา พร้อม ติดตั้ง
1	LC13MNVZM	PC13RSVZM	220	12,000	N/A	30,000
2	LC16MNVQM	PC16RSVQM	220	16,000	N/A	31,000
3	LC18MNVQM	PC18RSVQM	220	18,100	N/A	32,000
4	SC24MNVZM	PC24RSVZM	220	23,200	N/A	36,000

5	SC26MNVZM	PC26RSVZM	220	26,000	N/A	39,000
6	SC33MNVNM	PC33RSVNM	220	33,500	N/A	50,000
7	SC36MNVZM	PC36CSVZM	220	36,000	N/A	52,000
8	SC36MNVNM	PC36CSVNM,SCL	220	36,000	N/A	53,000
9	SC36MNVZM	PC36CSYZM,RTT	380	36,000	N/A	52,000
10	SC36MNVNM	PC36CSYNM,SCL	380	36,000	N/A	53,000
11	SC38MNVZM	PC38CSYZM,SCL	380	38,000	N/A	56,000

2.26.2 พัฒนาระบายอากาศ

แบบฝังฝ้าเพดานไม่ต้องใช้ท่อ ดูดอากาศออก แบบติดเพดาน ดีไซน์ใหม่เหมาะสำหรับ ติดตั้งกับห้องใต้หลังคาได้อย่างสวยงาม ใบพัด Extra Fan ได้รับการออกแบบ โดยยึดหลัก Aerodynamics มอเตอร์แบบปิด ป้องกันฝุ่นละออง และสิ่งแปลกปลอม มาตรฐานPREMIUM SAFETY ใช้ชิ้นส่วนที่ไม่ลุกลามไฟและอุปกรณ์เพิ่มความปลอดภัย ผ่านการรับรองคุณภาพและความปลอดภัยจาก สนน. มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม(มอก.) ผลิตจากโรงงานที่ได้มาตรฐาน ISO 9001 และ มาตรฐาน ISO 14001 ผลิตภายใต้มาตรฐาน RoHS จำกัดสารต้องห้าม 6 ชนิด รับประกัน มอเตอร์ 3 ปี รับประกัน อะไหล่ภายในเครื่อง 1 ปี ใบพัด Extra Fan ได้รับการออกแบบ โดยยึดหลัก Aerodynamics ควบคุมการเคลื่อนไหวการแปรปรวนและการหมุนวนของอากาศให้ เกิดขึ้นน้อยที่สุด ช่วยลดเสียงรบกวน ทำงานเงียบโดยไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อการระบายอากาศ มอเตอร์แบบปิด ป้องกันฝุ่นละออง และสิ่งแปลกปลอมเข้าไปทำความเสียหายภายใน ผลิตด้วย เทคโนโลยีทันสมัยประสิทธิภาพสูง โลหะซินเตอร์ เพิ่มประสิทธิภาพการหล่อลื่นตลอดอายุการใช้งาน Stator Rotor Core ทำจากซิลิคอน สตีล โลหะชนิดพิเศษ เพิ่มประสิทธิภาพการแปลงไฟฟ้า เหนือกว่าแบบธรรมดาทั่วไป และเส้นทองแดงชนิดพิเศษจ่ายไฟได้สม่ำเสมอ ผ่านการตรวจสอบคุณภาพทุกขั้นตอนใบพัด Extra Fan ได้รับการออกแบบ โดยยึดหลัก Aerodynamics ควบคุมการเคลื่อนไหวการแปรปรวนและการหมุนวนของอากาศให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด ช่วยลดเสียงรบกวน ทำงานเงียบโดยไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อการระบายอากาศมอเตอร์แบบปิด ป้องกันฝุ่นละออง และ สิ่งแปลกปลอมเข้าไปทำความเสียหายภายใน ผลิตด้วยเทคโนโลยีทันสมัยประสิทธิภาพสูง โลหะซินเตอร์ เพิ่มประสิทธิภาพการหล่อลื่นตลอดอายุการใช้งาน Stator Rotor Core ทำจากซิลิคอน สตีล โลหะชนิดพิเศษ เพิ่มประสิทธิภาพการแปลงไฟฟ้า เหนือกว่าแบบธรรมดาทั่วไป และเส้นทองแดงชนิดพิเศษจ่ายไฟได้สม่ำเสมอ ผ่านการตรวจสอบคุณภาพทุกขั้นตอน

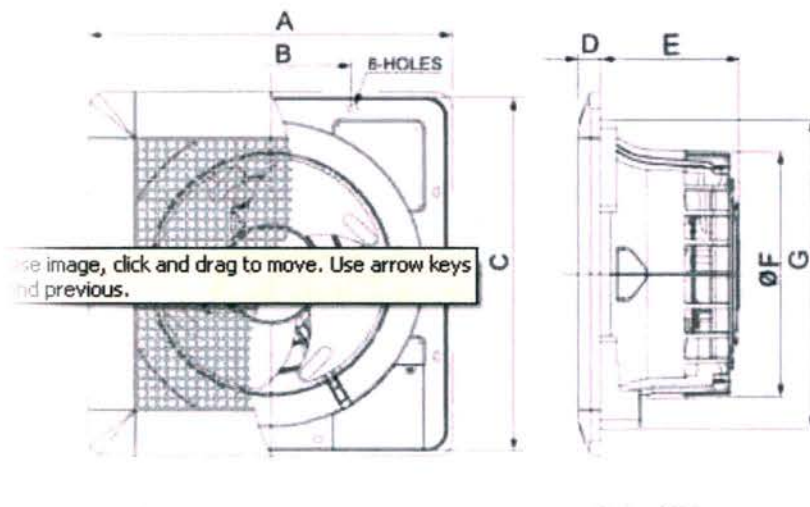
ตารางที่ 2.8 แสดงรายละเอียดพัดลมระบายอากาศแบบฝังในผนัง

ประเภท	ฝังฝ้าไม่ต่อท่อ	ฝังฝ้าไม่ต่อท่อ
รุ่น	EX-20SC3T	EX-25SC3T
ขนาดใบพัด (นิ้ว)	8	10
ระบบการทำงาน	ดูดออก	ดูดออก
ความถี่ (เฮิรตซ์)	50	50
แรงดันไฟฟ้า (โวลต์)	220	220
กำลังไฟฟ้า (วัตต์)	19	23
ปริมาณลม (CMH)	460	670
ปริมาณลม (CFM)	271	394
ระดับเสียงเดซิเบล	40.0	39.5
น้ำหนัก (กก.)	2.4	2.7
สี	ขาว	ขาว

ภาพที่ 2.6 ภาพแสดงพัดลมระบายอากาศแบบฝังผนัง

ที่มา : <http://www.krabiair.com>

ภาพที่ 2.7 ภาพแสดงพัดลมระบายอากาศแบบฝังผนัง

ที่มา : <http://www.krabiair.com>

2.27 ระบบรักษาความปลอดภัย

เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจะทำหน้าที่ดูแลความปลอดภัย และทรัพย์สินของผู้เข้าใช้โครงการจากคนภายนอกและภายใน

ระบบดับเพลิงภายในโครงการ แบ่งเป็น 2 ระบบคือ

2.27.1 ระบบดับเพลิงอัตโนมัติ

มีอยู่ 2 ประเภท แบ่งตามชนิดสารดับเพลิง ระบบนี้ประกอบด้วย ท่อฉีดน้ำซึ่งจัดวางในแนวนอนเป็นชุด ๆ ใกล้เคียงท่อเหล่านี้มีหัวฉีดหรือประตูน้ำ ซึ่งเมื่ออุณหภูมิสูงถึง 135 – 160 องศาฟาเรนไฮต์ ท่อนี้จะเริ่มทำงานโดยฉีดน้ำหรือสารเคมีเป็นละอองฝอยออกมา

อุปกรณ์ดับเพลิงที่มีระบบดับเพลิงอัตโนมัติที่สามารถดับเพลิงได้เองเมื่อมีความร้อนหรือควันไฟที่จะเป็นเหตุทำให้เกิดการติดต่อกัน ก็จะ สามารถทำการดับเพลิงได้เอง โดยมากจะติดตั้งในสถานที่ที่ไม่สามารถดูแลได้ทั่วถึงตลอดเวลา สถานที่ที่ควรติดตั้งระบบดับเพลิงอัตโนมัติตามจุดที่เข้าทำการดับเพลิงได้ไม่สะดวก หรือจุดที่มีสารเคมีที่เป็นอันตรายและสารมีพิษ สถานที่ที่ไม่สามารถตรวจตราดูแลได้ทั่วถึง เช่น คลังเก็บวัสดุ คลังสรรพสินค้า ในห้องควบคุมที่ใช้ระบบคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ หรือวัสดุที่มีราคาแพงๆ

2.27.1.1 อุปกรณ์ประกอบที่ใช้ในการดับเพลิงอัตโนมัติที่สำคัญ

(ก) สัญญาณถึงห้องควบคุม (Alarm panel)

เมื่อหัวสปริงเกอร์ทำงาน

(ค) กริ่งหรือระฆังสัญญาณ (Alarm bell)

เมื่อตัวน้ำยาดับเพลิงหรือน้ำไหลเคลื่อนไปเปิดสัญญาณ เปิดดังดับเพลิงหรือ ตัวสารเคมีที่ใช้ในการดับเพลิง วาล์วสัญญาณจะส่งสัญญาณไปที่ กริ่งหรือระฆังสัญญาณก็จะมีเสียงดังขึ้น

(ง) เครื่องปั้มน้ำดับเพลิงหรือสารเคมีดับเพลิงระบบสะสมแรงดัน (Fire pump)

จะทำงานเมื่อหัวสปริงเกอร์ได้รับความร้อนจนทำงาน เครื่องปั้มน้ำดับเพลิงหรือสารเคมีดับเพลิงแบบสะสมแรงดันก็จะทำงานทันที โดยพ่นน้ำออกมาทำการดับเพลิงหรือพ่นสารเคมีดับเพลิงตามประเภทของไฟที่ได้ติดตั้งไว้ออกมาทันที

(จ) ตัวยาเคมีที่ใช้ในการดับเพลิง (Chemical agent)

ต้องแล้วแต่ประเภทของไฟ โดยมากใช้น้ำ ผงเคมีแห้ง ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ น้ำยาเหลวระเหย ฮาลอน1301 หรือฮาลอน1211 บางทีการใช้ก๊าซไนโตรเจนในสารที่ไฟลุกไหม้และให้ความร้อนสูง

ความสามารถในการดับเพลิงนั้นขึ้นอยู่กับตัวสารเคมีในการดับเพลิงและการวางสปริงเกอร์ให้สามารถควบคุมอันตรายจากจุดที่อาจเกิดเพลิงไหม้ได้อย่างทั่วถึงและสี่ของหัวสปริงเกอร์จะเป็นตัวบอกอุณหภูมิที่ระบบดับเพลิงอัตโนมัติทำงานหรือแตกออก

ภาพที่ 2.8 ภาพแสดงพัดลมสปริงเกอร์

ที่มา : http://www.fire2rescue.net/readarticle.php?article_id=23

2.27.1.2 ระบบท่อฮิน และสายฉีด

ประกอบด้วยถังเก็บน้ำสำรองสำหรับดับเพลิง และจะมีหัวจ่ายน้ำสำหรับสายสูบลดับเพลิงเตรียมไว้ การดับเพลิงสำหรับอาคารสูงและอาคารขนาดใหญ่ที่ได้ผลจะต้องปฏิบัติจากภายในอาคาร เพราะ การฉีดน้ำดับเพลิงจากนอก อาคาร มักจะเป็น การฉีดน้ำ แบบเดาสุ่ม โดยที่ยังไม่สามารถ กำหนดตำแหน่ง ของเพลิงได้ แต่ที่ ตำรวจ ต้องใช้วิธีนี้ เพราะส่วนใหญ่ จะมี ปัญหาว่า อาคารไม่มีระบบท่อส่งน้ำภายในหรือมีแต่ใช้ไม่ได้ และ ทุกคนต้องการที่จะเห็นรถดับเพลิงฉีดน้ำ ถ้าไม่ฉีด ก็หาว่า สงสัย จะต้องซื้อหัวสูบล การฉีดน้ำ ไม่ถูกตำแหน่ง ของเพลิงนั้น มักจะไม่เป็นผล ทำให้เกิด กลุ่มควัน ของไอน้ำซึ่งเป็นอุปสรรค กับ อุปกรณ์หน้ากากหายใจของเจ้าหน้าที่ และน้ำยังทำความเสียหายกับอาคารและของที่อยู่ภายในเป็นอย่างมากด้วย

นอกจากนี้ รถดับเพลิง หอน้ำยังมีข้อจำกัดที่ความสูงไม่เกิน 180-200 ฟุต และ ในบางกรณี ก็จอดใกล้อาคาร ไม่ได้ เพราะ สถานที่ ไม่เอื้ออำนวย เนื่องจากรถมีขนาดใหญ่ และ จะต้องกางขาค้ำยันตัวรถ รวมทั้งอาคารปิด หรือ ใช้ผนัง เป็นระบบ ที่มีผลกับความมั่นคง ของอาคาร ซึ่งเจาะทะลวงเข้าไปได้ยากการ ดับเพลิงยังต้อง ดำเนินการโดยเร็ว เมื่อไฟยังเล็กนั้นไม่น่ากลัว แต่เมื่อมันโตขึ้นแล้ว ก็ยากที่จะสู้กับมันได้ การปฏิบัติงาน จึงต้อง แข่งกับเวลา ดังนั้น ระบบท่อส่งน้ำภายในอาคารจึงเป็นอีกระบบหนึ่งที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างมาก

ภาพที่ 2.9 ภาพแสดงท่อส่งน้ำดับเพลิง

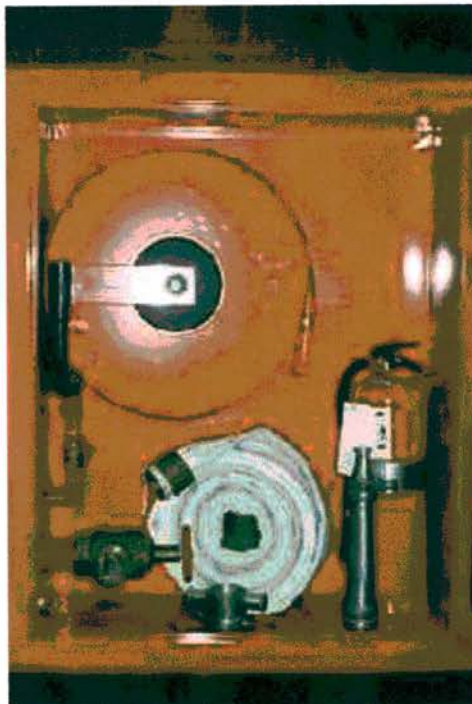
ที่มา :

<http://pirun.ku.ac.th/~b4655393/%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%9A%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B8%A2%E0%B8%B7%E0%B8%99%E0%B9%81%E0%B8%A5>

E0%B8%B0%E0%B8%AB%E0%B8%B1%E0%B8%A7%E0%B8%94%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B9%80%E0%B8%9E%E0%B8%A5%E0%B8%B4%E0%B8%87.htm

2.27.1.3 ท่อส่งน้ำดับเพลิง

เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับพนักงานดับเพลิง และควรรออยู่ในบันไดหนีไฟ เพื่อให้พนักงานดับเพลิงสามารถต่อท่อส่งน้ำดับเพลิงจากภายในบันได และ ฉีดน้ำนำเพื่อลดความร้อน และเข้าทำการดับเพลิงจากบันไดหนีไฟได้

ภาพที่ 2.10 ภาพแสดงตู้เก็บสายฉีดน้ำดับเพลิง พร้อมอุปกรณ์ สำหรับติดตั้งภายในอาคาร

ที่มา :

<http://pirun.ku.ac.th/~b4655393/%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%9A%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B8%A2%E0%B8%B7%E0%B8%99%E0%B9%81%E0%B8%A5%E0%B8%B0%E0%B8%AB%E0%B8%B1%E0%B8%A7%E0%B8%94%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B9%80%E0%B8%9E%E0%B8%A5%E0%B8%B4%E0%B8%87.htm>

ปัญหาในอาคารเก่าที่พบ มีตั้งแต่ การเดินท่อหลอกไว้ ขนาดท่อเล็ก ใช้วัสดุไม่ได้มาตรฐาน ข้อต่อใช้ไม่ได้ หากจะต้องเดินท่อใหม่ และ เดินในอาคารไม่ได้ ก็สามารถ เดินเกาะภายนอกอาคารได้ โดยใช้ท่อเหล็กดำ Schedule 40 เชื่อมรอยต่อเนื่อง จากรอยต่อ จะแข็งแรงกว่า การต่อแบบเกลียว ซึ่งมักจะมีปัญหา ในท่อขนาดตั้งแต่ 4 นิ้วขึ้นไป และใช้ข้อต่อสรวมเร็วขนาด 2

1/2 นิ้ว รายละเอียด สามารถศึกษา ได้จากมาตรฐานของว.ส.ท.

ในกรณีที่ จะจัดสร้างถังสำรองน้ำดับเพลิงและติดตั้งเครื่องสูบน้ำดับเพลิง ก็มักจะพบปัญหา ทางด้านสถานที่ เพราะ ถังสำรอง น้ำดับเพลิง มีขนาดใหญ่ และ เครื่องสูบน้ำดับเพลิง ควรจะอยู่ในระดับเดียวกับกันของถังน้ำเพื่อให้ น้ำท่วมตัวเรือนของเครื่องสูบน้ำ หรือไม่เช่นนั้นก็ต้องใช้เครื่องสูบน้ำดับเพลิง แบบตั้ง(Vertical Turbine) แต่ก็มีราคาที่สูงกว่า

ในกรณีที่ผู้วิสัยที่จะสร้างถังเก็บน้ำสำรอง ก็ อาจจะขอต่อจากท่อเมนประปา แต่ท่อเมนประปาควรจะมีขนาดไม่น้อยกว่า 6 นิ้ว และ มั่นใจว่า มีน้ำที่มีแรงดัน อยู่เสมอ เรื่องนี้ ยัง จะต้องทำความเข้าใจกับการประปาอีกด้วย เพราะการประปาของเรา ยังไม่ให้ความสนใจเรื่อง ที่นอกเหนือจาก การขายน้ำ เท่าไรนัก

ในกรณีที่ มีอาคารหลายหลัง อยู่ในบริเวณเดียวกัน สามารถใช้ถังสำรองน้ำดับเพลิงและเครื่องสูบน้ำดับเพลิงร่วมกันได้ แต่จะต้อง พิจารณา เรื่อง วิธีการเดินท่อ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาท่อทรุดแตก หรือท่อผุกร่อนในกรณีฝังดิน

2.28 จิตวิทยาในการออกแบบ

อิทธิพลของสีที่มีผลต่อสุขภาพสภาวะของสีต่าง ๆ ที่สัมผัสได้จากประสาทการรับรู้ด้วยสายตานั้น ยังผลให้เกิดความรู้สึก และกระตุ้นความรู้สึกภายในของจิตใจได้ โดยที่สภาวะจิตใจนั้นก็ส่งผลโดยตรงกับสภาวะทางร่างกาย ซึ่งในสีต่าง ๆ นั้นจะมีพลังงานที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวแตกต่างกันออกไป ตามแต่คุณสมบัติของสีนั้น ๆ ซึ่งสามารถนำสีนั้นต่าง ๆ มาใช้ร่วมกับการบำบัดรักษา และการผ่อนคลายได้โดยมีดังนี้

กำเนิดจากการทำวิจัยของ โจฮัน วูลฟ์กัง ฟอน เกอเธกวี นักวิทยาศาสตร์ และนักวิจัยชาวเยอรมัน และจากปรัชญาของสไตเนอร์ คือ สีแผ่ออกมาจากชีวิต และจากการป่วยใช้นำมาซึ่งสำนักใหม่ในการทำให้เกิดความสมดุลของสุขภาพ และการบำบัดรักษา

ซึ่งในโครงการ “ศูนย์สุขภาพ สอนสมุนไพรมัน” จะเน้นไปทางการ ผ่อนคลายทางด้านจิตใจ และอารมณ์ซึ่งการเลือกใช้สีต่าง ๆ ในการออกแบบจึงมีความสำคัญและอ่อนไหวมาก เพื่อให้ได้ผลที่ต้องการตามแต่กิจกรรมในแต่ละส่วน

สีแดง สีแห่งความสำคัญของชีวิต, ความกล้าหาญ, ความเชื่อมั่น

เป็นสีที่ช่วยในเรื่องพลังของชีวิต เมื่อรู้สึกหมดแรง หรือรู้สึกเหนื่อยหน่าย สีแดงจะเป็นสีที่ให้กระตุ้นความความรู้สึกให้จิตใจ และร่างกายมีพลังขึ้น เนื่องจากช่วยกระตุ้นเร้าระบบประสาทที่ควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายซึ่งอยู่เหนืออำนาจการควบคุมของจิตใจ

ลักษณะเฉพาะของสีที่ทำให้เกิดความรู้สึก : ความกล้า, ความเชื่อมั่น, ความตั้งใจจริง, ความซื่อสัตย์, มีความเปิดเผย

สีส้ม สีแห่งความสุข, ความเชื่อมั่น, ความคิด

เป็นสีที่นำมาซึ่งความสนุกสนานของชีวิตการทำงานในแต่ละวัน สีส้มเป็นสีที่กระตุ้นอารมณ์ได้เป็นอย่างดี ทำให้ขจัดความขลาดกลัวออกไป ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นอิสระ และมีการรวมอยู่กันเป็นสังคม

ลักษณะเฉพาะของสีที่ทำให้เกิดความรู้สึก : มีกระตือรือร้น, ความสุข, อยู่รวมกันเป็นสังคม, มีพลัง, ไว้วางใจในตัวเอง

สีเหลือง สีแห่งปัญญา, การนับถือตัวเอง, ความคิดที่กระจาย สีเหลืองช่วยทำให้ความคิดกระจ่างขึ้น ทำให้เพิ่มประสิทธิภาพการรับรู้ และกระตุ้นความสนใจ และความอยากรู้อยากเห็น โดยสีเหลืองจะเกี่ยวเนื่องกับความสามารถในการรับรู้ และความเข้าใจ ซึ่งพลังงานของสีเหลืองจะเกี่ยวข้องกับจิตใจ

ลักษณะเฉพาะของสีที่ทำให้เกิดความรู้สึก : ช่วยให้มีอารมณ์ดีขึ้น, ช่างสังเกต, มีความเชื่อมั่น, ประสิทธิภาพ ความจำ และการทำงานเพิ่มขึ้นด้วย

สีเขียว สีแห่งความสมดุล, ความรัก, การบังคับตนเอง

ช่วยในการผ่อนคลายกล้ามเนื้อ เส้นประสาท และความคิด ซึ่งสีเขียวจะช่วยให้พลังงานในตัวเองสมดุลขึ้น ทำให้เกิดความรู้สึกสงบ รู้สึกสดชื่น และปลอดภัย สีเขียวทำให้รู้สึกถึงความสมดุลขึ้นทั้งระบบทั้งร่างกาย - จิตใจ

ลักษณะเฉพาะของสีที่ทำให้เกิดความรู้สึก : ความเข้าใจที่ดี การบังคับตัวเอง การปรับตัวได้ดี ความเห็นอกเห็นใจ ความเมตตาสงสาร ใจกว้าง รู้สึกรักธรรมชาติ โรแมนติก

สีฟ้า สีแห่งความรู้ สุขภาพ มีความมั่นใจ

สีฟ้า เป็นสีที่ทำให้รู้สึกถึงการพักผ่อนทางจิตใจ ซึ่งอิทธิพลของสีมีผลโดยตรงต่อระบบประสาท ซึ่งทำให้รู้สึกถึงการพักผ่อนอย่างนุ่มลึก โดยจะสัมพันธ์กับความคิดเป็นองค์รวม และทำให้รู้สึกมีความรู้สึก สุขุมขึ้น และทำให้การพูดจา หรือการติดต่อสื่อสารกับคนทั่วไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ลักษณะเฉพาะของสีที่ทำให้เกิดความรู้สึก : รู้จักกาลเทศะ มีแรงดลใจ มีพลังในการสร้างสรรค์ ความคิดใหม่ ๆ มีความเอาใจใส่ และระมัดระวังมากขึ้น

สีฟ้าคราม สีแห่งล้างสังขรณ์ การเขามา ความเข้าใจมากขึ้น

พลังงานจากสีฟ้าครามทำให้เราได้เข้าถึงสภาวะการณ์ไม่รู้สีกตัวของตนเอง อาจนำไปสู่
 ประสบการณ์ที่จะนำไปสู่ส่วนหนึ่งของจักรวาล ลางสังหรณ์ การจินตนาการ พลังของธรรมชาติ
ลักษณะเฉพาะของสีที่ทำให้เกิดความรู้สึก : ลางสังหรณ์ ปราศจากความขลาดกลัว
 การตา มหาฝัน ความสุขุม และค้นหาความจริง

สีม่วง สีแห่งความสวยงาม พลังสร้างสรรค์ แรงบันดาลใจ
 ความคิด และความรู้สึกที่บริสุทธิ์ ทำให้รู้สึกเกิดแรงบันดาลใจในการทำงาน พลังงานสี
 ม่วงทำให้เราสัมผัสกับ จิตใจ และกำลังที่อยู่ภายในตัว เพื่อช่วยให้เกิดพลังงานในการสร้างสรรค์
 สิ่งต่าง ๆ

ลักษณะเฉพาะของสีที่ทำให้เกิดความรู้สึก : มีแรงบันดาลใจ ความกรุณา การนับ
 ถือตัวเอง ทรนคนกว้างไกล มีความสร้างสรรค์ จิตใจที่แข็งแกร่งขึ้น

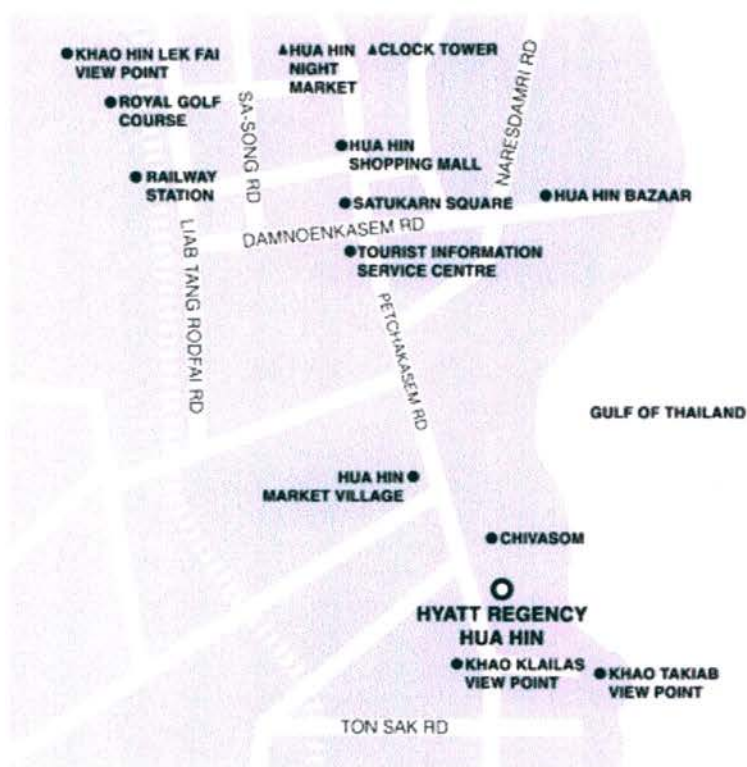
2.29 กรณีศึกษาเปรียบเทียบ

2.29.1 เดอะ บาราย (THE BARAI)

ความเป็นมา เป็นโรงแรมสปาในเครือ Hyatt Regency Hua Hin โรงแรมระดับ 5 ดาว
 บนเนื้อที่ริมหาดกว่า 10 ไร่ มีหน้าหาดยาว 250 เมตร ซึ่งนับว่ายาวที่สุดในหัวหิน ตั้งอยู่ที่ 91 ถ.หัว
 หิน-เขาตะเกียบ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77110 เป็นผลงานการ
 ออกแบบโดย คุณเล็ก บุญนาค

ลักษณะทางกายภาพ ตั้งอยู่บนหาดกว่า 10 ไร่ สามารถมองเห็นทะเล และได้
 บรรยากาศท่ามกลางความร่มรื่นของต้นไม้ใหญ่ที่เติบโตบนที่ดินเดิมมากกว่า 100 ปี

การเข้าถึงโครงการ ทางรถยนต์ส่วนตัว จากตัวเมืองประจวบคีรีขันธ์ ตรงไปอำเภอหัว
 หิน เข้าถนนเพชรเกษม ตรงไปทางหมู่บ้านเขาตะเกียบประมาณ 3 กิโลเมตร

ภาพที่ 2.11 ภาพแสดงแผนที่การเดินทาง

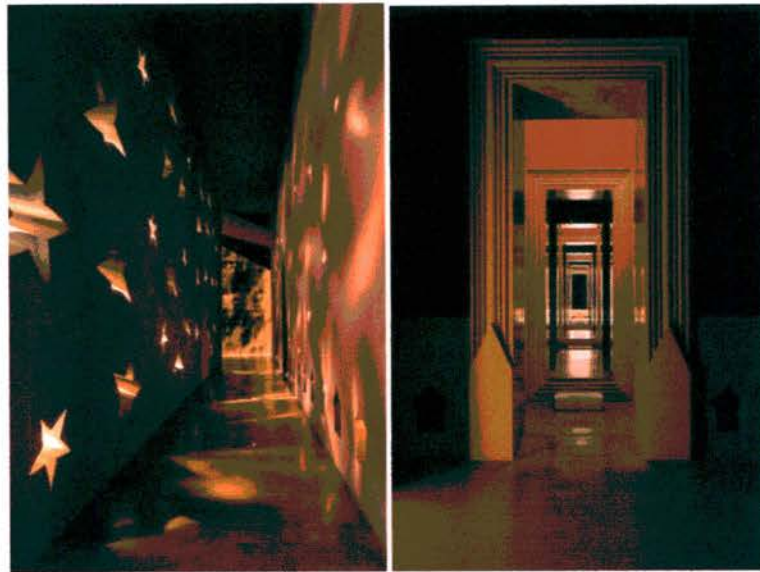
ที่มา : <http://www.thaitravelhealth.com>

แนวความคิดในการออกแบบ บาราย เป็นภาษาแปลว่า "อ่างน้ำ" เราสร้างบรรยากาศให้แขกผู้มาเยือนรู้สึกราวกับได้มีการเดินทางที่พิเศษ แยกจะได้ผ่านการสร้างสรรค์งานในรูปแบบศิลปะสถาปัตยกรรม เป็นความลึกซึ้งที่งดงามน่าค้นหา เสมือนทั้งโลกไว้เบื้องหลัง เดินเข้ามาสู่อจินตนาการ หลายๆจุดใช้แสงธรรมชาติสร้างให้เห็นเป็นมิติ เป็นอิสระจากทุกอย่าง และสนุกสนานกับสีแสงที่ลอดผ่านกระจกสี บางจุดแสดงถึงความรุ่งเรืองและการรู้แจ้ง บางจุดเป็นความเรียบง่ายที่น่าทึ่ง มีสวนของนางอัปสรผู้เป็นตัวแทนความมั่งคั่งงามอยู่ให้ค้นหาในจุดของสถาปัตยกรรมที่ถูกออกแบบให้เป็นการเดินทางของจิตวิญญาณ ความรู้สึก โดยใช้ความงามทางสถาปัตยกรรมเป็นสิ่งนำทาง เมื่ออย่างก้าวสู่โรงแรมอาจมองเห็นแนวกำแพงสูงใหญ่ ภายในแฝงไปด้วยความน่าทึ่ง ชวนให้เข้าไปสัมผัสภายใน นับตั้งแต่การใช้ความงามของแสงเงาไปตามทางเดินเข้าไปในโรงแรมและสถาปัตยกรรมทางเดินผ่านรูปดาว เรื่อยไปจนถึงสระน้ำขนาดใหญ่กลางโรงแรม ซึ่งมีลักษณะคล้ายสถาปัตยกรรมของเขมร และเป็นที่มาของชื่อโรงแรม "บาราย" ที่หมายถึงสระน้ำ โดยหวังสื่อให้ลูกค้าเข้าไปเยือนดินแดนแห่งความสงบ ละทิ้งโลกภายนอกเอาไว้ ก่อนเดินทางสู่โลกแห่งความสุขและจินตนาการ

ภาพที่ 2.12 ภาพแสดงตัวอาคาร เดอะบาราย

ที่มา : <http://www.thebarai.com/>

ภาพที่ 2.13 ภาพแสดงทางเดิน

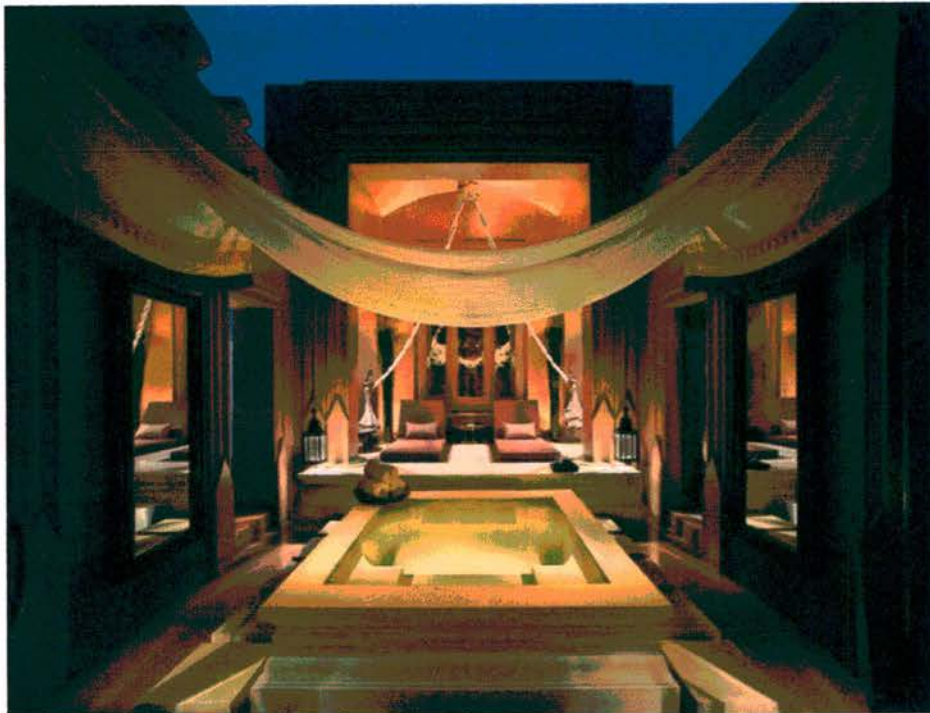
ที่มา : <http://www.thebarai.com/>

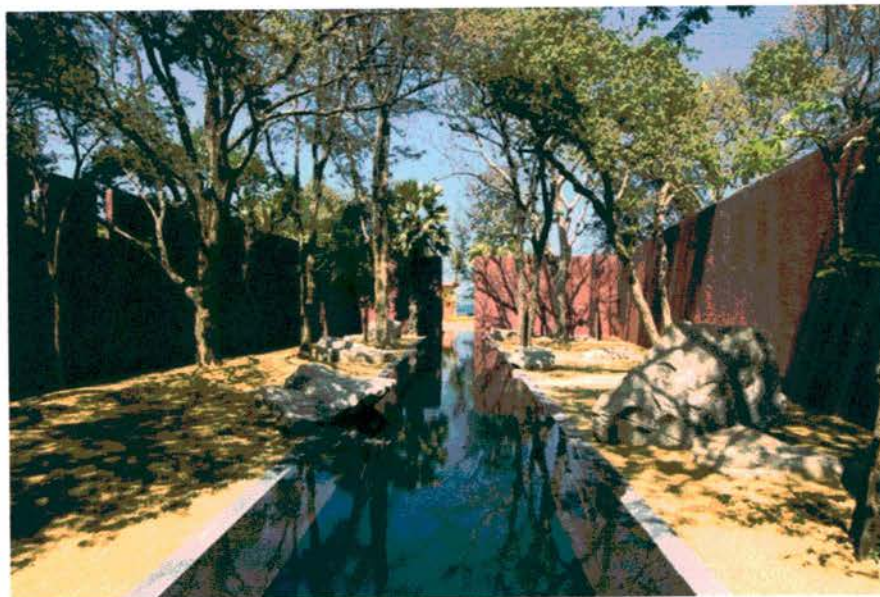
ภาพที่ 2.14 ภาพแสดงตัวอาคารห้องนวด

ที่มา : <http://www.thebarai.com/>

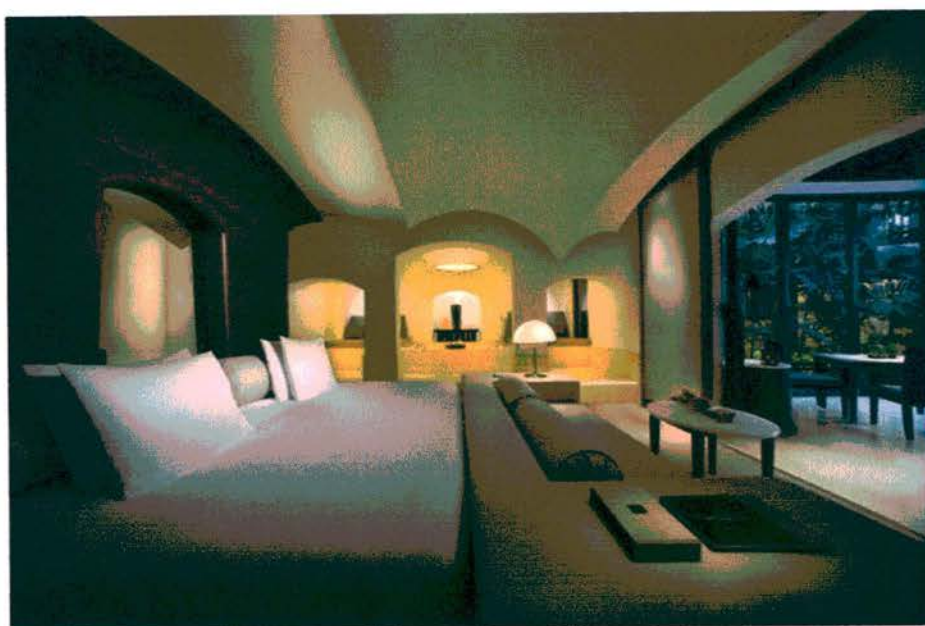
ภาพที่ 2.15 ภาพแสดงห้องนวด suit

ที่มา : <http://www.thebarai.com/>

ภาพที่ 2.16 ภาพแสดงสวนฝึกสมาธิ และโบคะ

ที่มา : <http://www.thebarai.com/>

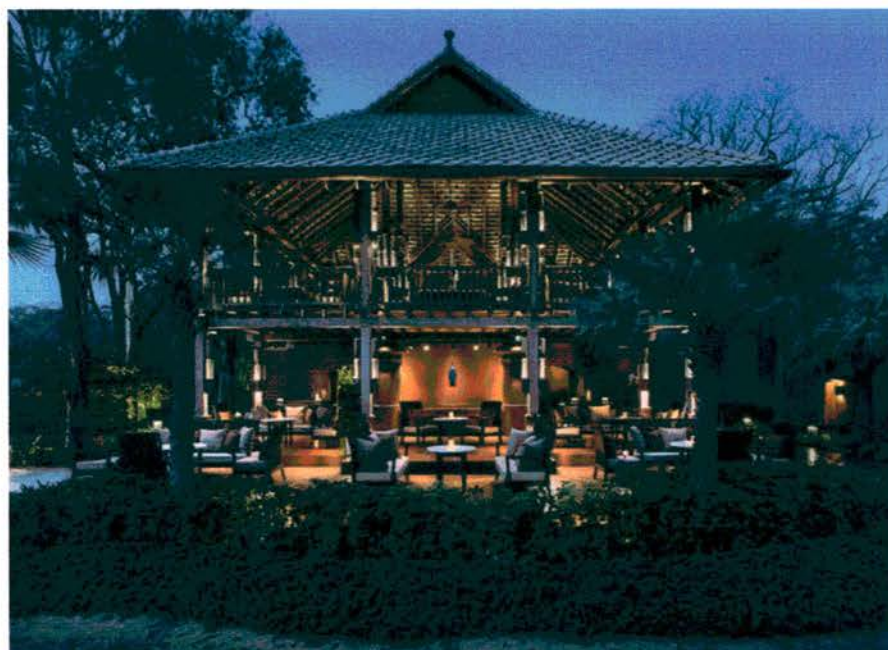
ภาพที่ 2.17 ภาพแสดงห้องพัก

ที่มา : <http://www.thebarai.com/>

ภาพที่ 2.18 ภาพแสดงการตกแต่งภายในร้านอาหารบ้านแมคฟาร์แลนด์

ที่มา : <http://www.thebarai.com/>

ภาพที่ 2.19 ภาพแสดงร้านอาหารบ้านแมคฟาร์แลนด์

ที่มา : <http://www.thebarai.com/>

ตารางที่ 2.9 แสดงการวิเคราะห์

หัวข้อ	ข้อดี	ข้อเสีย	หมายเหตุ
ที่ตั้งโครงการ (SITE)	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการตั้งอยู่ที่จ. ประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นจ.ที่มีการท่องเที่ยวเป็นอันดับต้นๆของประเทศไทย - ตัวโครงการติดกับทะเลอ่าวไทย - ห่างจากตัวเมืองประจวบคีรีขันธ์ ตรงไปอำเภอหัวหิน เข้า 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องมีรถยนต์ส่วนตัวเท่านั้นถึงจะสามารถเดินทางได้ ไม่มีรถประจำทางผ่าน - เนื่องจากตัวโครงการตั้งอยู่ที่จ. ประจวบคีรีขันธ์มีคู่แข่งจำนวนมาก 	ประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นจ.ที่มีการท่องเที่ยวเป็นอันดับต้นๆของประเทศไทย
หัวข้อ	ข้อดี	ข้อเสีย	หมายเหตุ
	ถนนเพชรเกษม ตรงไปทางหมู่บ้านเขาตะเกียบประมาณ 3 กิโลเมตร ใกล้กับตัวเมือง		
ประโยชน์ใช้สอย (FUNCTION)	<ul style="list-style-type: none"> - มีการแบ่งพื้นที่อย่างชัดเจน เป็นสัดส่วนห้องทุกห้องต่อเนื่องกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนฝึกสมารถ นั้นเป็นแบบกลางแจ้งเวลาฝนตกไม่สามารถใช้งานได้ 	
ที่ว่าง (SPACE)	<ul style="list-style-type: none"> - มีการออกแบบที่ว่าง 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนทางเดินมีการ 	CONCEPT การ

หัวข้อ	ได้ตรงได้เหมาะสม ตรงตาม CONCEPT ทำให้รู้สึกเหมือนเดิน เข้ามาอีกโลกหนึ่ง ข้อดี	ออกแบบคล้ายกำแพง เหมือนกำแพงนครวัด เวลาเดินทำให้รู้สึกอึด อึด ข้อเสีย	ออกแบบ คล้าย สถาปัตยกรรมของ เขมร หมายเหตุ
	มีการใช้แสงธรรมชาติ เข้ามามีบทบาทมาก ทำให้รู้สึกใกล้ชิด ธรรมชาติ		

จากการวิเคราะห์ เดอะ บาราย (THE BARAI) นั้นเด่นในเรื่องการออกแบบทางด้านสถาปัตยกรรมที่ค่อนข้างไปทางเขมร ที่เน้นการให้บริการที่เป็นส่วนตัวเหมือนสร้างโลกใหม่ให้แก่แขกที่มาพัก เป็นการสร้างจุดเด่นให้แก่โครงการเนื่องคู่แข่งที่มีจำนวนมาก เน้นการให้บริการสปาที่เป็นส่วนตัวมากกว่าการมาเข้าพัก และยังเน้นความเป็นส่วนตัว เห็นได้จากการห้องนวดที่มีเตียงนวดเพียง 2 ตัวต่อ 1 ห้อง

2.29.2 ORIETAL SPA THAI HEALTH AND BEAUTY CENTER

ความเป็นมา THE ORIETAL SPA คือศูนย์สุขภาพและความงามที่น่าเคล็ดลึบตำรับไทยโบราณมาผสมผสานกับเทคโนโลยีตะวันตก เพื่อตอบสนองความต้องการแก่ผู้ที่แสวงหาความสุขให้กับชีวิตทั้งร่างกายและจิตใจ

THE ORIETAL SPA เริ่มก่อตั้งในปี พ.ศ. 2536 เปิดดำเนินการตั้งแต่วันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2536 เป็นรูปแบบของ HOTEL SPA

สถานที่ตั้ง โรงแรมโอเรียลเต็ล 48 ถนนโอเรียลเต็ล คลองสาน กรุงเทพฯ

พื้นที่โครงการ 2400 ตารางเมตร

ลักษณะทางกายภาพ เป็นอาคารเก่า 3 ชั้น มีลักษณะคล้ายกับบ้านในสมัยรัชกาลที่ 6 โครงสร้างเดิมเป็นโครงสร้างไม้สักทั้งหมด หน้าต่างภายนอกเป็นกระจกบานเฟี้ยม ผนังด้วยไม้สักทั้งหมด

แนวความคิดในการออกแบบ มีการวางรูปแบบโครงสร้างให้อยู่ในบรรยากาศบ้านไทยที่มีชานหน้าบ้านเพื่อใส่รองเท้า ภายในเป็น SPACE ที่ดูอบอุ่น และเป็นกันเอง มีการ

เล่นระดับภายในทั้งหมด 5 ระดับ การตกแต่งภายในใช้ไม้เป็นหลัก โดยมีการเลือกเครื่องเรือนที่เน้นความเป็นไทย

ภาพที่ 2.20 ภาพแสดง THE ORIENTAL SPA

ที่มา :

http://www.google.co.th/imglanding?q=THE%20ORIENTAL%20SPA&imgurl=http://www.smilingalbino.com/blog/wp-content/uploads/2009/06/46-the-oriental-spa-237x300.jpg&imgrefurl=http://www.smilingalbino.com/blog/page/14/&usg=__c__lg2NX63mMXPWOyT_NHng6fa4=&h=300&w=237&sz=32&hl=th&zoom=1&um=1&itbs=1&tbnid=gGiK87bOEY-s2M:&tbnh=116&tbnw=92&prev=/images%3Fq%3DTHE%2BORIENTAL%2BSPA%26start%3D80%26um%3D1%26hl%3Dth%26sa%3DN%26ndsp%3D20%26tbs%3Disch:1&start=82&um=1&sa=N&ndsp=20&tbs=isch:1#tbnid=gGiK87bOEY-s2M&start=86

ภาพที่ 2.21 ภาพแสดง ส่วนพักคอย THE ORIENTAL SPA

ที่มา :

http://www.google.co.th/imglanding?q=THE%20ORIENTAL%20SPA&imgurl=http://hkg.images.agoda.com/hotels/10713/OTHERS/OTHERS_10713_15.jpg&imgrefurl=http://orathai.igetweb.com/index.php%3Fmo%3D18%26display%3Dview_single%26pid%3D580274&usg=__Tb7uXVa9k3BELYGGjuQ_

7dT-

[sU=&h=235&w=312&sz=20&hl=th&zoom=1&um=1&itbs=1&tbnid=I10P7HQLkFI94M:&tbnh=88&tbnw=117&prev=/images%3Fq%3DTHE%2BORIENTAL%2BSPA%26um%3D1%26hl%3Dth%26sa%3DG%26ndsp%3D20%26tbs%3Disch:1&um=1&sa=G&ndsp=20&tbs=isch:1&start=0#tbnid=I10P7HQLkFI94M&start=4](http://www.google.co.th/imglanding?q=THE%20ORIENTAL%20SPA&imgurl=http://hkg.images.agoda.com/hotels/10713/OTHERS/OTHERS_10713_15.jpg&imgrefurl=http://orathai.igetweb.com/index.php%3Fmo%3D18%26display%3Dview_single%26pid%3D580274&usg=__Tb7uXVa9k3BELYGGjuQ_7dT-sU=&h=235&w=312&sz=20&hl=th&zoom=1&um=1&itbs=1&tbnid=I10P7HQLkFI94M:&tbnh=88&tbnw=117&prev=/images%3Fq%3DTHE%2BORIENTAL%2BSPA%26um%3D1%26hl%3Dth%26sa%3DG%26ndsp%3D20%26tbs%3Disch:1&um=1&sa=G&ndsp=20&tbs=isch:1&start=0#tbnid=I10P7HQLkFI94M&start=4)

kFI94M&start=4

ภาพที่ 2.22 ภาพแสดง ห้อง SUITE THE ORIETAL SPA

ที่มา :

http://www.google.co.th/imglanding?q=THE%20ORIENTAL%20SPA&imgurl=http://hkg.images.agoda.com/hotels/10713/OTHERS/OTHERS_10713_15.jpg&imgrefurl=http://orathai.igetweb.com/index.php%3Fmo%3D18%26display%3Dview_single%26pid%3D580274&usg=__Tb7uXVa9k3BELYGgjuQ_7dT-

[sU=&h=235&w=312&sz=20&hl=th&zoom=1&um=1&itbs=1&tbnid=l10P7HQLkF94M:&tbnh=88&tbnw=117&prev=/images%3Fq%3DTHE%2BORIENTAL%2BSPA%26um%3D1%26hl%3Dth%26sa%3DG%26ndsp%3D20%26tbs%3Disch:1&um=1&sa=G&ndsp=20&tbs=isch:1&start=0#tbnid=NE7DAXDCNLDSPM&start=6](http://www.google.co.th/imglanding?q=THE%20ORIENTAL%20SPA&imgurl=http://hkg.images.agoda.com/hotels/10713/OTHERS/OTHERS_10713_15.jpg&imgrefurl=http://orathai.igetweb.com/index.php%3Fmo%3D18%26display%3Dview_single%26pid%3D580274&usg=__Tb7uXVa9k3BELYGgjuQ_7dT-sU=&h=235&w=312&sz=20&hl=th&zoom=1&um=1&itbs=1&tbnid=l10P7HQLkF94M:&tbnh=88&tbnw=117&prev=/images%3Fq%3DTHE%2BORIENTAL%2BSPA%26um%3D1%26hl%3Dth%26sa%3DG%26ndsp%3D20%26tbs%3Disch:1&um=1&sa=G&ndsp=20&tbs=isch:1&start=0#tbnid=NE7DAXDCNLDSPM&start=6)

ตารางที่ 2.10 การวิเคราะห์

หัวข้อ	ข้อดี	ข้อเสีย	หมายเหตุ
ที่ตั้งโครงการ (SITE)	- ตัวโครงการนั้นตั้งอยู่ที่กรุงเทพฯ สะดวกในการเดินทางเพราะมาการเข้าถึงหลายทาง	- เนื่องจากตัวโครงการนั้นอยู่ที่กรุงเทพฯ จึงไม่มีบรรยากาศธรรมชาติ	

หัวข้อ	ข้อดี	ข้อเสีย	หมายเหตุ
<p>ประโยชน์ใช้สอย (FUNCTION)</p>	<p>- มีการวางผังแบ่งออกเป็น 3 ชั้นแต่ละชั้นเชื่อมด้วยบันได ส่วนกลาง โดยมีพื้นที่ส่วนหน้า คือ โถงต้อนรับ ส่วนพักผ่อนและส่วนสำนักงาน ส่วนพื้นที่ด้านในเป็นส่วนบริการ คือ แผนกกวาด ส่วนบริการจัดไว้ด้านหลัง และมีทางแยกขาจัดไว้ต่างหาก และมีการแยกอุปกรณ์อื่นๆ เช่น ลิฟต์ และ เครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ ไว้เป็นสัดส่วน ทำให้บรรยากาศนั้นไม่รู้สึกขัดกับอุปกรณ์สมัยใหม่</p> <p>- มีความชัดเจนในการแยกส่วนของพื้นที่ส่วนบริการ ทำให้ไม่เกิดความสับสนในการใช้บริการ</p>	<p>- การวางผัง ยังมีพื้นที่ใช้สอยบางส่วนหายไป เช่น พื้นที่ส่วนพักผ่อน สำหรับแขกผู้ให้บริการ พื้นที่พักผ่อนส่วนของพนักงาน ห้องน้ำ สำหรับแขกภายนอก</p> <p>- เนื่องจากพื้นที่พักผ่อนมีจุดเดียวและมีขนาดเล็กเกินไป ทำให้เกิดการปะปนกันระหว่างแขกภายนอกกับแขกผู้ให้บริการ ตลอดจนพนักงานต่างๆด้วย</p>	

หัวข้อ	ข้อดี	ข้อเสีย	หมายเหตุ
	<p>-ภายในห้องนวดมีการรวมกิจกรรมหลายประเภทไว้ภายในส่วนเดียวกัน เช่น STEAM , SAUNA, SHOWER ROOM, JACUZZI เป็นต้น ทำให้ผู้บริการมีความเป็นส่วนตัวสูง และสามารถนวดได้หลายประเภทในห้องเดียวกัน ไม่มีการเปลี่ยนห้องเพื่อเปลี่ยนรูปแบบการนวด</p> <p>-ทำให้บริการเป็นไปอย่างสะดวก เนื่องจากห้องบริการประเภทเดียวกันอยู่ติดกัน ทำให้สามารถนำเครื่องออกมาใช้ได้ในที่เดียว</p>		
ที่ว่าง (SPACE)	- มีความโปร่งโล่งสบาย เนื่องจากผนังมีการใช้กระจกเงาทำให้ดูกว้างขึ้น	- เนื่องจากโถงบันไดโล่งตรงกลาง ที่เป็นส่วนเชื่อมห้องนวดทุกๆห้องเข้าไว้ด้วยกัน	CONCEPT การออกแบบ คล้ายสถาปัตยกรรมของเขมร

หัวข้อ	ข้อดี	ข้อเสีย	หมายเหตุ
	เนื่องจากพื้นที่ค่อนข้างจำกัด ทำให้การเปิดมุมมองภายในทำได้น้อยแต่มีการนำเอาแสงธรรมชาติมาใช้ทำให้เกิด SKYLIGHT บริเวณโถงบันได	ทำให้พื้นที่บริเวณหน้าห้องนอนนั้นขาดความเป็นส่วนตัว	

จากการวิเคราะห์นั้น เค้นในเรื่องการวาง FUNCTION การนำห้องที่คล้ายๆกันมาไว้ใกล้กัน ผู้ใช้บริการสามารถเลือกบริการได้หลายแบบโดยไม่ต้องเปลี่ยนห้อง

2.29.3 โซนิวา ฟุชิ บาย ซิกซ์เซ็นส์เซส (SONEVA FUSHI)

ความเป็นมา เป็นรีสอร์ท และสปา ที่ตั้งอยู่บนเกาะ Kunfunadhoo เกาะส่วนตัวแห่งหนึ่งในหมู่เกาะมัลดีฟส์ เป็นรีสอร์ทที่ติด 1 ใน 10 ของรีสอร์ทอนุรักษ์

ลักษณะทางกายภาพ ตัวโครงการตั้งอยู่บน Kunfunadhoo เกาะส่วนตัว ตั้งอยู่ติดทะเลสามารถมองเห็นทะเล และยังอยู่ท่ามกลางต้นไม้มากมาย

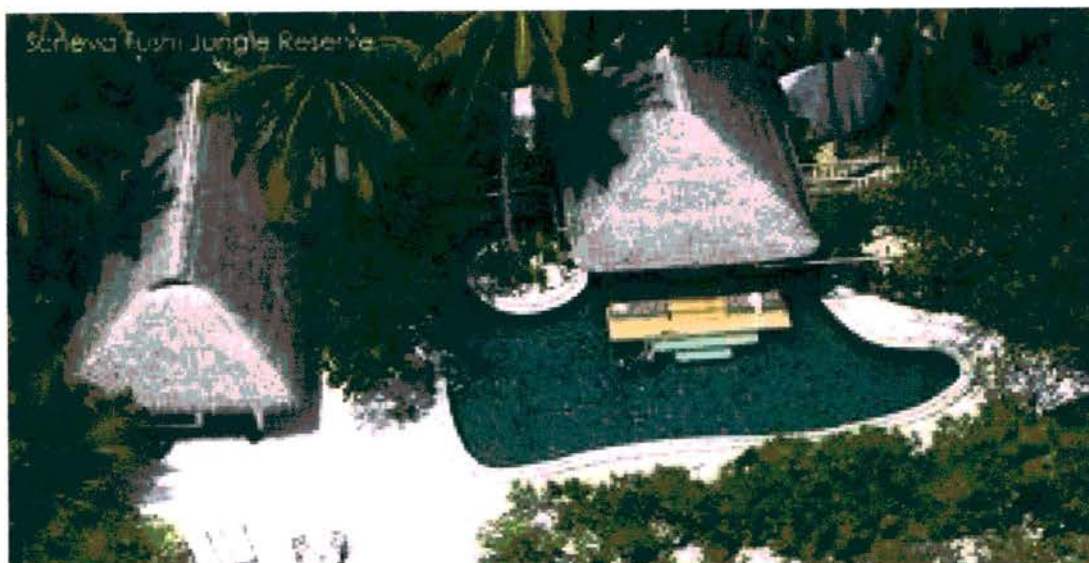
การเข้าถึงโครงการ

ทางน้ำ เนื่องจากตัวโครงการนั้นอยู่บนเกาะ จึงสามารถเข้าถึงได้ทางเรือ

แนวความคิดในการออกแบบ รีสอร์ทแห่งนี้ดีไซน์ด้วยกลิ่นอาย Mald ives Style เน้นการสร้างอารมณ์ที่เรียบง่าย เพื่อหลีกเลี่ยงความวุ่นวายได้ตรงตามนิยาม "no new no shoes " ภายใต้นโยบาย " Island Castaway " สร้างอารมณ์เหมือนยกแกลงการอยู่อาศัยบนเกาะร้าง หลังเรืออัปปางของโรบินสัน คุโซ ตัวละครในนิยายคลาสสิก ให้กับผู้มาพักได้สัมผัสรูปแบบวิลล่าที่แทรกตัวอยู่กับสภาพแวดล้อมอย่างกลมกลืน

แนวทาง eco - friendly design ถูกนำมารองรับแนวคิดดังกล่าวอย่างโดดเด่น ด้วยการคัดสรรวัสดุจากธรรมชาติ

Concept " การซ่อนตัวอยู่กลางธรรมชาติ " สะท้อนให้เห็นด้วยการใช้ต้นไม้ใหญ่ โอบล้อม สเปนเซอร์ของแต่ละวิลล่าได้อย่างมิดชิด เรียกว่าสร้างโลกส่วนตัวด้วยการปิดล้อมตามธรรมชาติได้อย่างแบบเนียน

ภาพที่ 2.23 ภาพแสดงด้านบนของ SONEVA FUSHI

ที่มา : [http:// www.scottdunn.com/images/properties/128-soneva-fushi-by-six-senses/8525-organic-restaurant-soneva-fushi-by-six-senses-baa-atoll-maldives.jpg&imgrefurl=http:](http://www.scottdunn.com/images/properties/128-soneva-fushi-by-six-senses/8525-organic-restaurant-soneva-fushi-by-six-senses-baa-atoll-maldives.jpg&imgrefurl=http:)

ภาพที่ 2.24 ภาพแสดงด้านหน้าของวิลล่า SONEVA FUSHI

ที่มา : [http:// www.scottdunn.com/images/properties/128-soneva-fushi-by-six-senses/8525-organic-restaurant-soneva-fushi-by-six-senses-baa-atoll-maldives.jpg&imgrefurl](http://www.scottdunn.com/images/properties/128-soneva-fushi-by-six-senses/8525-organic-restaurant-soneva-fushi-by-six-senses-baa-atoll-maldives.jpg&imgrefurl)

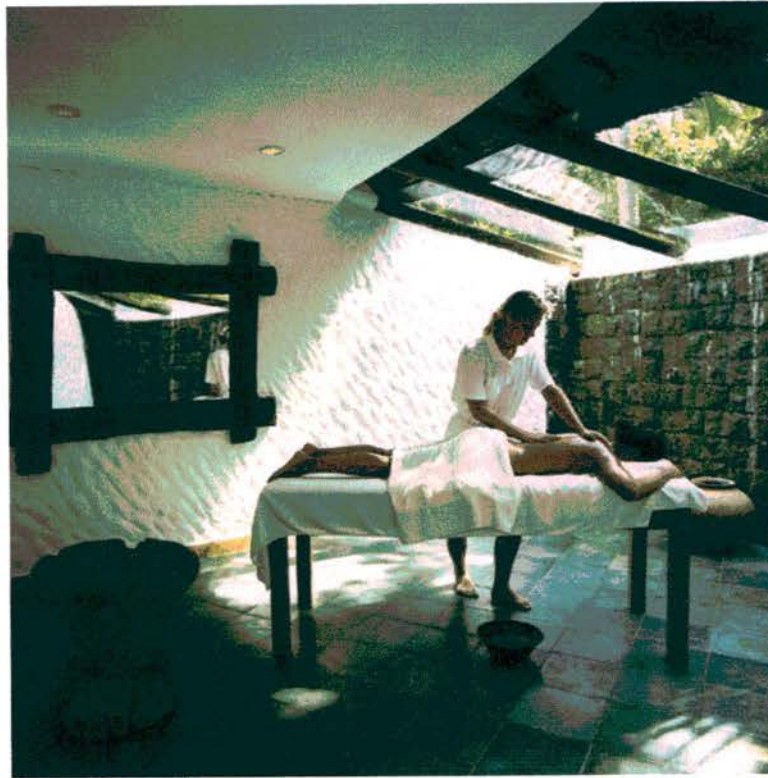
ภาพที่ 2.25 ภาพแสดงวิลล่า SONEVA FUSHI

ที่มา : [http:// www.scottdunn.com/images/properties/128-soneva-fushi-by-six-senses/8525-organic-restaurant-soneva-fushi-by-six-senses-baa-atoll-maldives.jpg&imgrefurl](http://www.scottdunn.com/images/properties/128-soneva-fushi-by-six-senses/8525-organic-restaurant-soneva-fushi-by-six-senses-baa-atoll-maldives.jpg&imgrefurl)

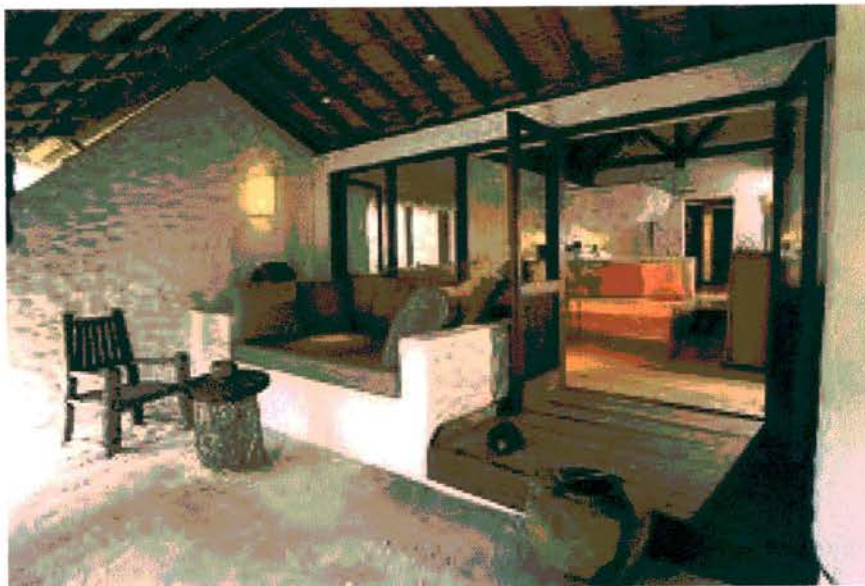
ภาพที่ 2.26 ภาพแสดงส่วนอาบน้ำกลางแจ้ง SONEVA FUSHI

ที่มา : [http:// www.scottdunn.com/images/properties/128-soneva-fushi-by-six-senses/8525-organic-restaurant-soneva-fushi-by-six-senses-baa-atoll-maldives.jpg&imgrefurl](http://www.scottdunn.com/images/properties/128-soneva-fushi-by-six-senses/8525-organic-restaurant-soneva-fushi-by-six-senses-baa-atoll-maldives.jpg&imgrefurl)

ภาพที่ 2.27 ภาพแสดงส่วนสปา SONEVA FUSHI

ที่มา : [http:// www.scottdunn.com/images/properties/128-soneva-fushi-by-six-senses/8525-organic-restaurant-soneva-fushi-by-six-senses-baa-atoll-maldives.jpg&imgrefurl](http://www.scottdunn.com/images/properties/128-soneva-fushi-by-six-senses/8525-organic-restaurant-soneva-fushi-by-six-senses-baa-atoll-maldives.jpg&imgrefurl)

ภาพที่ 2.28 ภาพแสดงส่วนห้องพัก SONEVA FUSHI

ที่มา : [http:// www.scottdunn.com/images/properties/128-soneva-fushi-by-six-senses/8525-organic-restaurant-soneva-fushi-by-six-senses-baa-atoll-maldives.jpg&imgrefurl](http://www.scottdunn.com/images/properties/128-soneva-fushi-by-six-senses/8525-organic-restaurant-soneva-fushi-by-six-senses-baa-atoll-maldives.jpg&imgrefurl)

ภาพที่ 2.29 ภาพแสดงร้านอาหาร SONEVA FUSHI

ที่มา : [http:// www.scottdunn.com/images/properties/128-soneva-fushi-by-six-senses/8525-organic-restaurant-soneva-fushi-by-six-senses-baa-atoll-maldives.jpg&imgrefurl](http://www.scottdunn.com/images/properties/128-soneva-fushi-by-six-senses/8525-organic-restaurant-soneva-fushi-by-six-senses-baa-atoll-maldives.jpg&imgrefurl)

ตารางที่ 2.11 การวิเคราะห์

หัวข้อ	ข้อดี	ข้อเสีย	หมายเหตุ
ที่ตั้งโครงการ (SITE)	- ตัวโครงการนั้นตั้งอยู่บนเกาะ Kunfunadhoo เกาะ ส่วนตัวแห่งหนึ่งในหมู่ เกาะมัลดีฟส์ เป็นรี สอร์ทที่ติด 1 ใน 10 ของรีสอร์ทอนุรักษ์	- เนื่องจากตั้งอยู่กลาง เกาะเพราะฉะนั้นการ เข้าถึงจึงมีทางเดียว	
ประโยชน์ใช้สอย (FUNCTION)	- มีการวางผังส่วน ใหญ่เป็นวิลล่า จึงทำ ให้เกิดความเป็น ส่วนตัว	-การวางพื้นที่บางส่วน ยังไม่ต่อเนื่องกับการ ใช้งาน	

หัวข้อ	ข้อดี	ข้อเสีย	หมายเหตุ
ที่ว่าง (SPACE)	- เน้นการสร้างอารมณ์ ที่เรียบง่าย เพื่อหลัก หนีความวุ่นวาย -บรรยากาศเหมือน การพักผ่อนหลัง เรืออับปาง	- เนื่องจากมีการ ตกแต่งที่เน้นธรรมชาติ เป็นส่วนใหญ่ จึงทำ ให้เกิดการไม่ หลากหลายของวัสดุ	CONCEPT การ ออกแบบ คล้าย สถาปัตยกรรมของ เขมร

จากการวิเคราะห์โครงการนี้เน้นเรื่องการพักผ่อนแบบหลักหนีความวุ่นวาย และโดดเด่น
เรื่อง CONCERT เพื่อสร้างความแตกต่างในการพักผ่อน

บทที่ 3

การวิเคราะห์โครงการ

3.1 การวิเคราะห์โครงการ

โครงการวิทยานิพนธ์นี้เป็นโครงการออกแบบปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในของบ้านเชิงเซารีสอร์ท ตั้งอยู่ที่ 26/25 ม.1 ถ.เพชรเกษม ต. บางขัน อ.เมือง จ.ระนอง 85000 เปิดบริการเมื่อปี พ.ศ. 2549 บริหารงานโดยคุณนิรนุช พันธุ์ศิริ มีพื้นที่ประมาณ 6ไร่ หรือประมาณ 9,600 ตารางเมตร มีห้องพัก 33 ห้อง แบ่งเป็น

3.1.1 Standard room 12 ห้อง

3.1.2 Deluxe 10 ห้อง

3.1.3 Executive 10 ห้อง

ระนอง เป็นจังหวัดแรกของภาคใต้ที่ตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลอันดามัน หรือมหาสมุทรอินเดีย อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ เป็นระยะทางประมาณ 568 กิโลเมตร ระนองเป็นจังหวัดเล็กๆ ที่มีชื่อเสียง มีพื้นที่เพียง 3,298 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 2,141,250 ไร่ มีคอคอดกระ หรือกั๊กกระ ซึ่งเป็นส่วนที่แคบที่สุดของแหลมมลายู สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาและป่าไม้ จังหวัดระนองมีรูปร่างเรียวยาวและแคบ โดยมีส่วนที่ยาวที่สุด ยาวประมาณ 169 กิโลเมตร และส่วนที่กว้างที่สุด 44 กิโลเมตร สำหรับส่วนที่แคบที่สุดของจังหวัดอยู่ในท้องที่อำเภอกระบุรี มีความกว้างเพียง 9 กิโลเมตร มีชื่อเสียงในเรื่องน้ำพุร้อนที่ตั้งเป็นอันดับ 3 ของโลก

แนวความคิดในการออกแบบ โครงการแห่งนี้ได้มีการนำเอาสนามกอล์ฟมาปรับปรุงเป็นรีสอร์ต โดยเน้นการตกแต่งแบบใกล้ชิดธรรมชาติ เน้นความสงบเพื่อให้แขกที่มาพักนั้นรู้สึกเหมือนหลุดพ้นจากสภาพสังคมที่วุ่นวาย]

ภาพที่ 3.1 บรรยากาศบ้านเชิงเซารีสอร์ท

ที่มา : www.Baanchuengkao.com

3.2 วิเคราะห์ผู้ใช้สอย

แบ่งออกเป็น กลุ่ม คือ

3.2.1 ผู้ให้บริการ พนักงานมีจำนวน 18 คน

3.2.2 ผู้รับบริการ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม

3.2.2.1 นักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

โดยทั่วไปแล้วการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นการท่องเที่ยวที่มีจุดหมาย เพื่อบำบัดโรค บำรุงรักษากายหรือสุขภาพจิต (health tourism) ซึ่งรวมถึงการออกกำลังกายหรือ การเล่นกีฬาเพื่อรักษาสุขภาพด้วย (Sport tourism) นอกจากนี้ยังรวมหมายถึงการท่องเที่ยวเชิง ผจญภัย (adventure tourism) ซึ่งเป็นหนึ่งในกิจกรรมย่อยของการเล่นกีฬาเอาไวด້วย

1.1 การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) เป็นการท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการดูแลสุขภาพ ของนักท่องเที่ยว โดยสามารถแบ่งตามลักษณะสุขภาพของนักท่องเที่ยวออกเป็น 3 ระดับคือ

(ก) การท่องเที่ยวเพื่อรักษาโรคของนักท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวในลักษณะนี้กำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างสูงใน ประเทศไทย เนื่องจากค่ารักษาพยาบาลภายในประเทศไทยที่ถูกกว่าต่างประเทศและประเทศไทยมีแพทย์ที่เชี่ยวชาญและมีมือ

(ข) การท่องเที่ยวเพื่อฟื้นฟูสุขภาพของนักท่องเที่ยว

หรือการอยู่ในระยะพักฟื้นโดยนักท่องเที่ยวต้องการอากาศที่บริสุทธิ์ อยู่ใน สิ่งแวดล้อมที่สดใส อาหารเพื่อสุขภาพ และการออกกำลังกายอย่างเบาๆ เพื่อฟื้นฟูสุขภาพ

(ค) การท่องเที่ยวเพื่อรักษาสุขภาพนักท่องเที่ยวที่ติดอยู่

แล้วให้ดียิ่งขึ้น

การท่องเที่ยวในลักษณะนี้กำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างสูงทั่วโลก เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เริ่มให้ความสำคัญกับการรักษาสุขภาพของตนเองภายใต้ สภาวะแวดล้อมที่ย่ำแย่ในปัจจุบัน โดยการหันมาออกกำลังกายที่ถูกวิธี การนั่งสมาธิ การฝึก โยคะ ไทเก๊ก การพักผ่อนในที่อากาศบริสุทธิ์ใกล้ธรรมชาติมากขึ้น การอาบน้ำแร่ การนวด แผนโบราณ การรับประทานสมุนไพร และการรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ ซึ่งประเทศไทยมี สถานให้บริการและสินค้าที่เป็นที่รู้จักไปทั่วโลก

3.2.2.1 นักท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม

เนื่องจากนักท่องเที่ยวมักสนใจและต้องการเข้าใจวัฒนธรรมของประเทศ อื่นที่แตกต่างไปจากตน โดยผ่านการชมหรือสัมผัสศิลปวัฒนธรรมแขนงต่างๆ ซึ่งหมายรวมถึง ศิลปะทุกแขนงทั้งสถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม หัตถกรรม นาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ ตลอดจนมรดกทางประวัติศาสตร์ซึ่งหมายถึง โบราณสถาน และโบราณวัตถุ ซึ่งความสนใจต่อ สิ่งเหล่านี้เป็นพื้นฐานความสนใจดั้งเดิมของนักท่องเที่ยวอยู่แล้ว

ท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมให้ความสำคัญต่อการสัมผัสวัฒนธรรม ซึ่งมีสภาพเป็นวัตถุหรือการแสดง ในขณะที่การท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสชาติพันธุ์และวัฒนธรรมพื้นถิ่น ให้ความสำคัญกับการสัมผัสวัฒนธรรมโดยผ่านวิถีชีวิตมนุษย์ซึ่งเป็นผู้สร้างวัฒนธรรม

3.3 อาณาเขต

ภาพที่ 3.2 แสดงรูปทัศนียภาพด้านบนที่ตั้งโครงการ
ที่มา : www.google.com

โครงการมีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับ	บ้านคน
ทิศใต้	ติดกับ	โชว์รูม Mazda
ทิศตะวันออก	ติดกับ	ภูเขา
ทิศตะวันตก	ติดกับ	ถ.เพชรเกษม

ภาพที่ 3.3 แสดงทิศทางลมกับอาคาร

ที่มา : www.google.com

การวางทิศทางอาคาร การวางอาคารรับลมดี

E เป็นมุมมองที่ดีที่สุด	เนื่องจากมองเห็นเชิงเขาได้ชัดเจน
W เป็นมุมมองที่ตรงลงมา	เนื่องจากมองเห็นถนนและวิถีชีวิตของผู้คน
S เป็นมุมมองปานกลาง	เนื่องจากมองเห็นหมู่บ้าน
N เป็นมุมมองปานกลาง	เนื่องจากมองเห็นหมู่บ้าน

3.4 การเข้าถึงโครงการ

ปัจจุบันมีการเข้าถึงโครงการได้หลายทางดังนี้

3.4.1 โดยรถโดยสารประจำทาง

สายระนอง-ราชบุรี, สายระนอง-หวางว, ระนอง-กระเปอร์

3.4.2 โดยรถทัวร์

สาย ระนอง-พังงา ,ระนอง-ภูเก็ต, ระนอง

3.4.3 โดยรถยนต์ส่วนตัว

3.4.4 รถมอเตอร์ไซด์

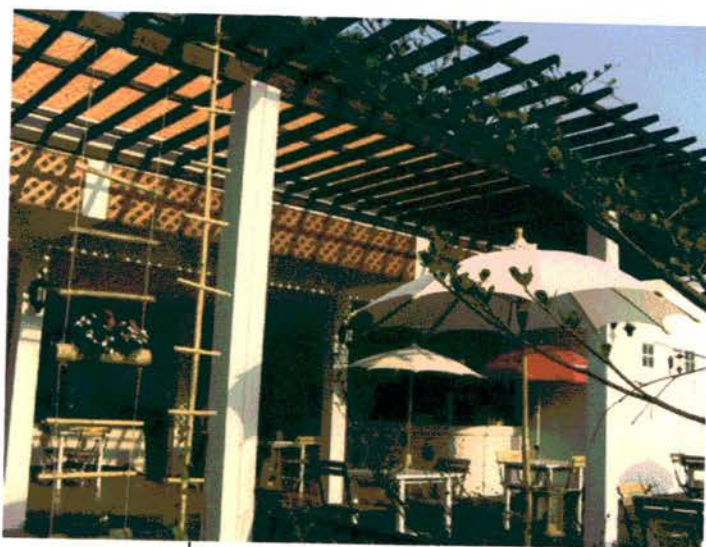
3.4.5 เดินเท้า

3.5 บรรยากาศและสภาพที่ตั้งทั่วไป

ภาพที่ 3.4 แสดงภาพทางเข้าของอาคาร

ที่มา : www.Baanchuengkao.com

ภาพที่ 3.5 แสดงส่วนร้านอาหารกลางแจ้ง

ที่มา : www.Banchuengkao.com

ภาพที่ 3.6 แสดงส่วนต้อนรับร้านอาหาร

ที่มา : www.Banchuengkao.com

ภาพที่ 3.5 แสดงส่วนร้านอาหารกลางแจ้ง

ที่มา : www.Baanchuengkao.com

ภาพที่ 3.6 แสดงส่วนต้อนรับร้านอาหาร

ที่มา : www.Baanchuengkao.com

ภาพที่ 3.7 แสดงห้องด้านหน้าพัก
ที่มา : ภาพถ่ายของ พจนานัด รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 3.8 แสดงภายในห้องพัก
ที่มา : www.Baanchuengkao.com

ภาพที่ 3.9 แสดงสวนสระว่ายน้ำ
ที่มา : www.Baanchuengkao.com

3.6 เอกลักษณ์การออกแบบอาคาร

รูปแบบอาคารได้มีการปรับปรุงมาจากสนามกอล์ฟ ลักษณะอาคารเป็นอาคารชั้นเดียว

ภาพที่ 3.10 แสดงรูปด้านหน้าอาคาร
ที่มา : ภาพถ่ายของ พจนาด รุ่งแจ้ง

บทที่ 4

รายละเอียดโครงการ

4.1 วัตถุประสงค์การออกแบบ

4.1.1 การแก้ปัญหาเรื่องพื้นที่การใช้สอยที่ไม่เพียงพอต่อพฤติกรรมการใช้งาน

4.1.2 การแก้ปัญหาเรื่องการหาอัตลักษณ์ให้กับองค์กร

4.1.3 การแก้ปัญหาเรื่องพฤติกรรมการใช้งานให้เหมาะสมกับผู้ใช้งาน

4.2 รายละเอียดโครงการ

โครงการนี้สามารถแบ่งพื้นที่ได้เป็น 5 ส่วน คือ ส่วนต้อนรับ ส่วนบริการ ส่วนสำนักงาน ส่วนพักผ่อน ห้องพักผ่อน และส่วนห้องเครื่อง

4.2.1 ส่วนต้อนรับ ประกอบด้วย

4.2.1.1 โถงต้อนรับ

4.2.1.2 ส่วนพักคอย

4.2.1.3 Lobby Lought

4.2.2 ส่วนบริการ

4.2.2.1 ส่วนสปา

4.2.2.3 ส่วนต้อนรับ

(ก) ส่วนอบไอน้ำ ห้องอบไอน้ำแบบแห้ง

(ข) อ่างน้ำเย็นและอ่างอาบน้ำ

4.2.2.2 ส่วนบริการนวด (Massage room)

(ก) ห้องนวด VIP พร้อมห้องน้ำ

(ข) ห้องนวดน้ำมัน

(ค) ส่วนนวดเท้า

(ง) ห้องนวดไทย

4.2.2.3 ร้านอาหาร (Restaurant)

4.2.2.4 ส่วนสมาธิ/ไทเก๊ก

4.2.2.5 ห้องลือคเกอร์

4.2.2.6 ห้องอาบน้ำ

4.2.2.7 ห้องปฐมพยาบาล

4.2.2.8 ห้องออกกำลังกาย (Fitness)

- 4.2.3 ส่วนสำนักงาน
  - 4.2.3.1 ส่วนบริหาร
  - 4.3.1.2 ห้องประชุม
- 4.2.4 ส่วนพักของ ห้องพักพนักงาน
  - 4.2.4.1 ห้องพักพนักงานเฉพาะแผนก
  - 4.2.4.2 ห้องพักพนักงานทำความสะอาด
  - 4.2.4.3 ห้องเก็บของประจำแผนก
- 4.2.5 ห้องเครื่อง
  - 4.2.5.1 ห้องเครื่องปั้มน้ำ ห้องเครื่องไฟฟ้า
  - 4.2.5.2 ห้องเครื่องปรับอากาศ
  - 4.2.5.3 ห้องเครื่องต้มน้ำ
  - 4.2.5.3. ห้องซักรีด
  - 4.2.5.4 ห้องขยะ

4.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการออกแบบ

- 4.3.1 ได้เรียนรู้พฤติกรรมของผู้ใช้และสามารถออกแบบให้แต่ละพื้นที่สอดคล้องและเหมาะสมกับพฤติกรรมการใช้งาน
- 4.3.2 ได้ทราบถึงงานระบบที่เกี่ยวข้องกับโครงการ
- 4.3.1 ได้สร้างอัตลักษณ์ใหม่ๆให้กับองค์กร

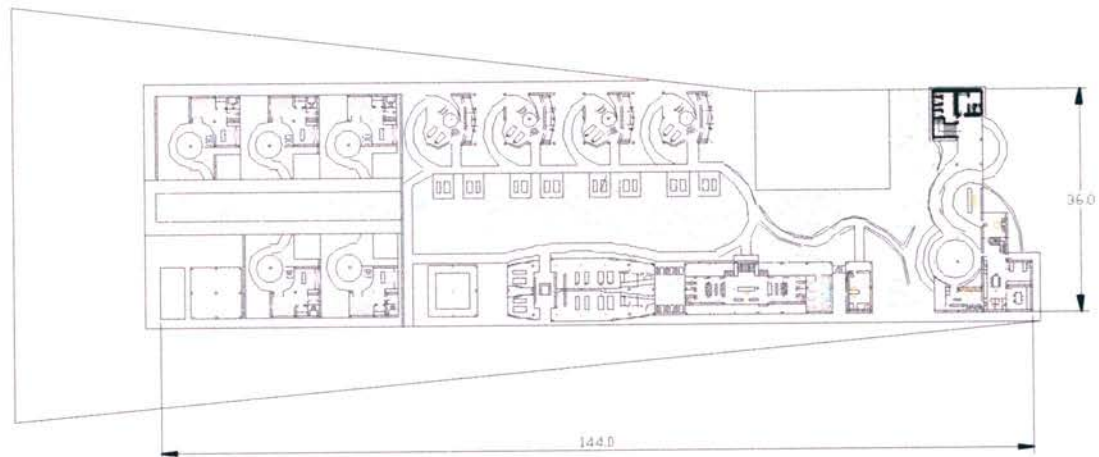
บทที่ 5

การออกแบบทางเลือก

การออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน บ้านเชิงเขารีสอร์ท แอนด์ สปา เพื่อให้เหมาะสมที่สุดกับผู้ให้บริการ ผู้รับบริการ และที่ตั้งโครงการนั้น จำเป็นต้องทำการทดลองออกแบบ (Experimental Design) โดยการออกแบบทางเลือก (Schematic Design) เพื่อทดลองความเป็นไปได้ (Possibility) ในแบบต่างๆ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective) หรือเป้าหมาย (Goal) พร้อมทั้งวิเคราะห์ จุดเด่นและจุดด้อยของแต่ละแบบ เพื่อเปรียบเทียบหาแนวทางที่เหมาะสมที่สุดในการพัฒนาการ ออกแบบขั้นต่อไป โดยทั้งนี้ไม่มีเกณฑ์

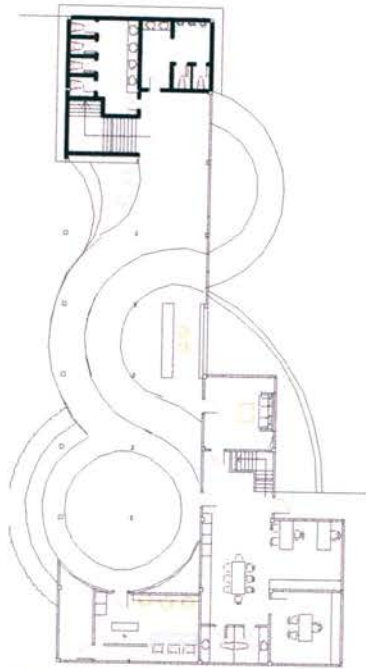
ได้ทดลองออกแบบมาทั้งหมด 3 แบบ ดังนี้คือ [บ้านเชิงเขารีสอร์ท แอนด์ สปา แบบที่1] [บ้านเชิงเขารีสอร์ท แอนด์ สปา แบบที่2] และ [บ้านเชิงเขารีสอร์ท แอนด์ สปา แบบที่3]

5.1 ทางเลือกที่ 1 [บ้านเชิงเขารีสอร์ท แอนด์ สปา แบบที่1]

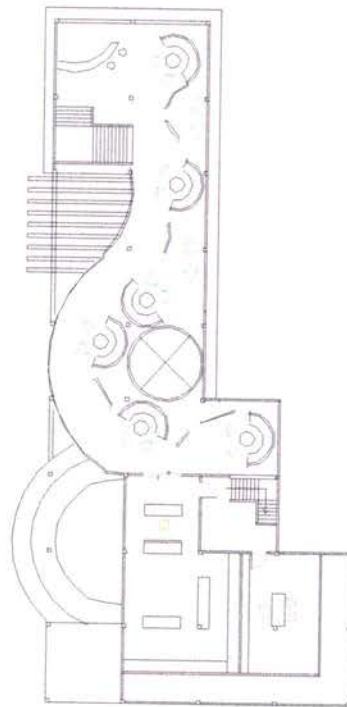

ภาพที่ 5.1 แสดงผังบริเวณแบบที่ 1

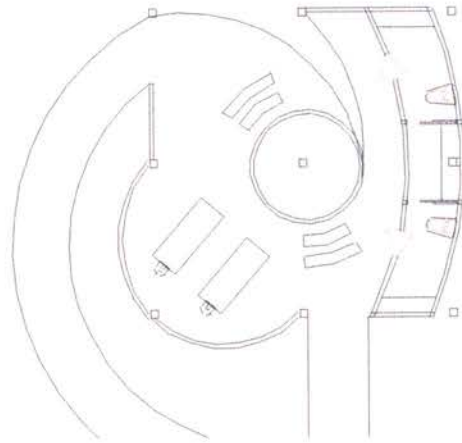
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

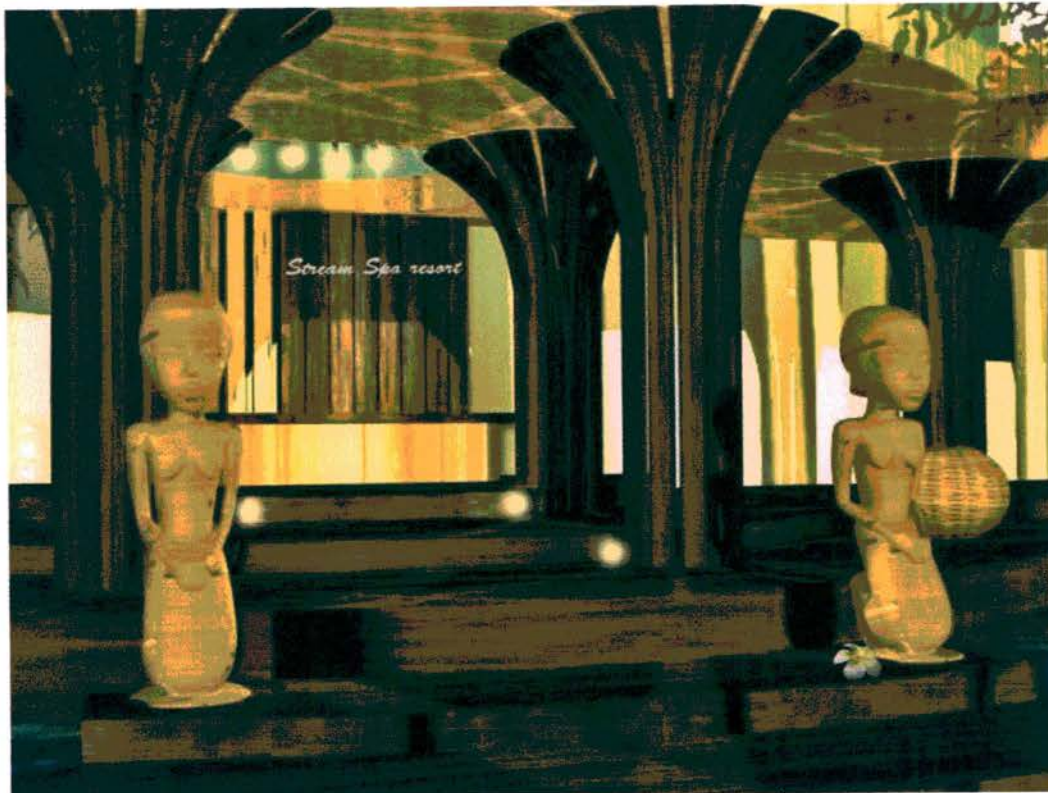
ภาพที่ 5.2 แสดงผังบริเวณ Lobby แบบที่ 1
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 5.3 แสดงผังบริเวณ Restaurant แบบที่ 1
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 5.4 แสดงผังบริเวณ Massage Room แบบที่ 1
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 5.5 แสดงทัศนียภาพส่วน Lobby แบบที่ 1
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 5.6 แสดงทัศนียภาพส่วนพักคอยแบบที่ 1
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 5.7 แสดงทัศนียภาพส่วน Restaurant ที่ 1
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

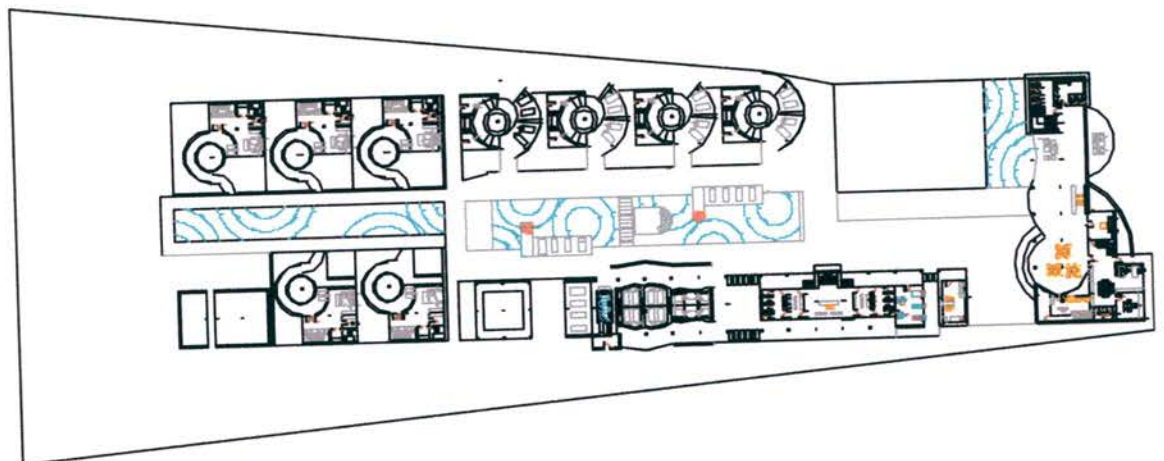
ตารางที่ 3.1 การวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยทางเลือกที่ 1

หัวข้อ	รายละเอียด	จุดเด่น	จุดด้อย	หมายเหตุ
ระบบ [ความสัมพันธ์ ของที่ว่าง]	ระบบรวมศูนย์ (Centralized) ตาม แนวนอน/ ระบบ เชิง เส้น (Linear) ตาม แนวตั้ง	ความสัมพันธ์ใน แนวนอนสัมพันธ์ และต่อเนื่องกัน เนื่องด้วยตัว โครงการเป็น อาคารชั้นเดียว		เนื่องด้วยตัว โครงการเป็น อาคารชั้นเดียว จึงมีเพียง ความสัมพันธ์ใน แนวนอนเพียง อย่างเดียว มี เพียงอาคาร Lobby เท่านั้นที่ เป็น อาคารสอง ชั้น
ลำดับของ กิจกรรม	พบปะ ทำงาน พักผ่อน	การวางลำดับนั้น ค่อนข้าง ต่อเนื่องกันเนื่อง ด้วยตัวโครงการ เป็นอาคารแบบ วิลล่า		
ความต่อเนื่อง ของกิจกรรม	แยกเป็นส่วนๆ ตาม แนวนอน	มีความ ต่อเนื่องกันเนื่อง ด้วยตัวโครงการ เป็นอาคารชั้น เดียว และเป็น แบบวิลล่า		
ความต่อเนื่อง ของการมองเห็น	ไม่มีความ ต่อเนื่อง ของการมองเห็น	มีความต่อเนื่อง ในการมองเห็น ผู้ให้บริการนั้น สามารถมองเห็น ได้ทุกส่วนของ โครงการ	ผู้ให้บริการอาจ มองเห็นได้ใน ส่วนที่ผู้ให้บริการ ไม่อยากจะให้เห็น เช่น ส่วนของ ออฟฟิศ ส่วน	

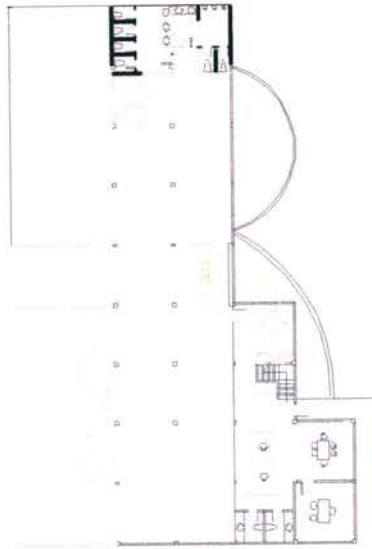

			ห้องเครื่อง	
ความเข้าใจ/ สับสน	ไม่สามารถเข้าใจ ระบบ ความสัมพันธ์ ของที่วางได้ใน ภาพ ครั้งเดียว	เนื่องด้วยตัว อาคารนั้นเป็น อาคารชั้นเดียว และแบ่งเป็นแบบ วิลล่า จึงไม่เกิด ความสับสน	ผู้ใช้โครงการต้อง เดินไกลเนื่องด้วย ตัวโครงการเป็น ความสัมพันธ์ แบบแนวนอน	

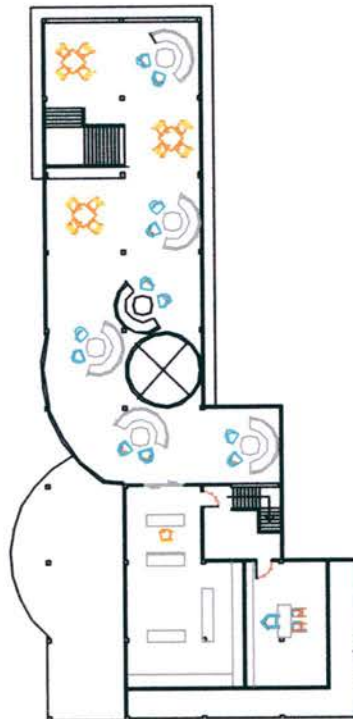
5.2 ทางเลือกที่ 2 [บ้านเชิงเขารีสอร์ท แอนด์ สปา แบบที่ 2]

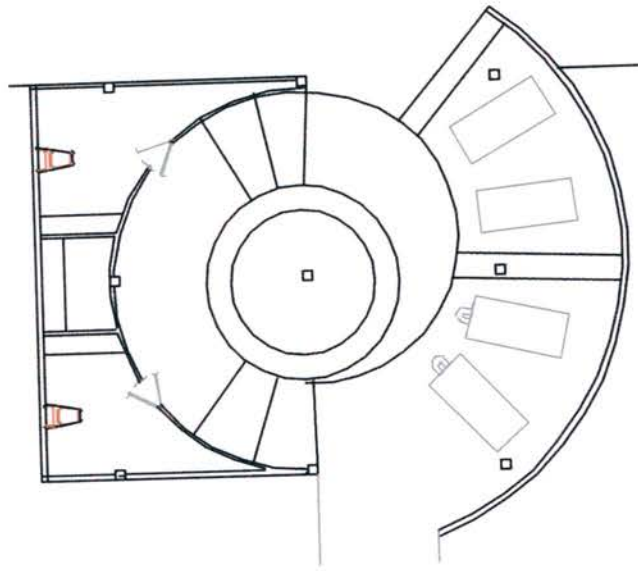
ภาพที่ 5.8 แสดงผังบริเวณแบบที่ 2
ที่มา : พจนานัด รุ่งแจ้ง

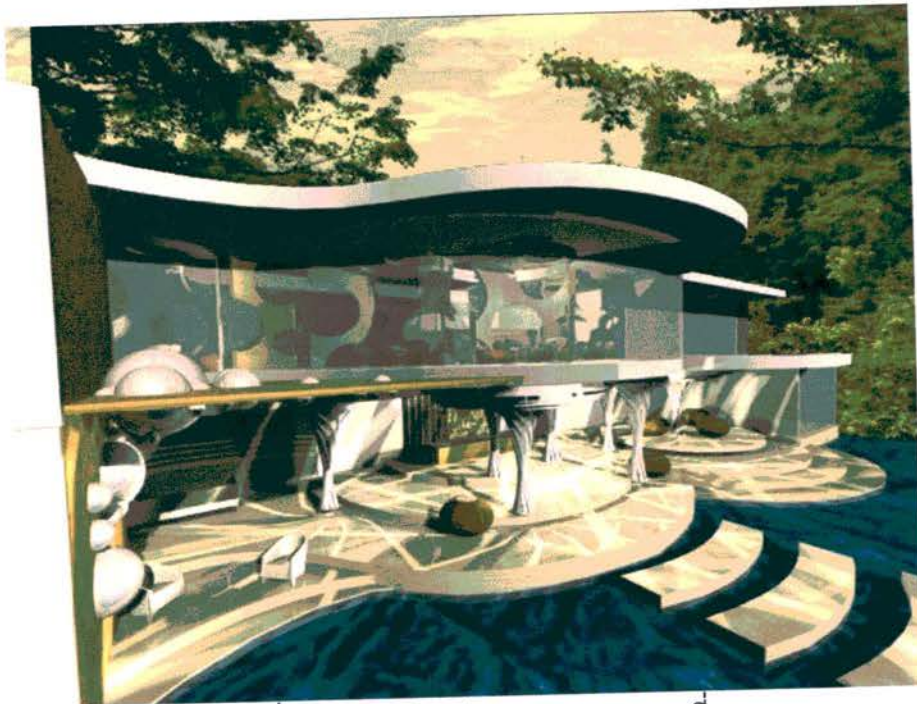
ภาพที่ 5.9 แสดงผังบริเวณ Lobby แบบที่ 2
ที่มา : พจนานุกรม รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 5.10 แสดงผังบริเวณ Restaurant แบบที่ 2
ที่มา : พจนานุกรม รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 5.11 แสดงผังบริเวณห้องนวด VIP แบบที่ 2
ที่มา : พจนานัด รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 5.12 แสดงทัศนียภาพภายนอก แบบที่ 2
ที่มา : พจนานัด รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 5.13 แสดงทัศนียภาพสวนพักผ่อนแบบที่ 2
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 5.14 แสดงทัศนียภาพ Restaurant แบบที่ 2
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 5.15 แสดงทัศนียภาพ spa แบบที่ 2
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 5.16 แสดงทัศนียภาพห้องนวด แบบที่ 2
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 5.17 แสดงทัศนียภาพห้องนวด VIP แบบที่ 2

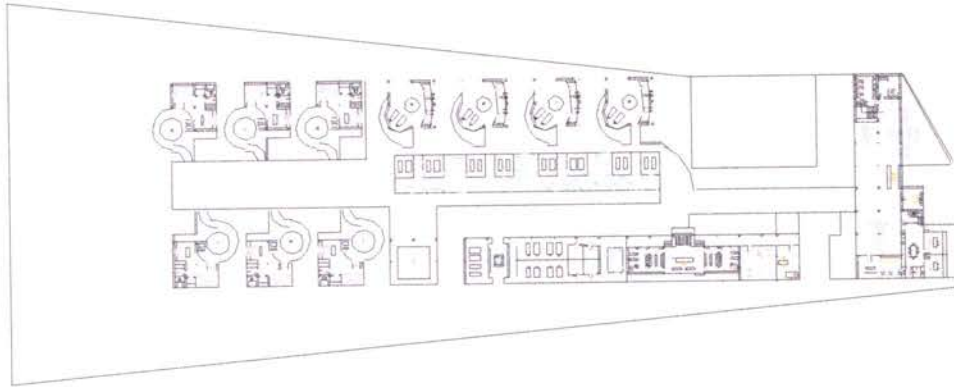
ที่มา : พจนานุกรม รุ่งแจ้ง

ตารางที่ 3.2 การวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยทางเลือกที่ 2

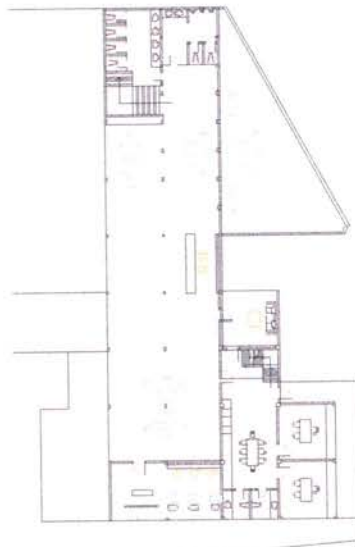
หัวข้อ	รายละเอียด	จุดเด่น	จุดด้อย	หมายเหตุ
ระบบ [ความสัมพันธ์ ของที่ว่าง]	ระบบรวมศูนย์ (Centralized) ตาม แนวนอน/ ระบบ เชิง เส้น (Linear) ตาม แนวตั้ง	ความสัมพันธ์ใน แนวนอนสัมพันธ์ และต่อเนื่องกัน เนื่องด้วยตัว โครงการเป็น อาคารชั้นเดียว		เนื่องด้วยตัว โครงการเป็น อาคารชั้นเดียว จึงมีเพียง ความสัมพันธ์ใน แนวนอนเพียง อย่างเดียว มี เพียงอาคาร Lobby เท่านั้นที่ เป็น อาคารสอง ชั้น
ลำดับของ	พบปะ ทำงาน	การวางลำดับนั้น		

กิจกรรม	พักผ่อน	ค่อนข้าง ต่อเนื่องกันเนื่อง ด้วยตัวโครงการ เป็นอาคารแบบ วิลล่า		
ความต่อเนื่อง ของกิจกรรม	แยกเป็นส่วนๆ ตาม แนวนอน	มีความ ต่อเนื่องกันเนื่อง ด้วยตัวโครงการ เป็นอาคารชั้น เดียว และเป็น แบบวิลล่า		
ความต่อเนื่อง ของการมองเห็น	ไม่มีความ ต่อเนื่อง ของการมองเห็น	มีความต่อเนื่อง ในการมองเห็น ผู้ใช้บริการนั้น สามารถมองเห็น ได้ทุกส่วนของ โครงการ	ผู้ใช้บริการอาจ มองเห็นได้ใน ส่วนที่ผู้ใช้บริการ ไม่ยากให้เห็น เช่น ส่วนของ ออฟฟิศ ส่วน ห้องเครื่อง	
ความเข้าใจ/ สับสน	ไม่สามารถเข้าใจ ระบบ ความสัมพันธ์ ของที่วางได้ใน ภาพ ครั้งเดียว	เนื่องด้วยตัว อาคารนั้นเป็น อาคารชั้นเดียว และแบ่งเป็นแบบ วิลล่า จึงไม่เกิด ความสับสน	ผู้ใช้โครงการต้อง เดินไกลเนื่องด้วย ตัวโครงการเป็น ความสัมพันธ์ แบบแนวนอน	

5.3 ทางเลือกที่ 3 [บ้านเชิงเขารีสอร์ท แอนด์ สปา แบบที่ 3

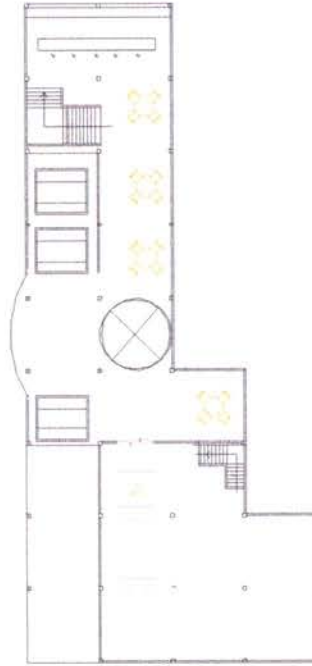

ภาพที่ 5.18 แสดงผังบริเวณแบบที่ 3
ที่มา : พจนานัด รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 5.19 แสดงผังบริเวณ Lobby แบบที่ 3
ที่มา : พจนานัด รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 5.20 แสดงผังบริเวณ Restaurant แบบที่ 3
ที่มา : พจนานุกรม รุ่งแจ้ง

ตารางที่ 3.3 การวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยทางเลือกที่ 3

หัวข้อ	รายละเอียด	จุดเด่น	จุดด้อย	หมายเหตุ
ระบบ [ความสัมพันธ์ ของที่ว่าง]	ระบบรวมศูนย์ (Centralized) ตาม แนวนอน/ ระบบ เชิง เส้น (Linear) ตาม แนวตั้ง	ความสัมพันธ์ใน แนวนอนสัมพันธ์ และต่อเนื่องกัน เนื่องด้วยตัว โครงการเป็น อาคารชั้นเดียว		เนื่องด้วยตัว โครงการเป็น อาคารชั้นเดียว จึงมีเพียง ความสัมพันธ์ใน แนวนอนเพียง อย่างเดียว มี เพียงอาคาร Lobby เท่านั้นที่ เป็น อาคารสอง ชั้น
ลำดับของ	พบปะ ทำงาน	การวางลำดับนั้น		

กิจกรรม	พักผ่อน	ค่อนข้าง ต่อเนื่องกันเนื่อง ด้วยตัวโครงการ เป็นอาคารแบบ วิลล่า		
ความต่อเนื่อง ของกิจกรรม	แยกเป็นส่วนๆ ตาม แนวนอน	มีความ ต่อเนื่องกันเนื่อง ด้วยตัวโครงการ เป็นอาคารชั้น เดียว และเป็น แบบวิลล่า		
ความต่อเนื่อง ของการมองเห็น	ไม่มีความ ต่อเนื่อง ของการมองเห็น	มีความต่อเนื่อง ในการมองเห็น ผู้ใช้บริการนั้น สามารถมองเห็น ได้ทุกส่วนของ โครงการ	ผู้ใช้บริการอาจ มองเห็นได้ใน ส่วนที่ผู้ใช้บริการ ไม่อยากให้เห็น เช่น ส่วนของ ออฟฟิต ส่วน ห้องเครื่อง	
ความเข้าใจ/ สับสน	ไม่สามารถเข้าใจ ระบบ ความสัมพันธ์ ของที่วางได้ใน ภายใน ครั้งเดียว	เนื่องด้วยตัว อาคารนั้นเป็น อาคารชั้นเดียว และแบ่งเป็นแบบ วิลล่า จึงไม่เกิด ความสับสน	ผู้ใช้โครงการต้อง เดินไกลเนื่องด้วย ตัวโครงการเป็น ความสัมพันธ์ แบบแนวนอน	

จากการทดลองการออกแบบพบว่า ทั้ง 3 แบบนั้นคล้ายกัน เนื่องด้วยโครงการแห่งนี้เป็น Resort & spa พื้นที่โครงการที่เป็นอาคารแบบแนวนอน และตัวอาคารนั้นเป็นอาคารแบบวิลล่า จึงทำให้ การออกแบบทางเลือกนั้นมีข้อบังคับและไม่สามารถวางรูปแบบได้หลากหลาย ทั้ง 3 แบบนั้นจึงแตกต่างกันแค่การวางเฟอร์นิเจอร์ และรูปแบบการสลับฟังก์ชันเท่านั้น

บทที่ 6

แนวความคิดและการออกแบบ

ในงานสถาปัตยกรรมภายนอกนอกจากการออกแบบให้ตอบสนองกับผู้ให้บริการและรับบริการ และเป็นการแก้ปัญหาของที่ตั้งโครงการให้สามารถใช้สอยได้อย่างเต็มประสิทธิภาพแล้ว การสร้างสรรค์ให้มีความแตกต่าง มีรูปแบบที่ชัดเจน จำเป็นต้องมีแนวความคิดในการออกแบบ (Design Concept) อันมาจากการศึกษา

1. พฤติกรรมของผู้ใช้และสามารถออกแบบให้แต่ละพื้นที่สอดคล้องและเหมาะสมกับพฤติกรรมการใช้งาน

2. งานระบบที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

3. อัตลักษณ์องค์กร

สำหรับโครงการออกแบบเสนอและปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในบ้านเชิงเชิร์สเวิร์ท และสถาปนา คือ "The way stream to culture สายน้ำวิถีแห่งวัฒนธรรม"

6.1 ที่มาและความสำคัญของแนวความคิดในการออกแบบ

เนื่องจากตัวโครงการอยู่ที่จังหวัดระนอง ซึ่งเป็นเล็กๆทางภาคใต้ตอนบนของประเทศไทย มีองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวที่ครบองค์ประกอบ เช่น ทะเล น้ำตก ภูเขาหญ้า ป่าชายเลน โดยเฉพาะ น้ำพุร้อน ที่มีชื่อเสียงดังเป็นอันดับ 1 ของประเทศ เนื่องจากน้ำพุที่นั่นมีความบริสุทธิ์สูง ไม่มีการเจือปนของกำมะถัน สามารถดื่มได้เลย และจังหวัดระนองยังมีนโยบายการท่องเที่ยวที่สนับสนุนการให้จังหวัดระนองนั้นเป็นเมืองท่องเที่ยวทางสุขภาพภายในระยะเวลา 2 ปี

6.2 วัตถุประสงค์ของแนวความคิดในการออกแบบ

6.2.1 เพื่อสร้างอัตลักษณ์ให้กับองค์กร

เพิ่มจุดเด่น และเอกลักษณ์ให้กับองค์กร เพื่อส่งเสริมการขาย

6.2.2 เพื่อสร้างสรรค์ที่ว่างภายในให้ส่งเสริมกับอัตลักษณ์องค์กร

สร้างที่ว่างให้สอดคล้อง และไปทางเดียวกับแนวความคิดในการออกแบบ

6.2.3 เพื่อเล่าเรื่องราวของของการโดยผ่านทางที่ว่าง

เป็นการเล่าเรื่องราว ถ่ายทอดแนวความคิดผ่านทางที่ว่าง เล่าเรื่องวัฒนธรรมจากสายน้ำ

6.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากแนวความคิด

6.3.1 การเล่าเรื่องราวโดยสื่อสารกับผู้รับบริการผ่านทางที่ว่าง

6.3.2 เพิ่มอัตลักษณ์ จุดเด่นให้กับองค์กร

6.3.3 เพิ่มเรื่องราวให้กับที่ว่าง

6.4 แนวความคิดกับการออกแบบ

6.4.1 การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายผู้ใช้อาคาร

แบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ

6.4.1.1 กลุ่มผู้บริหาร

คือ กลุ่มที่บริหารจัดการทุกอย่างในโครงการดูแลและควบคุมระบบการทำงาน

ทั้งหมดในโครงการรวมถึงจัดระบบการทำงานทุกอย่างให้เหมาะสม ประกอบด้วย

(ก) ผู้จัดการใหญ่ 1 ตำแหน่ง

(ข) รองผู้จัดการ 1 ตำแหน่ง

(ค) เรขาผู้จัดการ และรองผู้จัดการ 2 ตำแหน่ง

(ง) ผู้จัดการพนักงานส่วนต่างๆ

- ผู้จัดการพนักงานทั่วไป 1 ตำแหน่ง

- ผู้จัดการสปา 1 ตำแหน่ง

(จ) พนักงานบัญชี 1 ตำแหน่ง

(ฉ) พนักงานฝ่ายบุคคล 1 ตำแหน่ง

6.4.1.2 กลุ่มผู้ให้บริการ

คือ กลุ่มพนักงานที่อำนวยความสะดวกสบายแก่ผู้ให้บริการ มีทักษะความ

ชำนาญในประเภทการบริการของตนเองในด้านต่างๆ ประกอบด้วย

(ก) พนักงานประชาสัมพันธ์ 2 ตำแหน่ง

(ข) พนักงานทั่วไป

- พนักงานขนกระเป๋า 2 ตำแหน่ง

- พนักงานประจำส่วนต่างๆ 2 ตำแหน่ง
- พนักงานทำความสะอาด 3 ตำแหน่ง
- พนักงานนวด
- หัวหน้าช่าง 1 ตำแหน่ง
- ช่างทั่วไป 1 ตำแหน่ง
- คนสวน 1 ตำแหน่ง
- หัวหน้าคนทำอาหาร 1 ตำแหน่ง
- คนทำอาหาร 2 ตำแหน่ง
- พนักงานเสิร์ฟอาหาร 3 ตำแหน่ง

6.4.1.3 กลุ่มผู้ใช้บริการ

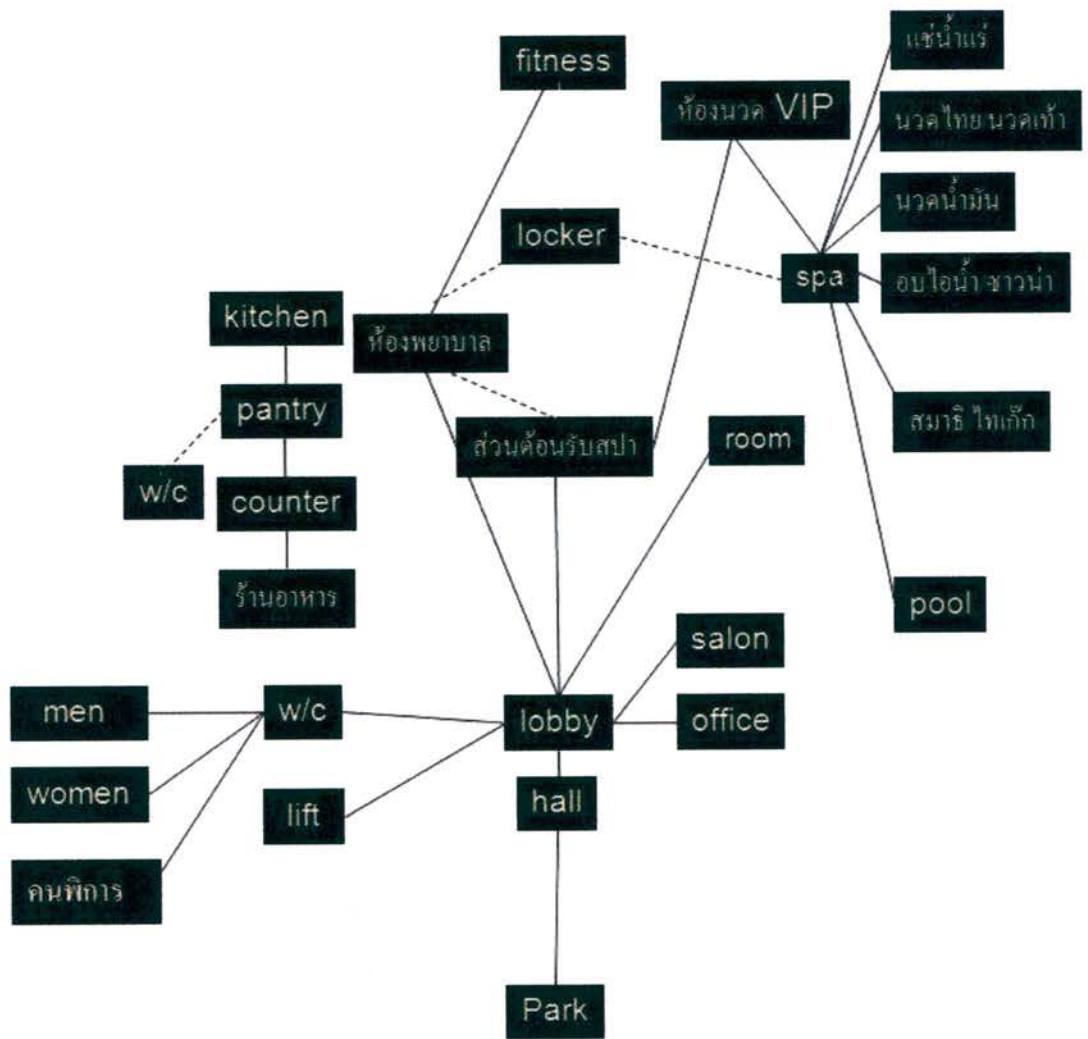
คือ กลุ่ม ลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการของโครงการ ซึ่งกลุ่มผู้ใช้เป็นกลุ่มเฉพาะ คือ คนที่รักสุขภาพ แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

(ก) คนที่เข้ามาใช้บริการสปา

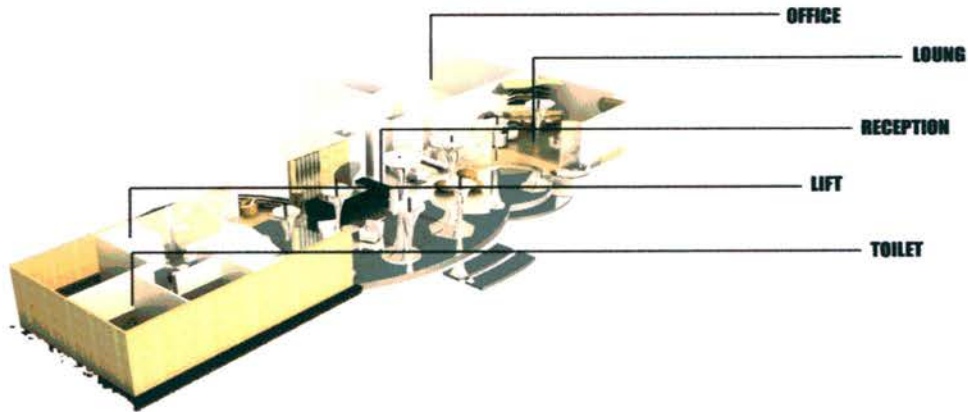
คนคนที่รักสุขภาพ ทั้งแบบชั่วคราว และแบบค้างคืน และแต่โปรแกรมที่ลูกค้าเลือก

(ข) คนที่มาใช้บริการร้านอาหาร

แผนภูมิที่ 6.2 แสดงพฤติกรรมผู้ใช้บริการ

————— แสดงพฤติกรรมหลัก
 - - - - - แสดงพฤติกรรมรอง

ภาพที่ 6.6 แสดงแผนผัง Lobby
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

ผังแสดงอาคาร Lobby ประกอบด้วย

6.5.2.1 ส่วนต้อนรับ

6.5.2.2 ส่วนพักคอย

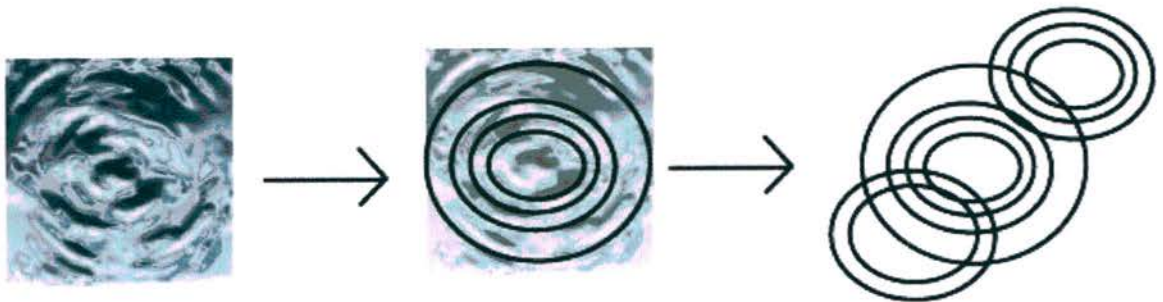
6.5.2.3 w/c และ w/c คนพิการ

6.5.2.4 ลิฟต์

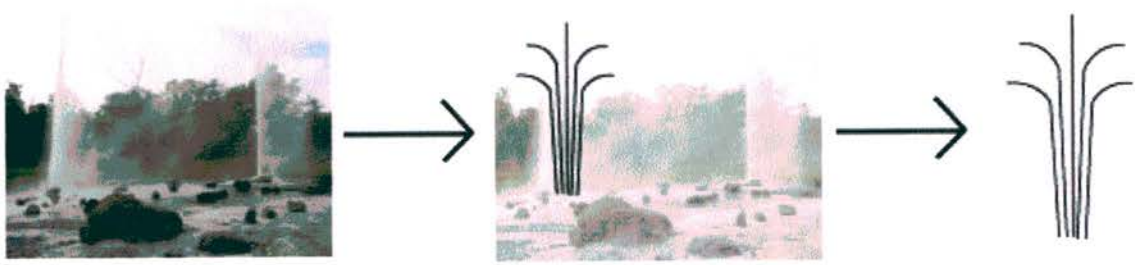
6.5.2.5 สำนักงาน ส่วนของผู้บริหาร

6.5.3 แนวความคิดในออกแบบอาคาร Lobby

เป็นเรื่องราวของน้ำพุร้อนที่เป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของจังหวัดระนอง เป็นสิ่งที่บ่งบอกว่าจังหวัดระนองนั้นโดดเด่นเรื่องน้ำพุร้อน อาคารแห่งนี้จะเป็นที่แรกที่ผู้รับบริการมาติดต่อ และเป็นสิ่งแรกที่ผู้รับบริการจะสัมผัส

ภาพที่ 6.6 แสดงแนวความคิดในการวางผัง
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

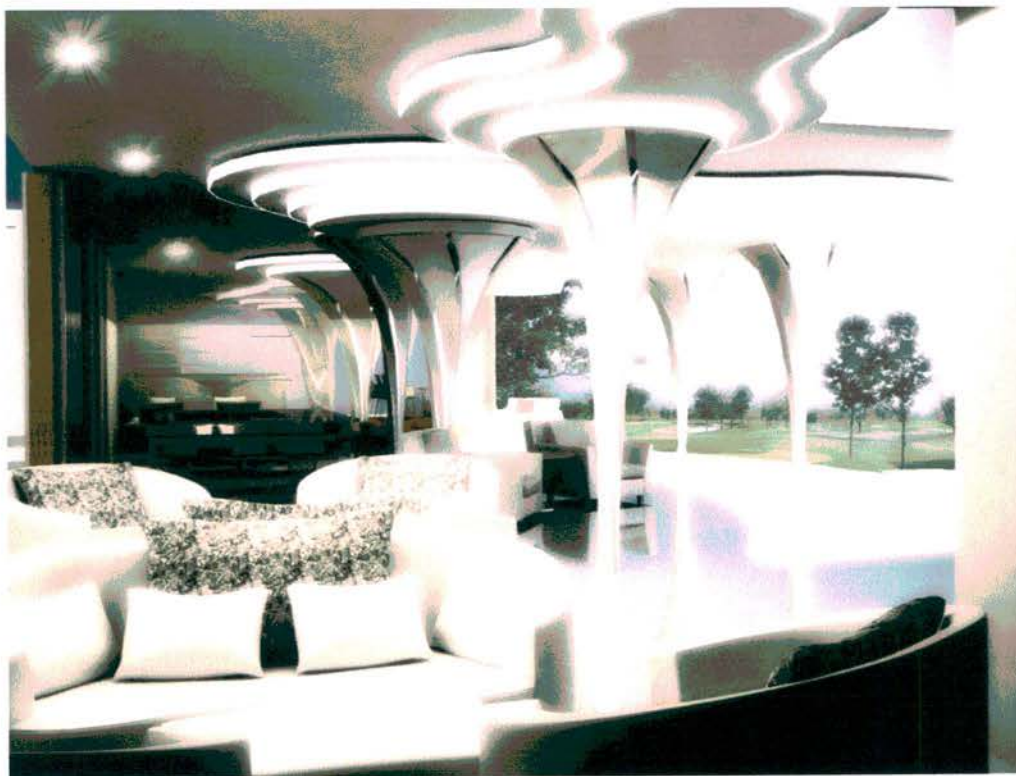
ภาพที่ 6.7 แสดงแนวความคิดในการออกแบบ lobby
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

6.5.3.1 ทัศนียภาพอาคาร Lobby

ภาพที่ 6.8 แสดงทัศนียภาพ lobby
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

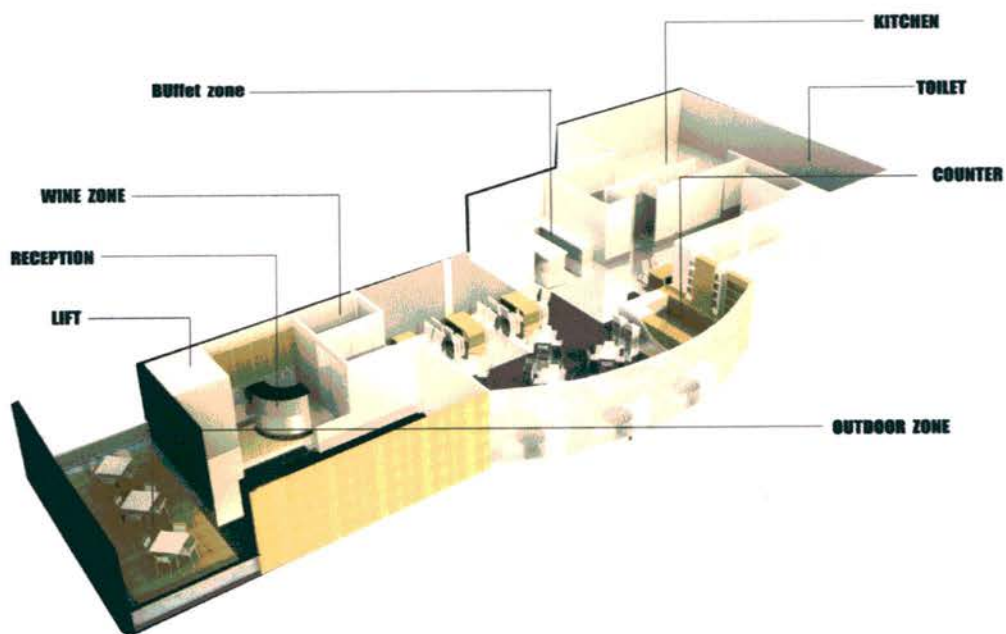

ภาพที่ 6.9 แสดงทัศนียภาพ lobby

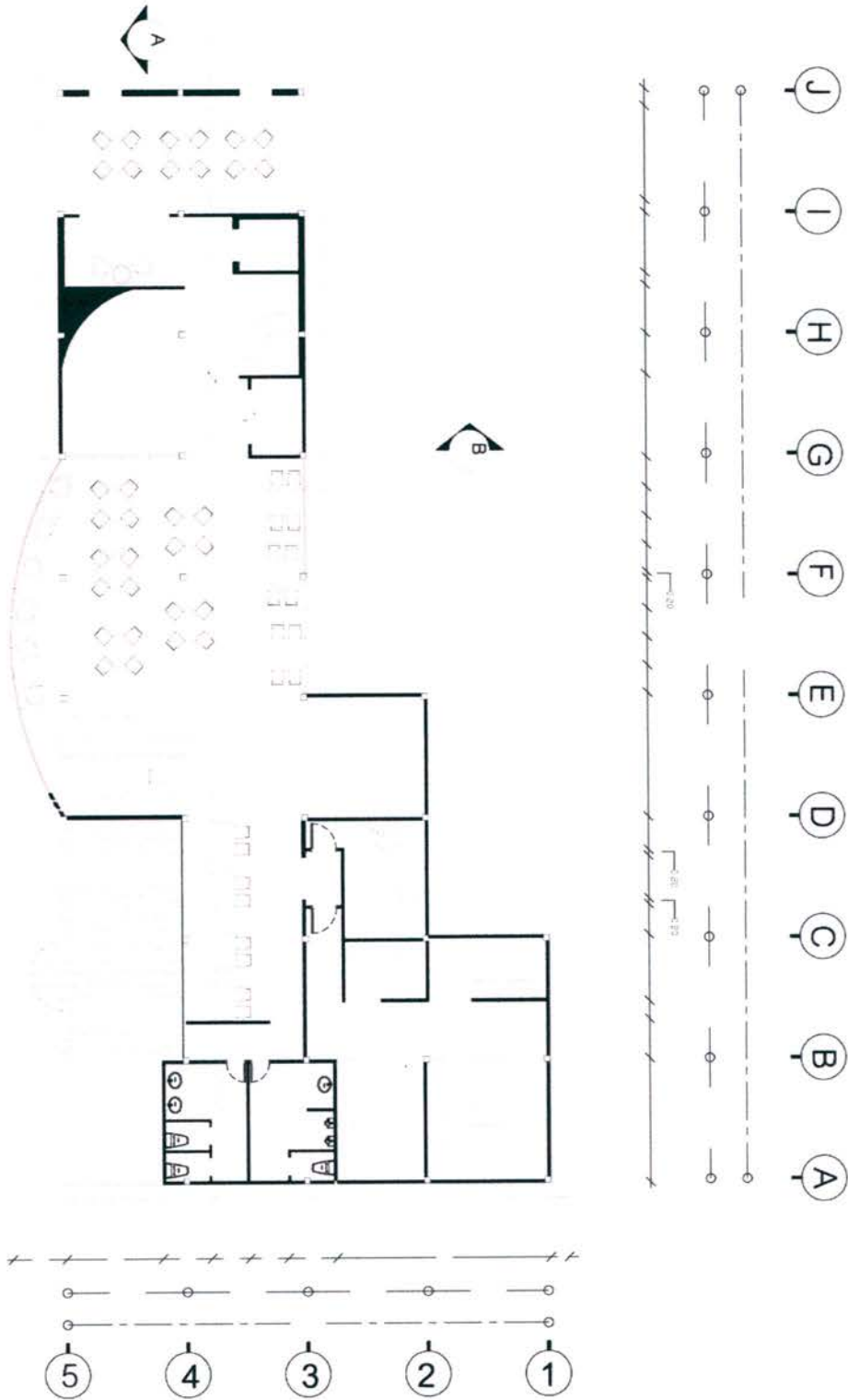
ที่มา : พจนานัด รุ่งแจ้ง

6.5.4 ผังแสดงเฟอร์นิเจอร์ Restaurant

ภาพที่ 6.10 แสดงแผนผัง Restaurant

ที่มา : พจนานัด รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 6.11 แสดงแผนผัง Restaurant
 ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

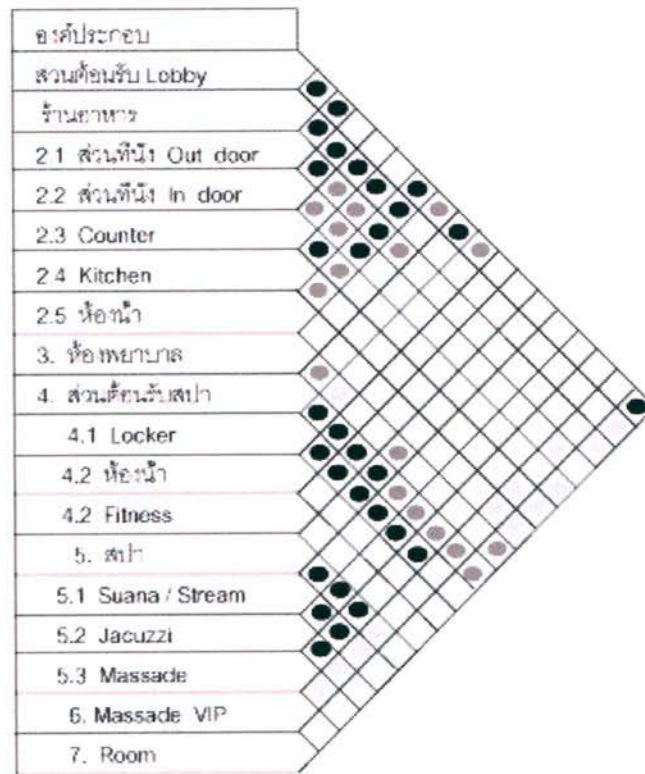

ภาพที่ 6.12 แสดงทัศนียภาพ Restaurant
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

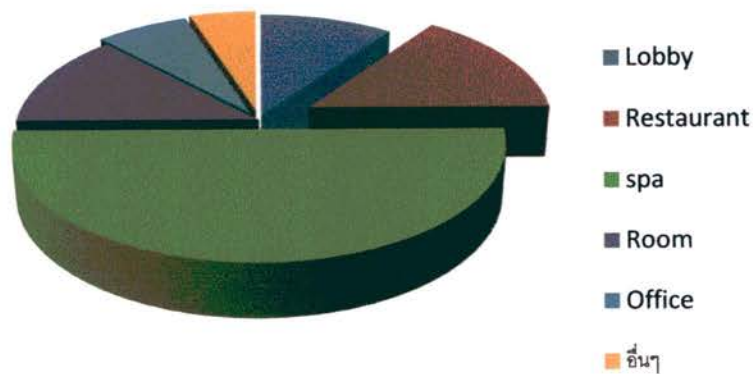
ภาพที่ 6.13 แสดงทัศนียภาพ Restaurant
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

แผนภูมิที่ 6.3 แสดงความสัมพันธ์

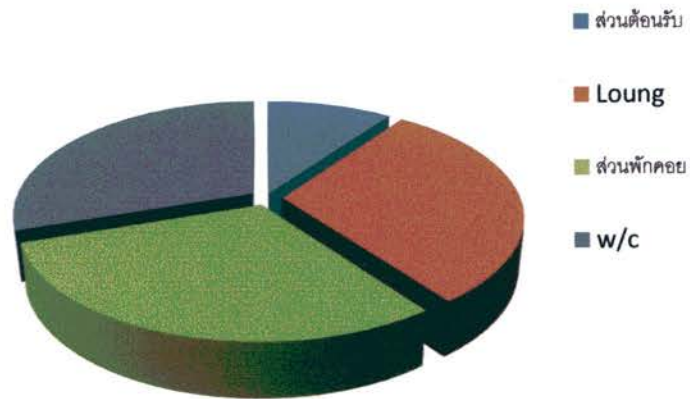

- แทนค่าความสำคัญมากที่สุด
- แทนค่าความสำคัญมาก
- แทนค่าความสำคัญน้อย
- แทนค่าความสำคัญน้อยที่สุด

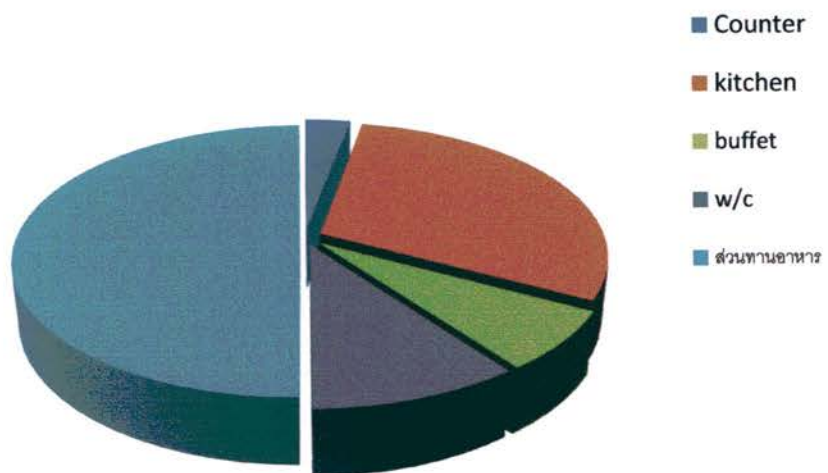
แผนภูมิที่ 6.4 แสดงแผนภูมิวงกลมส่วนต่างๆในโครงการ

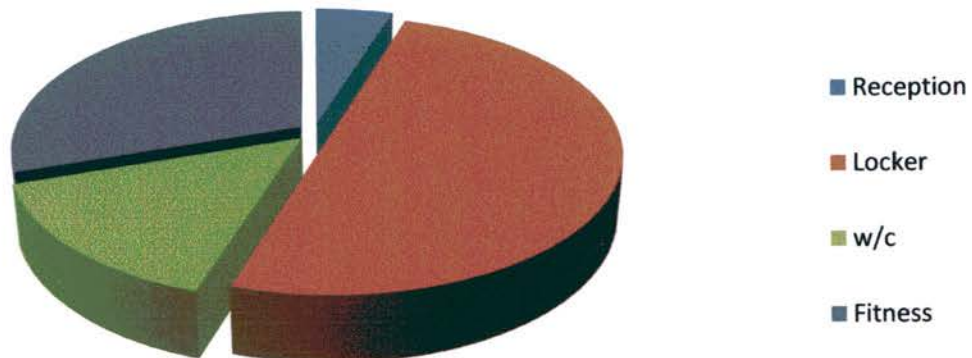
แผนภูมิที่ 6.5 แสดงแผนภูมิวงกลมส่วน Lobby

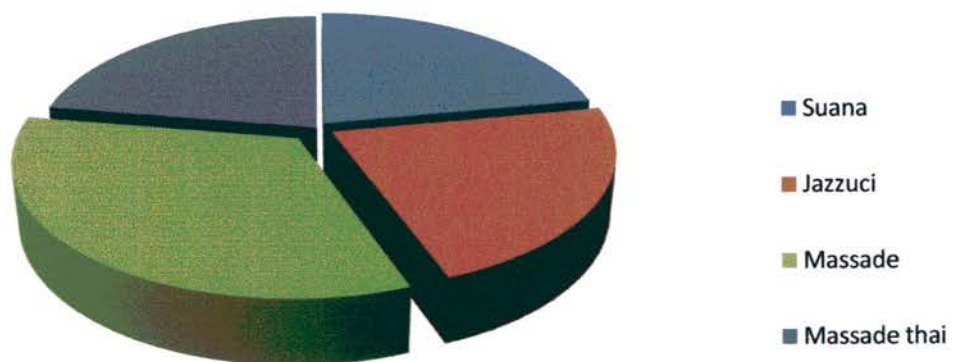
แผนภูมิที่ 6.6 แสดงแผนภูมิวงกลมส่วน Restaurant

แผนภูมิที่ 6.7 แสดงแผนภูมิวงกลมส่วน Locker

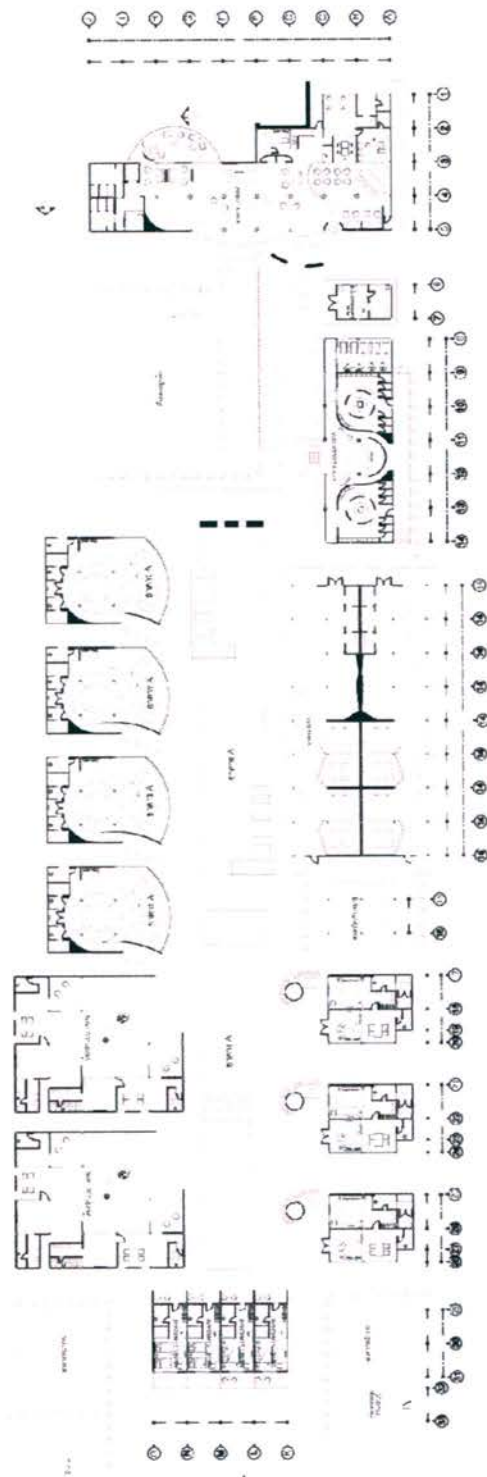

แผนภูมิที่ 6.8 แสดงแผนภูมิวงกลมส่วน Spa

6.5 ผังเฟอร์นิเจอร์ Furniture plan

6.5.1 ผังบริเวณ (Layout plan)

ภาพที่ 6.2 แสดงแผนผังของโครงการ
ที่มา: พจนานถ รุ่งแจ้ง

LAYOUT PLAN

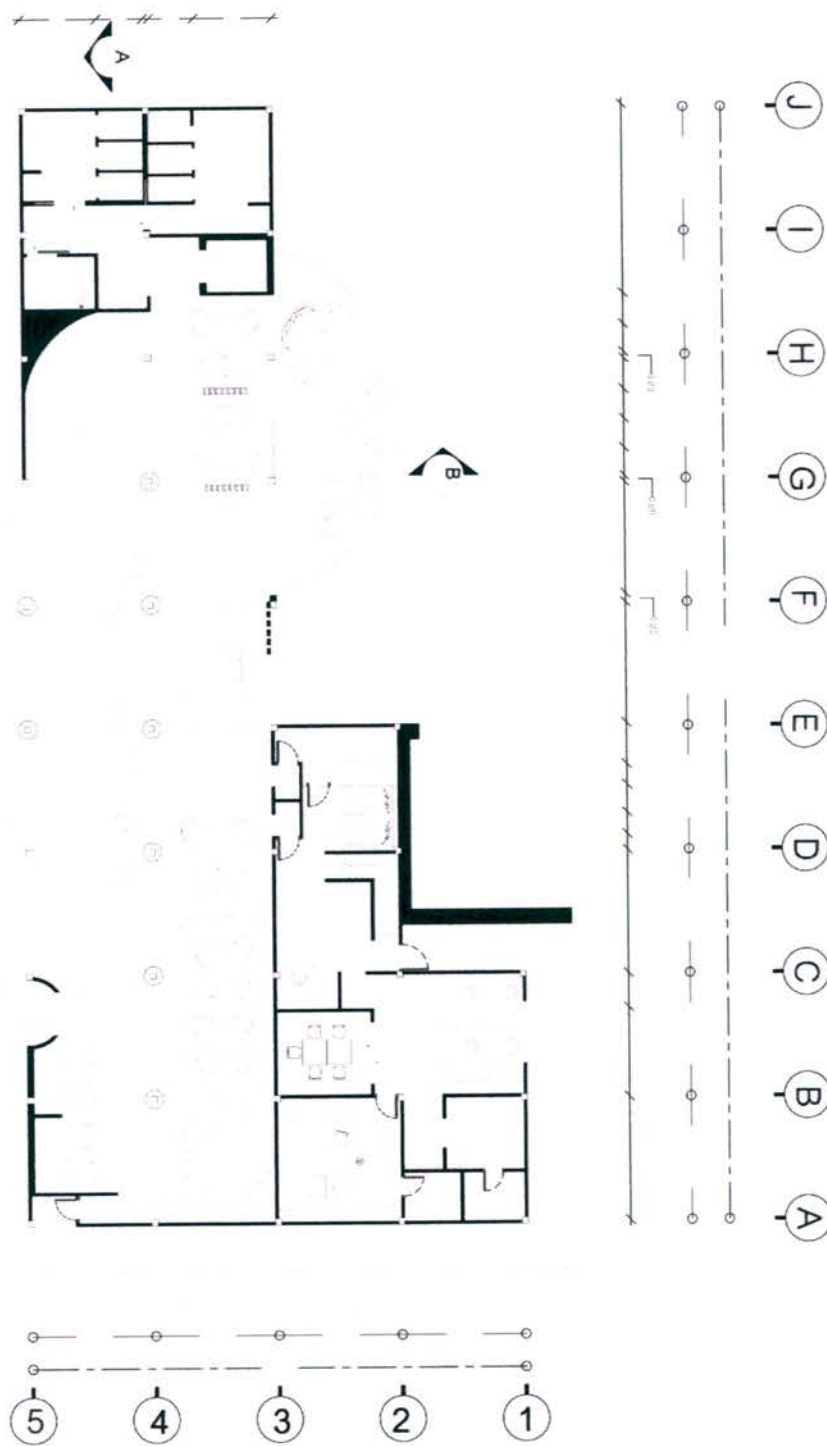
ภาพที่ 6.3 แสดงทัศนียภาพภายนอกของโครงการ
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 6.4 แสดงทัศนียภาพภายนอกของโครงการ
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

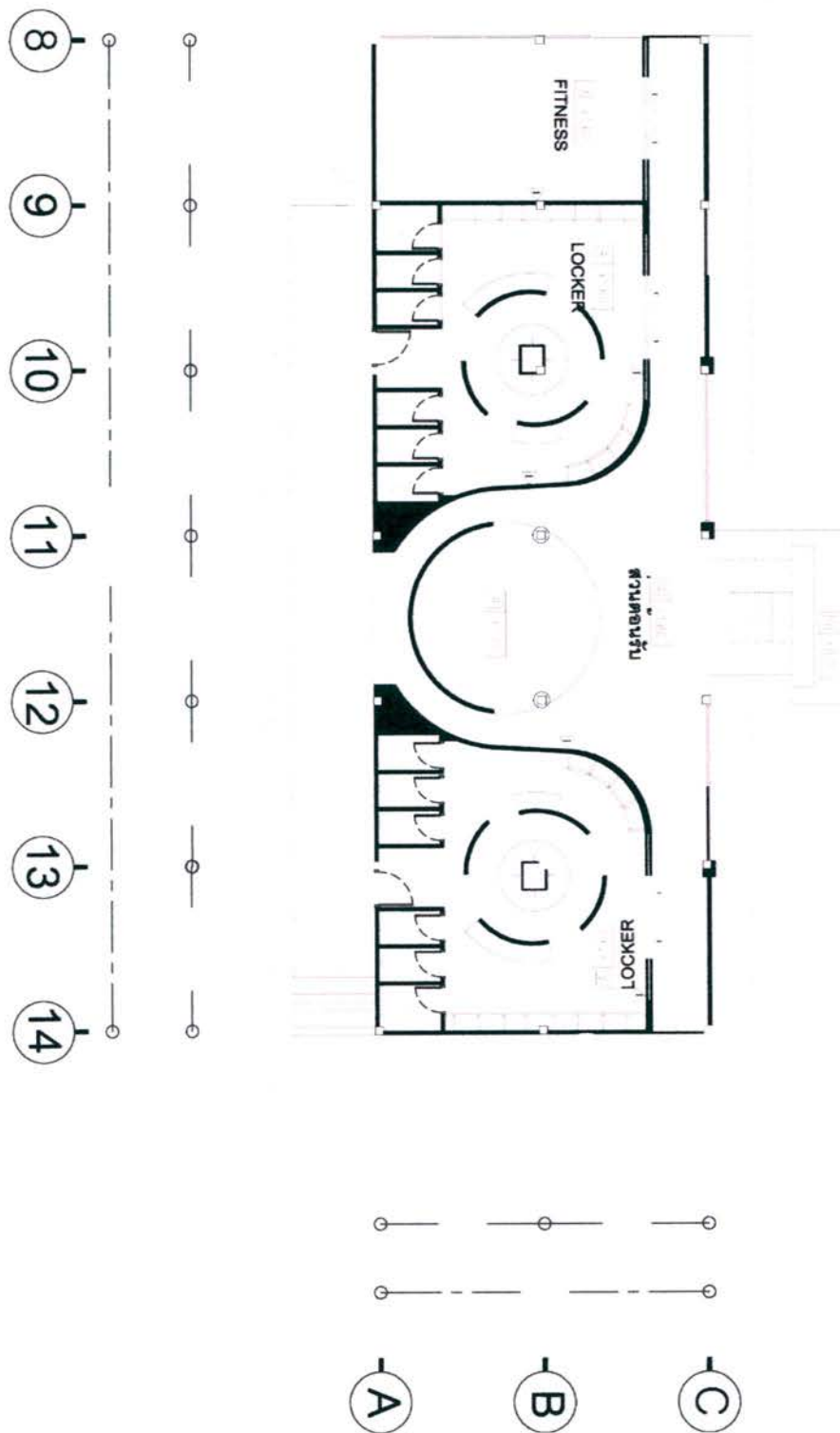

6.5.2 ผังแสดงเฟอร์นิเจอร์อาคาร Lobby

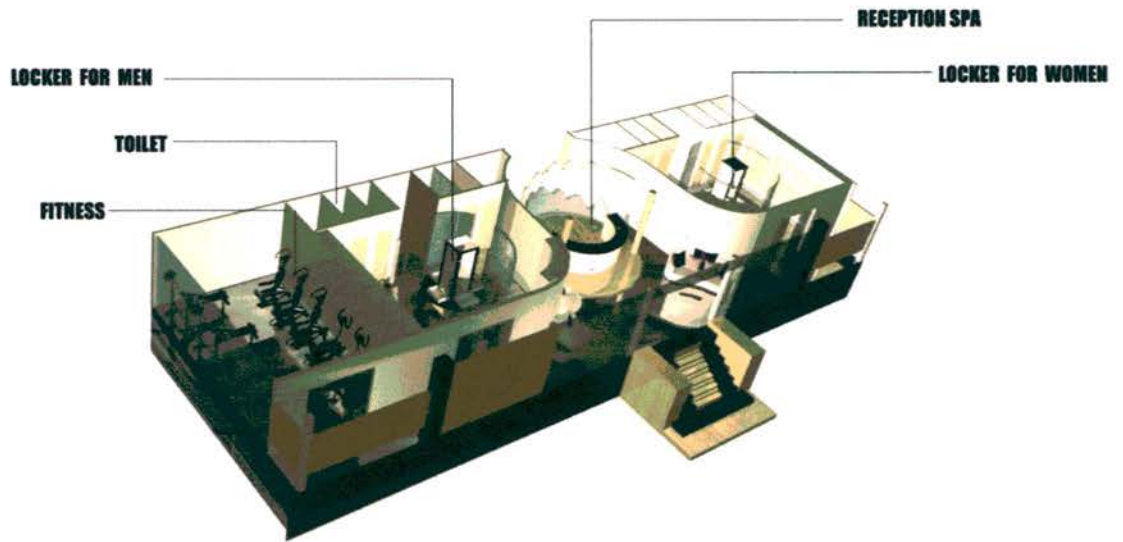

ภาพที่ 6.5 แสดงแผนผัง Lobby
ที่มา : พจนานุกรม รุ่งแจ้ง

6.5.5 ผังแสดงเฟอร์นิเจอร์ Reception spa

ภาพที่ 6.14 แสดงแผนผัง Reception spa
ที่มา: พจนานัด รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 6.15 แสดงแผนผัง Reception spa
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 6.16 แสดงทัศนียภาพ Reception spa
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 6.17 แสดงทัศนียภาพ Reception spa
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

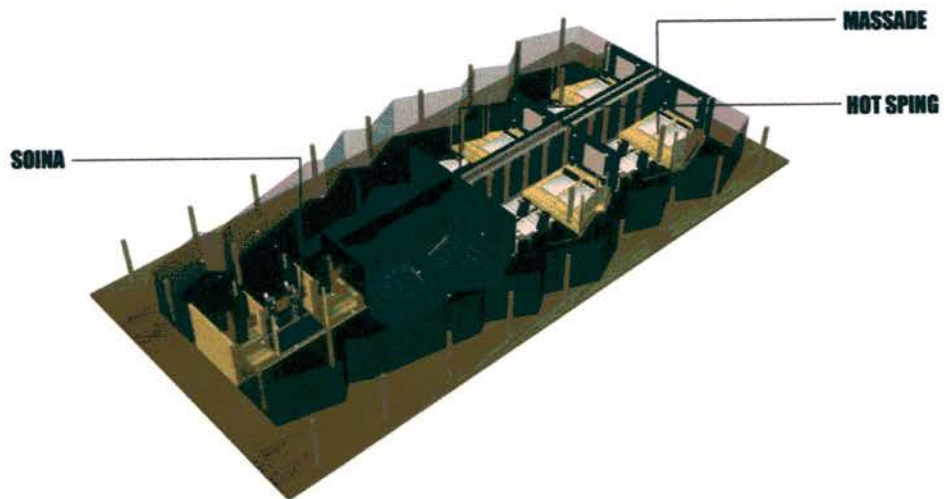

ภาพที่ 6.18 แสดงทัศนียภาพ Reception spa
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

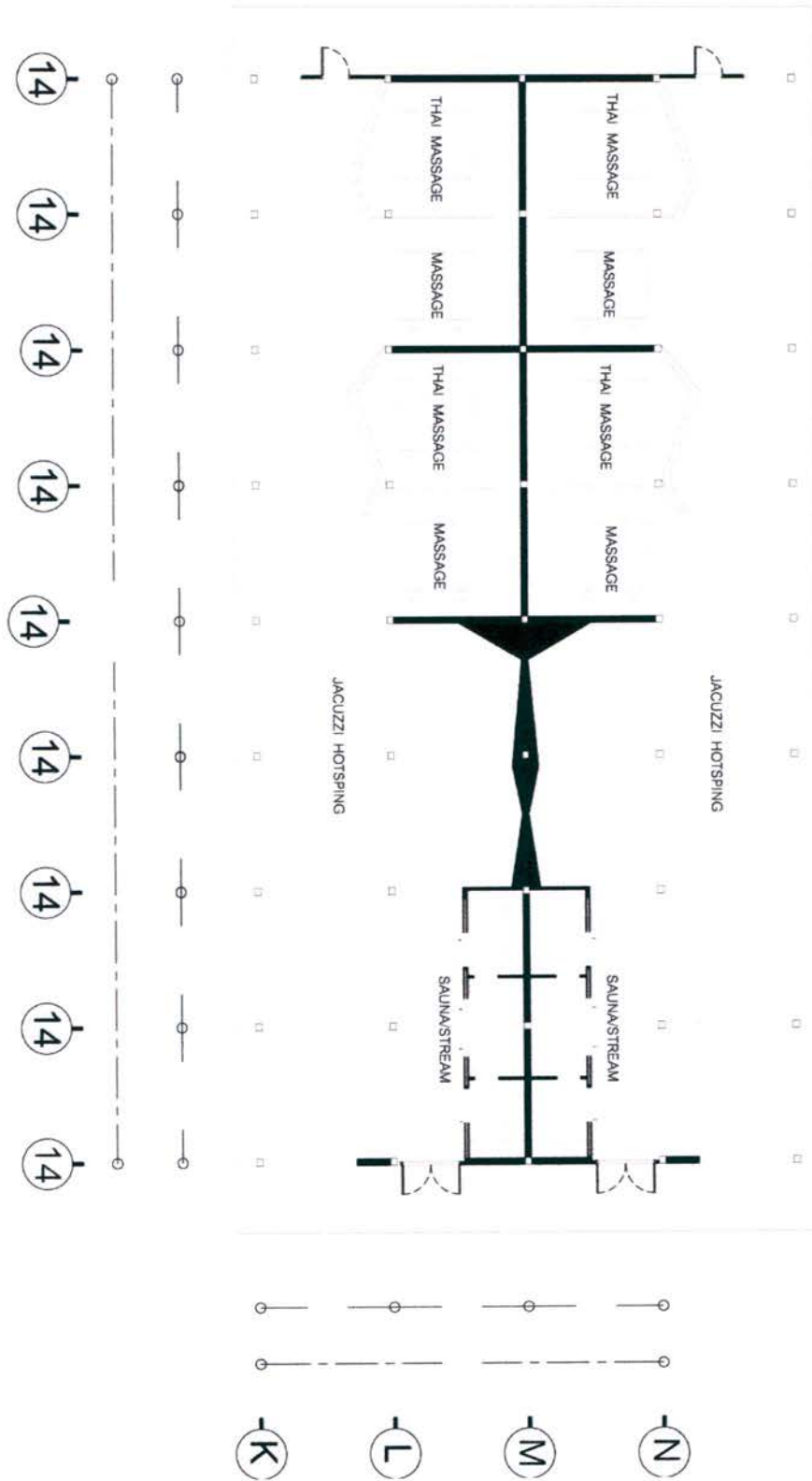

ภาพที่ 6.19 แสดงทัศนียภาพ Locker
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

6.5.6 ผังแสดงเฟอร์นิเจอร์ Spa

ภาพที่ 6.21 แสดงแผนผัง Spa
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

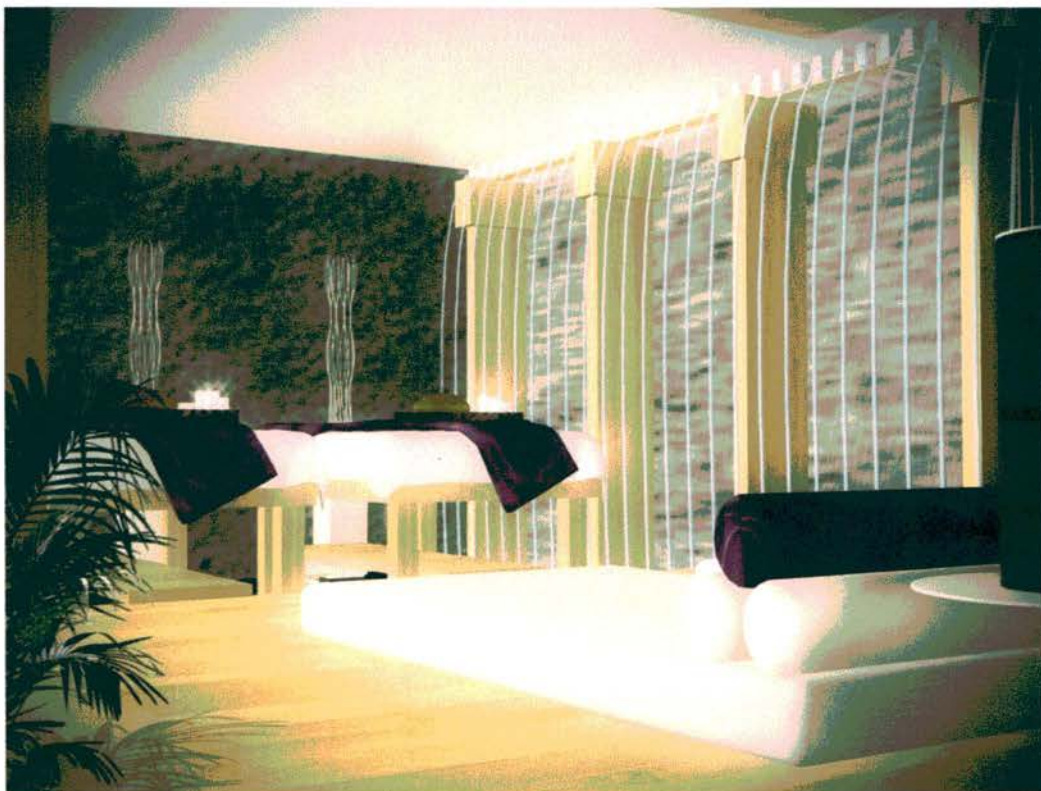
ภาพที่ 6.22 แสดงแผนผัง Spa
 ที่มา: พจนานัด รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 6.23 แสดงทัศนียภาพ Spa
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

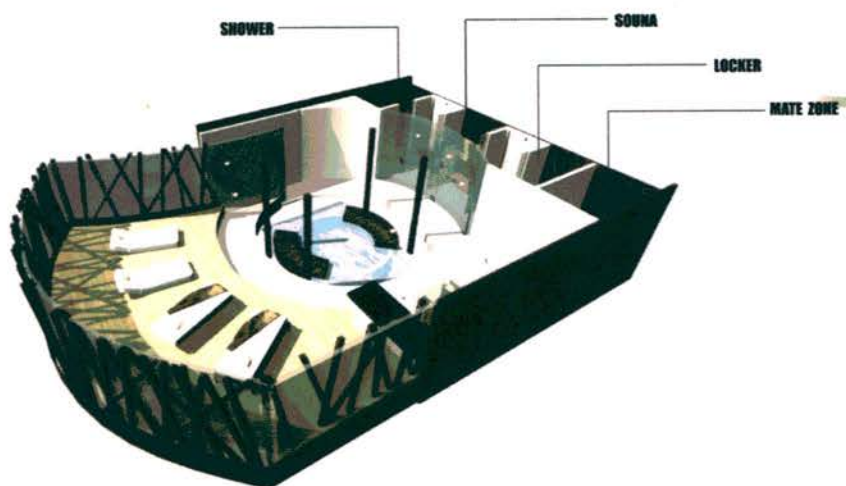

ภาพที่ 6.24 แสดงทัศนียภาพ Spa
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

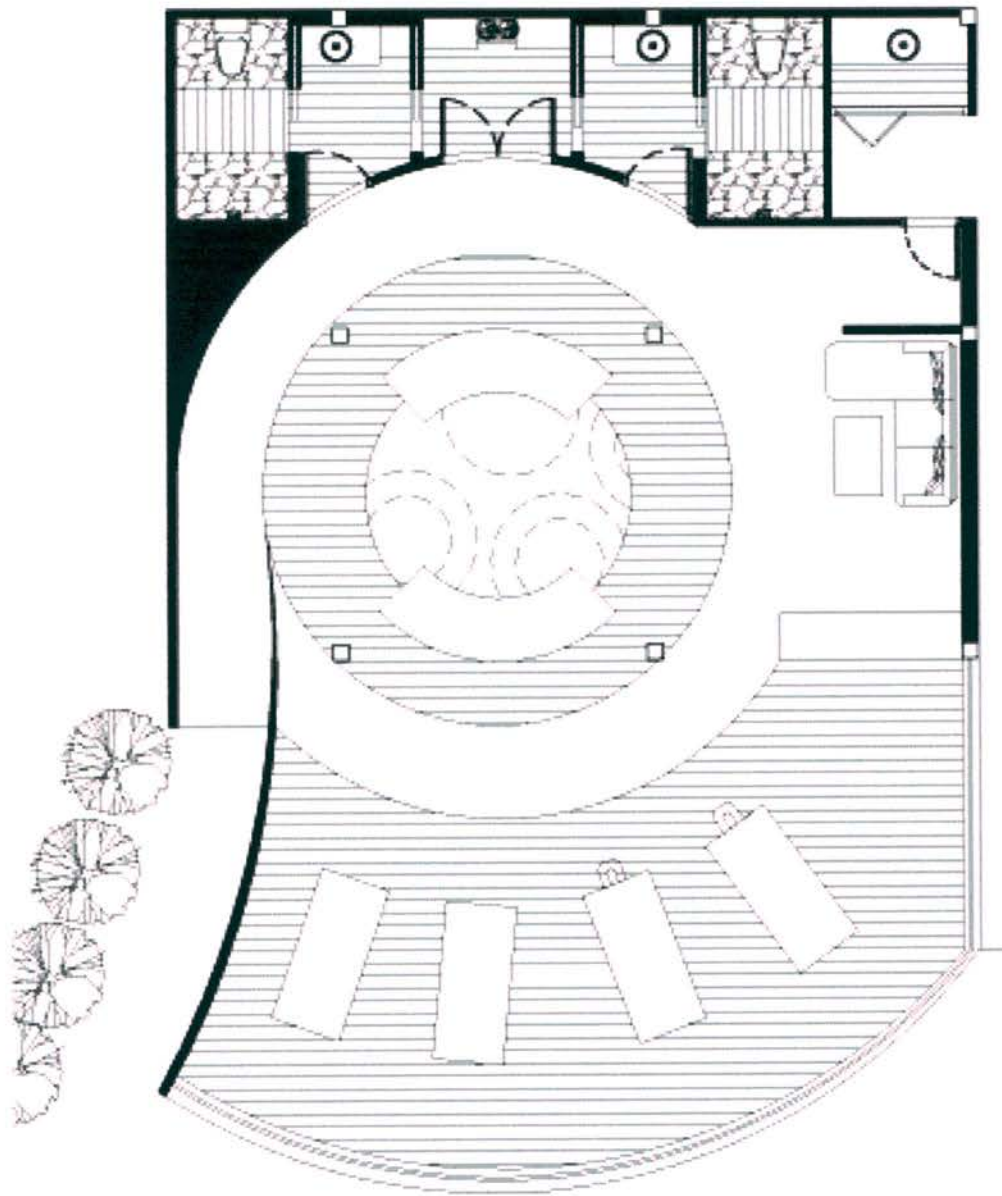
ภาพที่ 6.25 แสดงทัศนียภาพ Spa
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

6.5.7 ผังแสดงเฟอร์นิเจอร์ Spa VIP

ภาพที่ 6.26 แสดงแผนผัง Spa VIP
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 6.27 แสดงแผนผัง Spa VIP
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 6.27 แสดงทัศนียภาพ Spa VIP
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 6.28 แสดงทัศนียภาพ Spa VIP
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 6.29 แสดงทัศนียภาพ Spa VIP
ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

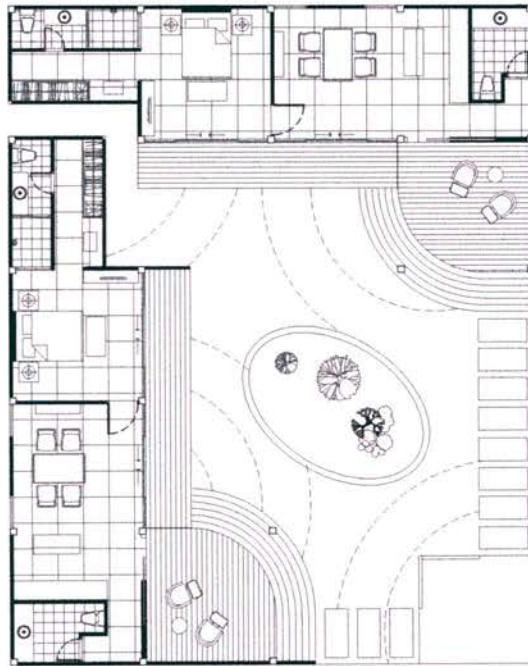
6.5.8 ผังแสดงเฟอร์นิเจอร์ Room

6.5.8.1 Villa room

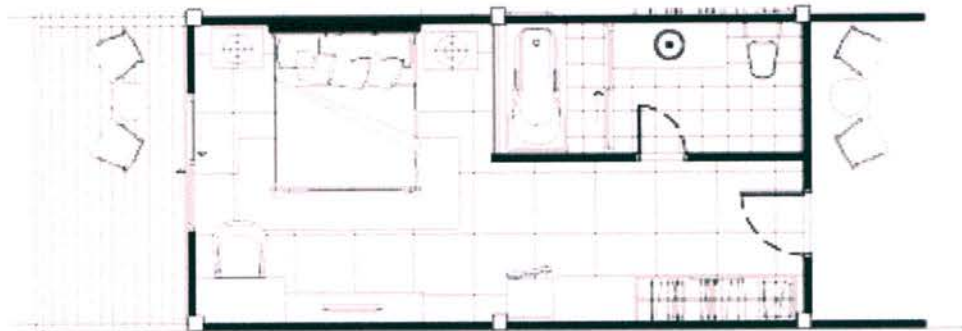
ภาพที่ 6.30 แสดงทิศแผนผัง Villa room
ที่มา : พจนานัด รุ่งแจ้ง

6.5.8.2 Twin room

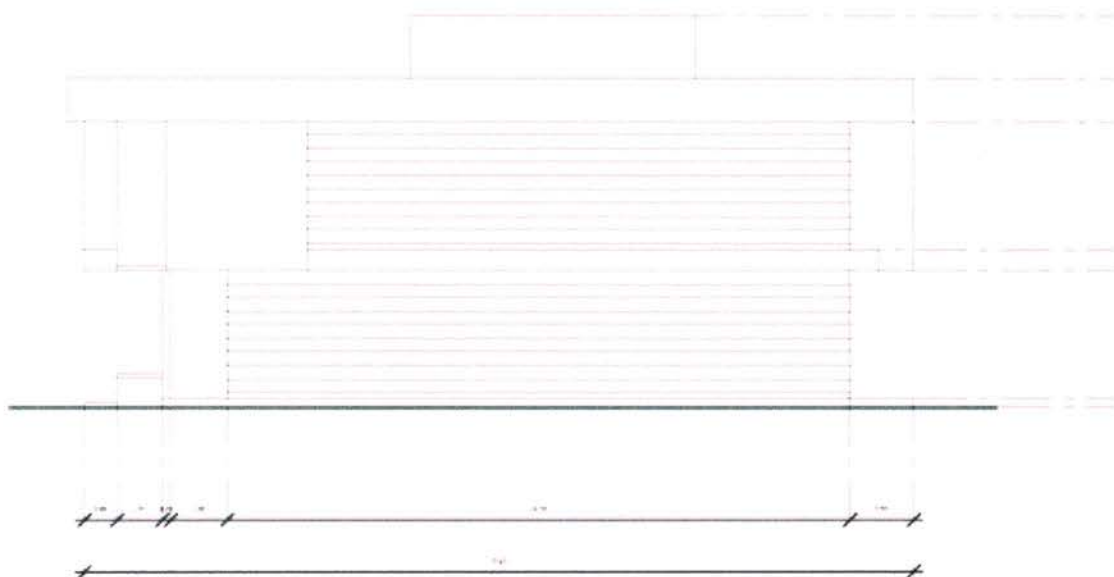

ภาพที่ 6.31 แสดงทิศแผนผัง Twin room
ที่มา: พจนานถ รุ่งแจ้ง

6.5.8.3 Standart room

ภาพที่ 6.31 แสดงทิศแผนผัง Standart room
ที่มา: พจนานถ รุ่งแจ้ง

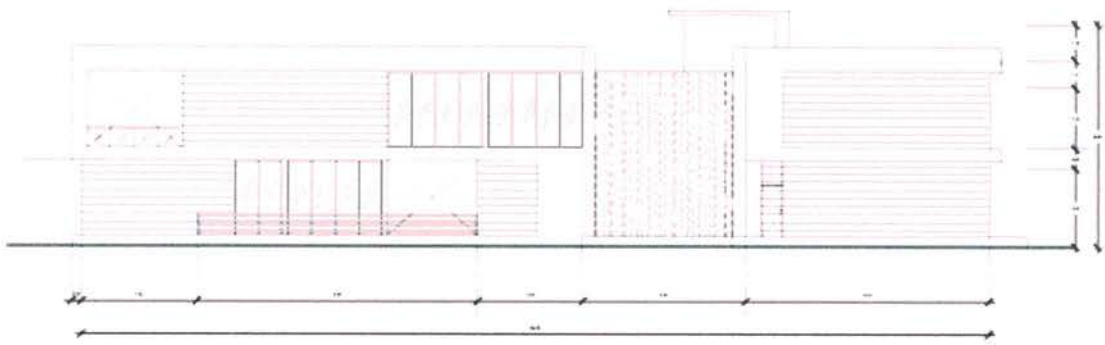
ภาพที่ 6.31 แสดงรูปด้าน 1

ที่มา : พจนานัด รุ่งแจ้ง

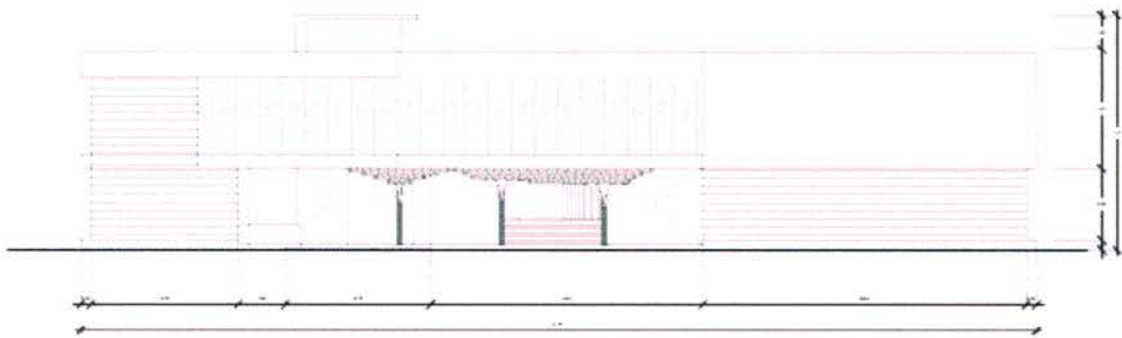
ภาพที่ 6.32 แสดงรูปด้าน 2

ที่มา : พจนานัด รุ่งแจ้ง

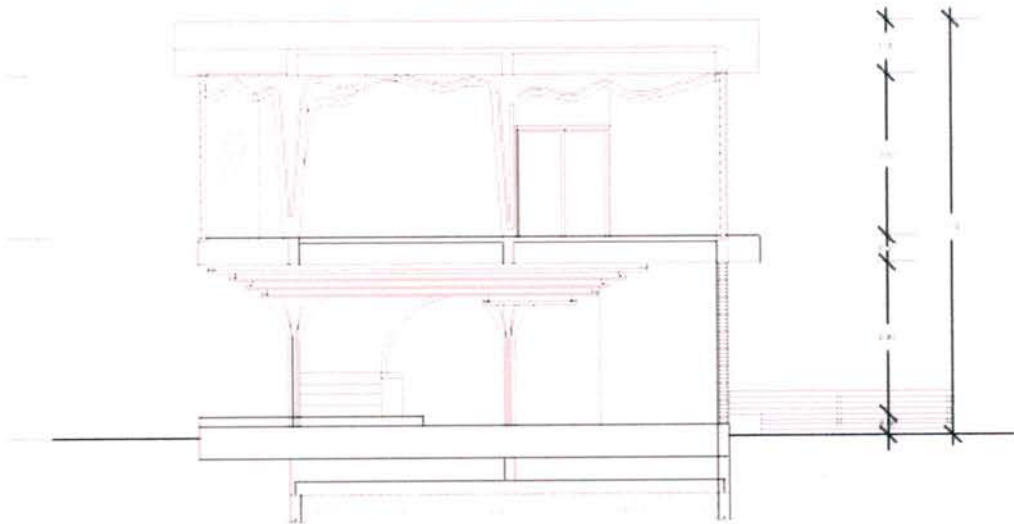
ภาพที่ 6.32 แสดงรูปด้าน 3

ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

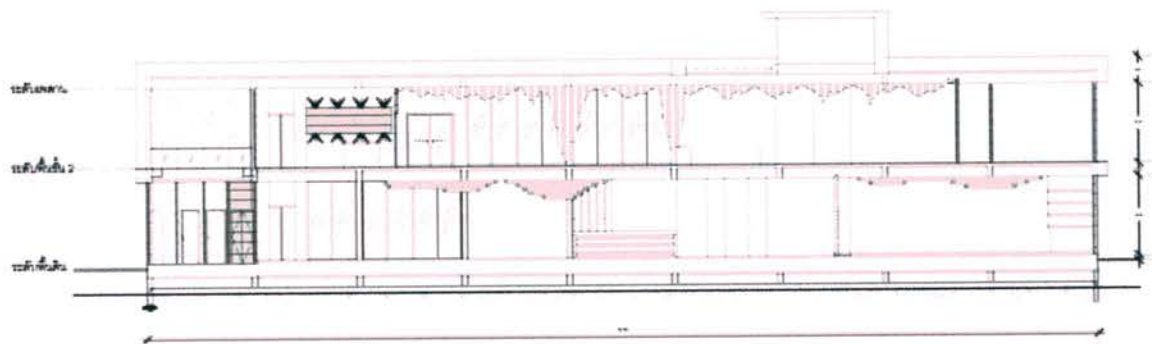
ภาพที่ 6.33 แสดงรูปด้าน 4

ที่มา : พจนานถ รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 6.34 แสดงรูปตัด 1

ที่มา : พจนานัด รุ่งแจ้ง

ภาพที่ 6.34 แสดงรูปตัด 2

ที่มา : พจนานัด รุ่งแจ้ง

บรรณานุกรม

แนวโน้มธุรกิจสปาในประเทศไทย. ข้อมูลทั่วไป. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก:

<http://www.pingplaleehouse.com/index.php?mo=3&art=417796>.

ภาวะโลกร้อน. 2552. ข้อมูลทั่วไป. (ออนไลน์) เข้าถึงจาก: [http://www.thai-](http://www.thai-sbc.org/pdf%5C04_chapter4_F.pdf)

[sbc.org/pdf%5C04_chapter4_F.pdf](http://www.thai-sbc.org/pdf%5C04_chapter4_F.pdf).

พนาภรณ์ ศรีมูล. 2549. "โครงการออกแบบเสนอแนะสปาสำหรับผู้ชาย." วิทยานิพนธ์บัณฑิต
ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช 2479. ข้อมูลทั่วไป. (ออนไลน์) เข้าถึง
ได้จาก : <http://www.thaiengineering.com/laws/law16.htm>.

สถิตินักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ. ข้อมูลทั่วไป. (ออนไลน์) เข้าถึงจาก: <http://www.cbt->

[i.org/lib_news_view.php?id=3](http://www.cbt-i.org/lib_news_view.php?id=3).

หลอดคอมแพคต์ฟลูออเรสเซนต์. ข้อมูลทั่วไป. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก :

<http://www.tieathai.org/know/lamp/know4.htm>.

หลอดโซเดียมความดันไอต่ำ (Low Pressure Sodium). ข้อมูลทั่วไป. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก:

<http://montri.rmutl.ac.th/old/electrical2009/light/lps/lps.html>.

หลอดโซเดียมความดันไอสูง (High Pressure Sodium Lamp). ข้อมูลทั่วไป. (ออนไลน์) เข้าถึง

ได้จาก:<http://montri.rmutl.ac.th/old/electrical2009/light/hps/hps.html>.

ประวัติผู้จัดทำวิทยานิพนธ์

ชื่อ : นางสาว พจนาถ รุ่งแจ้ง
เกิด : 19 พฤศจิกายน 2530
ที่อยู่ : 102/383 น.5 ซ.สยามธรณี ถ.รามอินทรา แขวงท่าแร้ง
เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220
อีเมล : Angel_jeel19@hotmail.com
โทรศัพท์ : 08 - 40015567

ประวัติการศึกษา

- 2534 จบการศึกษาระดับอนุบาล โรงเรียนอนุบาลระนอง จังหวัดระนอง
- 2542 จบการศึกษาระดับประถม โรงเรียนอนุบาลระนอง จังหวัดระนอง
- 2545 จบการศึกษาระดับมัธยมตอนต้น โรงเรียนพิชัยรัตนาคาร จังหวัดระนอง
- 2548 จบการศึกษาระดับมัธยมตอนปลาย โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน
จังหวัดกรุงเทพฯ
- 2553 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ